

മഹാഭാരതം - 43

മഹാഭാരതം 43

വ്യാസമഹർഷി

അധ്യായം 51 - 69

താളിളക്കം

2020

പേര്: മഹാഭാരതം 43

ഭാഷ: Malayalam

വിഭാഗം: മഹാകാവ്യം

രചന: വ്യാസമഹർഷി

പ്രസാധകർ: താളിളക്കം

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: പ്രവീൺ വർമ്മ

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കുടപ്പാട്: വികിപ്പീഡിയ.

അധ്യായം 51

1 [സ്]

തതഃ പുനർ അമേയാത്മാ കേശവോ fർജ്ജനം അബ്രവീത്

കൃതസങ്കല്പം ആയന്തും വധേ കർണസ്യ സർവശഃ

2 അദ്യ സപ്ത ദശാഹാനി വർത്തമാനസ്യ ഭാരത

വിനാശസ്യാതിഘോരസ്യ നരവാരണവാജിനാം

3 ഭൂത്യാ ഹി വിപുലാ സേനാ താവകാനാം പരൈഃ സഹ

അന്യോന്യം സമരേ പ്രാപ്യ കിം ചിച്ഛേദേഷാ വിശാം പതേ

4 ഭൂത്യാ ഹി കൗരവ്യാഃ പാർഥ പ്രഭൃതഗജവാജിനഃ

ത്യാം വൈ ശത്രും സമാസാദ്യ വിനഷ്ട്വാ രണമൂർധനി

5 ഏതേ ച സർവേ പാഞ്ചാലാഃ സൃജഞ്ചയാശ് ച സഹാനന്വയാഃ

ത്യാം സമാസാദ്യ ദുർധർഷം പാണ്ഡവാശ് ച വ്യവസ്ഥിതാഃ

6 പാഞ്ചാലൈഃ പാണ്ഡവൈർ മത്സ്യൈഃ കാത്രൗഷൈശ് ചേദികേകകയൈഃ

ത്വയാ ഗുഹ്യൈർ അമിത്രാല്പ കൃതഃ ശത്രുഗണക്ഷയഃ

7 കോ ഹി ശക്തോ രണേ ജേതും കൗരവാംസ് താത സംഗതാൻ

അന്യത്ര പാണ്ഡവാൻ യുദ്ധേ ത്വയാ ഗുഹ്യാൻ മഹാരഥാൻ

8 ത്വം ഹി ശക്തോ രണേ ജേതും സ സുരാസുരമാനന്ഷാൻ

ത്രിംഗുൽ ലോകാൻ സമം ഉദ്യുക്താൻ കിം പുനഃ കൗരവം ബലം

9 ഭഗദത്തം ഹി രാജാനം കോ fന്യഃ ശക്തസ് ത്വയാ വിനാ

ജേതും പുരുഷശാർദ്ദൂല യോ fപി സ്യാദ് വാസവോപമഃ

10 തഥേമാം വിപുലാം സേനാം ഗുഹ്യാം പാർഥ ത്വയാനഘ

ന ശേകഃ പാർഥിവാഃ സർവേ ചക്ഷുർഭിർ അഭിവീക്ഷിതും

11 തഥൈവ സതതം പാർഥ രക്ഷിതാഭ്യോം ത്വയാ രണേ

ധൃഷ്ടദ്യുമ്ന ശിഖണ്ഡിഭ്യോം ഭീഷ്മദ്രോണൗ നിപാതിതൗ

12 കോ ഹി ശക്തോ രണേ പാർഥ പാഞ്ചാലാനാം മഹാരഥൗ

ഭീഷ്മദ്രോണൗ യുധാ ജേതും ശക്തതുല്യപരാക്രമൗ

13 കോ ഹി ശാന്തനവം സംഖ്യേ ദ്രോണം വൈകർതനം കൃപം

ദ്രൗണിം ച സൗമദന്തിം ച കൃതവർമാണം ഏവ ച

സൗന്ധവം മദ്രരാജം ച രാജാനം ച സുയോധനം

14 വിരാൻ കൃതാസ്താൻ സമരേ സർവാൻ ഏവാനവർതിനഃ

അക്ഷൗഹിണീപതിൻ ഉഗ്രാൻ സംരണ്യാൻ യുദ്ധദുർമദാൻ

15 ശ്രേണ്യശ് ച ബഹുലാഃ ക്ഷീണാഃ പ്രദീർണാശ്ചരഥദിപാഃ

നാനാജനപദാശ് ചോഗ്രാഃ ക്ഷത്രിയാണാം അമർഷിണാം

16 ഗോവാസ ദാസം ഈയാനാം വസാതിനാം ച ഭാരത
 പ്രാത്യാനാം വാടയാനാനാം ഭോജാനാം ചാപി മാനിനാം
 17 ഉദീർണാശ് ച മഹാസേനാ ബ്രഹ്മക്ഷത്രസ്യ ഭാരത
 ത്യാം സമാസാദ്യ നിയനം ഗതാഃ സാശ്വരഥദ്വിപാഃ
 18 ഉഗ്രാശ് ച ക്രൂരകർമാണസ് ത്വഖാരാ യവനാഃ ഖശാഃ
 ദാർവാഭിസാരാ ദരദാഃ ശകാ രഥാ തംഗണാഃ
 19 അന്ധ്രകാശ് ച പുലിന്ദാശ് ച കിരാതാശ് ചോഗ്രവിക്രമാഃ
 മ്ലേച്ഛാശ് ച പാർവതീയാശ് ച സാഗരാനൃപവാസിനഃ
 സംരംഭിണോ യുദ്ധശൗണ്ഡാ ബലിനോ ദൃണ്ണ പാണ്ഡയഃ
 20 ഏതേ സുയോധനസ്യാർഥേ സംരബ്ധാഃ കരുഭിഃ സഹ
 ന ശക്യാ യുധി നിർജേതും ത്വദന്യേന പരന്തപ
 21 ധാർതരാഷ്ട്രം ഉദഗ്രം ഹി വ്യൂഢം ദൃഷ്ട്വാ മഹാബലം
 യസ്യ ത്യാം ന ഭവേത് ത്രാതാ പ്രതീയാത് കോ ന മാനവഃ
 22 തത് സാഗരം ഇവോദ്ധ്യതം രജസാ സംവൃതം ബലം
 വിദാര്യ പാണ്ഡവൈഃ ക്രുദ്ധൈസ് ത്വയാ ഗുണൈർ ഹതം വിഭോ
 23 മാഗധാനാം അധിപതിർ ജയത്തേനോ മഹാബലഃ
 അദ്യ സപ്തൈവ ചാഹാനി ഹതഃ സംഖ്യേ ിഭിമന്യുനാ
 24 തദോ ദശസഹസ്രാണി ഗജാനാം ഭീമകർമണാം
 ജാലാന ഗദയാ ഭീമസ് തസ്യ രാജന്തഃ പരിച്ഛദം
 തതോ ിന്യേ ിപി ഹതാ നാഗാ രഥാശ് ച ശതശോ ബലാത്
 25 തദ് ഏവം സമരേ താത വർതമാനേ മഹാഭയേ
 ഭീമസേനം സമാസാദ്യ ത്യാം ച പാണ്ഡവ കൗരവാഃ
 സവാജീരഥനാഗാശ് ച മൃത്യുലോകം ഇതോ ഗതാഃ
 26 തഥാ സേനാമുഖേ തത്ര നിഹതേ പാർഥ പാഡവൈഃ
 ഭീഷ്മഃ പ്രാസ്യജദ് ഉഗ്രാണി ശരവർഷാണി മാരിഷ
 27 സ ചേദികാശിപാഞ്ചാലാൻ കരൂഷാൻ മത്സ്യകേകയാൻ
 ശരൈഃ പ്രച്ഛാദ്യ നിയനം അനയത് പരുഷാസ്തുവിത്
 28 തസ്യ ചാപച്യുതൈർ ബാണൈഃ പരദേഹവിദാരണൈഃ
 പൂർണം ആകാശം അഭവദ് രക്തപ്പുഖരജീഹ്മഗൈഃ
 29 ഗത്യാ ദശമ്യാ തേ ഗത്യാ ജംഗ്ലർ വാജീരഥദ്വിപാൻ
 ഹിത്യാ നവ ഗതീർ ദൃഷ്ട്വാഃ സ ബാണാൻ വ്യായതോ ിമുചത്
 30 ദിനാനി ദശ ഭീഷ്മേണ നിപ്ലതാ താവകം ബലം
 ശൂന്യാഃ കൃതാ രഥോപസ്ഥാ ഹതാശ് ച ഗജവാജിനഃ

31 ദർശയിത്യാത്മനോ രൂപം തദ്രോപേന്ദ്ര സമം യുധി
 പാണ്ഡവാനാം അനീകാനി പ്രവിഗാഹ്യ വ്യശായത്
 32 വിനിഹ്ലൻ പൃഥിവീപാലാംശ് ചേദിപാഞ്ചാലകേകയാൻ
 വ്യദഹത് പാണ്ഡവീം മന്ദം ഉജ്ജിഹീർഷഃ സുയോധനം
 33 തഥാ ചരന്തം സമരേ തപന്തം ഇവ ഭാസൂരം
 ന ശേകഃ സൃഞ്ജയാ ദ്രഷ്ടും തഥൈവാന്യേ മഹീക്ഷിതഃ
 34 വിചരന്തം തഥാ തം തു സംഗ്രാമേ ജിതകാശിനം
 സവാദ് യോഗേന സഹസാ പാണ്ഡവാ സമുപാദ്രവൻ
 35 സ തു വിദ്രാവ്യ സമരേ പാണ്ഡവൻ സൃഞ്ജയാൻ അപി
 ഏക ഏവ രണേ ഭീഷ്മ ഏക വീരത്വം ആഗതഃ
 36 തം ശിഖണ്ഡീ സമാസാദ്യ ത്വയാ ഗുപ്തോ മഹാരഥം
 ജ്ഘാന പുരുഷവ്യാഘ്രം ശരൈഃ സംനതപർവഭിഃ
 37 സ ഏഷ പതിതഃ ശേതേ ശരതൽപേ പിതാമഹഃ
 ത്യാം പ്രാപ്യ പുരുഷവ്യാഘ്രേ ഗൃധ്രഃ പ്രാപ്യേവ വായസം
 38 ദ്രോണഃ പഞ്ച ദിനാന്യ് ഉഗ്രോ വിധമ്യ രിപവാഹിനീഃ
 കൃത്യാ വ്യൂഹം മഹായുദ്ധേ പാതയിത്യാ മഹാരഥാൻ
 39 ജയദ്രഥസ്യ സമരേ കൃത്യാ രക്ഷാം മഹാരഥഃ
 അന്തകപ്രതിമശ് ചോഗ്രാം രാത്രിം യുദ്ധാദഹത് പ്രജാഃ
 40 അദ്യേതി ഭ്യേ ദിനേ വീരോ ഭാരദ്വാജഃ പ്രതാപവാൻ
 ധൃഷ്ടദ്യുമ്നം സമാസാദ്യ സ ഗതഃ പരമാം ഗതിം
 41 യദി ചൈവ പരാന്യ് യുദ്ധേ സൂതപുത്ര മുഖാൻ ഖമാൻ
 നാവാരയിഷ്യഃ സംഗ്രാമേ ന സ്മ ദ്രോണോ വ്യനക്ഷ്യത
 42 ഭവതാ തു ബലം സർവം ധാർതരാഷ്ട്രസ്യ വാരിതം
 തതോ ദ്രോണോ ഹതോ യുദ്ധേ പാർഷതേന ധനഞ്ജയ
 43 ക ഇവാന്യോ രണേ കര്യാത് ത്വദന്യഃ ക്ഷത്രിയോ യുധി
 യാദൃശം തേ കൃതം പാർഥ ജയദ്രഥവധം പ്രതി
 44 നിവാര്യ സേനാം മഹതീം ഹത്യാ ശൂരാംശ് ച പാർഥിവാൻ
 നിഹതഃ സൈന്ധവോ രാജാ ത്വയാസ്തു ബലതേജസാ
 45 ആശ്ചര്യം സിന്ധുരാജസ്യ വധം ജാനന്തി പാർഥിവാഃ
 അനാശ്ചര്യം ഹി തത് ത്വത്തസ് ത്വം ഹി പാർഥ മഹാരഥഃ
 46 ത്യാം ഹി പ്രാപ്യ രണേ ക്ഷത്രം ഏകാഹാദ് ഇതി ഭാരത
 തപ്യമാനം അസംയുക്തം ന ഭവേദ് ഇതി മേ മതിഃ
 47 സേയം പാർഥ ചമൂർ ഘോരാ ധാർതരാഷ്ട്രസ്യ സംയുഗേ

ഹതാ സസർവ വിരാ ഹി ഭീഷ്മദ്രോണൗ യദാ ഹതൗ
 48 ശീർണ്ണപ്രവര യോധാ അദ്യ ഹതവാജി നരദ്വിപാ
 ഹനീനാ സൂര്യേന്ദ്ര നക്ഷത്രൈർ ദ്യൗർ ഇവാഭാതി ഭാരതീ
 49 വിധസ്താ ഹി രണേ പാർഥ സേനേയം ഭീമവിക്രമാത്
 ആസൂരീവ പുരാ സേനാ ശക്രസ്യേവ പരാക്രമൈഃ
 50 തേഷാം ഹതാവശിഷ്ടാസ് തു പഞ്ച സന്തി മഹാരഥാഃ
 അശ്വത്ഥാമാ കൃതവർമാ കർണോ മദ്രാധിപഃ കൃപഃ
 51 താംസ് ത്വം അദ്യ നരവ്യാഘ്രേ ഹത്യാ പഞ്ച മഹാരഥാൻ
 ഹതാമിത്രഃ പ്രയച്ഛോർവീം രാജ്ഞഃ സദ്വിപ പത്തനാം
 52 സാകാശ ജലപാതാലാം സപർവതമഹാവനാം
 പ്രാപ്നോത് അമിതവീര്യശ്രീർ അദ്യ പാർഥോ വസുന്ധരാം
 53 ഏതാം പുരാ വിഷ്ണുർ ഇവ ഹത്യാ ദൈതേയ ദാനവാൻ
 പ്രയച്ഛ മേദിനീം രാജേണ ശക്രാധേവ യഥാ ഹരിഃ
 54 അദ്യ മോദന്തു പാഞ്ചാലാ നിഹതേഷ് അരിഷ്ട ത്വയാ
 വിഷ്ണനാ നിഹതേഷ് ഏവ ദാനവേയേഷു ദേവതാഃ
 55 യദി വാ ദ്വിപദാം ശ്രേഷ്ഠ ദ്രോണം മാനയതോ ഗുരും
 അശ്വത്ഥാമ്നി കൃപാ തേ ിസ്തി കൃപേ ചാചാര്യ ഗൗരവാത്
 56 അത്യന്തോപചിതാൻ വാ ത്വം മാനയൻ ദ്രൗഢബാസവാൻ
 കൃതവർമാണം ആസാദ്യ ന നേഷ്യാമി യമക്ഷയം
 57 ദ്രൗതരം മാതൂർ ആസാദ്യ ശല്യം മദ്രജനാധിപം
 യദി ത്വം അരവിന്ദാക്ഷ ദയാവാൻ ന ജീഘാംസസി
 58 ഇമം പാപമതിം ക്ഷുദ്രം അത്യന്തം പാണ്ഡവാൻ പ്രതി
 കർണം അദ്യ നരശ്രേഷ്ഠ ജഹ്യ് ആശു നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 59 ഏതത് തേ സുകൃതം കർമ്മ നാന്ത്ര കിം ചിൻ ന യുജ്യതേ
 വയം അപ്യ് അത്ര ജാനീമോ നാന്ത്ര ദോഷോ ിസ്തി കശ് ചന
 60 ദഹനേ യത് സപുത്രായാ നിശി മാതൂസ് തവാന്ഘ്ര
 ദ്യുതാർഥേ യച് ച യുഷ്യാസു പ്രാവർത്ത സുയോധനഃ
 തത്ര സർവത്ര ദുഷ്ടാത്മാ കർണോ മൂലം ഇഹാർജുന
 61 കർണാദ് ധി മന്യതേ ത്രാണം നിത്യം ഏവ സുയോധനഃ
 തതോ മാം അപി സംരണ്ണോ നിഗ്രഹീതും പ്രചക്രമേ
 62 സ്ഥിരാ ബുദ്ധിർ നരേന്ദ്രസ്യ ധാർതരാഷ്ടസ്യ മാനദ
 കർണഃ പാർഥാൻ രണേ സർവാൻ വിജേഷ്യതി ന സംശയഃ
 63 കർണം ആശ്രിത്യ കൗന്തേയ ധാർതരാഷ്ടേണ വിഗ്രഹഃ

രോചിതോ ഭവതാ സാർധം ജാനതാപി ബലം തവ
 64 കർണോ ഹി ഭാഷതേ നിത്യം അഹം പാർഥാൻ സമാഗതാൻ
 വാസുദേവം സരാജാനം വിജേഷ്യാമി മഹാരണേ
 65 പ്രോത്സാഹയൻ ദുരാത്മാനം ധാർതരാഷ്ട്രം സുദുർമതിഃ
 സമതൗ ഗർജതേ കർണസ് തം അദ്യ ജഹി ഭാരത
 66 യച് ച യുഷ്കാസു പാപം വൈ ധാർതരാഷ്ട്രഃ പ്രയുക്തവാൻ
 തത്ര സർവത്ര ദുഷ്ടാത്മാ കർണഃ പാപമതിർ മുഖം
 67 യച് ച തദ് ധാർതരാഷ്ട്രാണാം കൃതൈഃ ഷഡ്ഭിർ മഹാരഥൈഃ
 അപശ്യം നിഹതം വീരം സൗഭദ്രം ഋഷഭേക്ഷണം
 68 ദ്രോണ ദ്രൗണികൃപാൻ വീരാൻ കമ്പയന്തോ മഹാരഥാൻ
 നിർമനുഷ്യാംഗ് ച മാതംഗാനിരഥാംഗ് ച മഹാരഥാൻ
 69 വ്യശ്യാരോഹാംഗ് ച തുരഗാൻ പത്തീൻ വ്യായുധ ജീവിതാൻ
 കർവന്തം ഋഷഭസ്തന്ധം കരു വൃഷ്ണിയശഃ കരം
 70 വിധമന്തം അനീകാനി വ്യഥയന്തം മഹാരഥാൻ
 മനുഷ്യവാജി മാതംഗാൻ പ്രഹിണ്വന്തം യമക്ഷയം
 71 ശരൈഃ സൗഭദ്രം ആയസ്തം ദഹന്തം ഇവ വാഹിനീം
 തൻ മേ ദഹതി ഗാത്രാണി സഖേ സത്യേന തേ ശപേ
 72 യത് തത്രാപി ച ദുഷ്ടാത്മാ കർണോ ിദ്യദ്രഹ്യത പ്രഭോ
 അശക്തവംഗ് ചാഭിമന്വേഃ കർണഃ സ്ഥാതും രണേ ിഗ്രതഃ
 73 സൗഭദ്ര ശരനിർഭിന്നോ വിസഞ്ജ്ഞഃ ശോണിതോക്ഷിതഃ
 നിഃശ്വസൻ ക്രോധസന്ദീപ്തോ വിമുഖഃ സായകാർദിതഃ
 74 അപയാന കൃതോത്സാഹോ നിരാശഗ് ചാപി ജീവിതേ
 തസ്ഥൗ സുവിഹൃലഃ സംഖ്യേ പ്രഹാര ജനിതശ്രമഃ
 75 അഥ ദ്രോണസ്യ സമരേ തത് കാലസദൃശം തദാ
 ശ്രുത്വാ കർണോ വചഃ ക്രൂരം തതഗ് ചിച്ഛേദ കാർമുകം
 76 തതഗ് ഛിന്നായുധം തേന രണേ പഞ്ച മഹാരഥാഃ
 സ ചൈവ നികൃതിപ്രജ്ഞഃ പ്രാവധീച് ഛരവൃഷ്ടിഭിഃ
 77 യച് ച കർണോ ിബ്രവീത് കൃഷ്ണാം സഭായാം പരഷം വചഃ
 പ്രമുഖേ പാണ്ഡവേയാനാം കരൂണാം ച നൃശംസവത്
 78 വിനഷ്ടാഃ പാണ്ഡവാഃ കൃഷ്ണേ ശാശ്വതം നരകം ഗതാഃ
 പതിം അന്യം പൃഥുശ്രോണിവൃണീഷ്യ മിത ഭാഷിണി
 79 ലേഖാഭ്യ യുതരാഷ്ട്രസ്യ ദാസീ ഭൂത്വാ നിവേശനം
 പ്രവിശാരാല പക്ഷ്യാക്ഷി ന സന്തി പതയസ് തവ

80 ഇത്യ് ഉക്തവാൻ അധർമ്മജ്ഞസ് തദാ പരമദൂർമതിഃ
 പാപഃ പാപം വചഃ കർണം ശൃണ്വതസ് തവ ഭാരത
 81 തസ്യ പാപസ്യ തദ് വാക്യം സുവർണവികൃതാഃ ശരാഃ
 ശമയതു ശിലാ ധൗതാസ് ത്വയാസ്താ ജീവിതച് ഛിദഃ
 82 യാനി ചാന്യാനി ദൃഷ്ടാത്മാ പാപാനി കൃതവാംസ് ത്വയി
 താന്യ് അദ്യ ജീവിതം ചാസ്യ ശമയതു ശരാസ് തവ
 83 ഗാണധീവപ്രഹിതാൻ ഘോരാൻ അദ്യ ഗാത്രൈഃ സ്പൃശഞ് ശരാൻ
 കർണം സ്മരതു ദൃഷ്ടാത്മാ വചനം ദ്രോണ ഭീഷ്മയോഃ
 84 സുവർണപുംബാ നാരാചാഃ ശത്രുഘ്നാ വൈദ്യത പ്രഭാഃ
 ത്വയാസ്താസ് തസ്യ മർമാണി ഭിത്ത്യാ പാസ്യന്തി ശോണിതം
 85 ഉഗ്രാസ് ത്വദ് ഭജനിർമുക്താ മർമ ഭിത്ത്യാ ശിതാഃ ശരാഃ
 അദ്യ കർണം മഹാവേഗാഃ പ്രേഷയതു യമക്ഷയം
 86 അദ്യ ഹാഹാകൃതാ ദീനാ വിഷണ്ണാസ് ത്വച് ഛരാർദിതാഃ
 പ്രപതന്തം രഥാ കർണം പശ്യതു വസുധാധിപാഃ
 87 അദ്യ സ്വശോണിതേ മഗ്നം ശയാനം പതിതം ഭൂവി
 അപവിദ്ധായുധം കർണം പശ്യതു സുഹൃദോ നിജാഃ
 88 ഹസ്തികക്ഷേപ്യാ മഹാൻ അസ്യ ഭല്ലേനോന്മഥിതസ് ത്വയാ
 പ്രകമ്പമാനഃ പതതു ഭൂമാവ് ആധിരഥേർ ധ്വജഃ
 89 ത്വയാ ശരശതൈശ് ഛിന്നം രഥം ഹേമവിഭൂഷിതം
 ഹതയോധം സമുത്സൃജ്യ ഭീതഃ ശല്യഃ പലായതാം
 90 തതഃ സുയോധനോ ദൃഷ്ട്വാ ഹതം ആധിരഥിം ത്വയാ
 നിരാശോ ജീവിതേ ത്വ് അദ്യ രാജ്യേ ചൈവ ധനഞ്ജയ
 91 ഏതേ ദ്രവന്തി പാഞ്ചാലാ വധ്യമാനാഃ ശിതൈഃ ശരൈഃ
 കർണേന ഭരതശ്രേഷ്ഠ പാണ്ഡവാൻ ഉജ്ജിഹീർഷവഃ
 92 പാഞ്ചാലാൻ ദ്രൗപദേയാംശ് ച ധൃഷ്ടദൃശ്ഠ ശിഖണ്ഡിനൗ
 ധൃഷ്ടദൃശ്ഠ തന്തുജാംശ് ച ശതാനീകം ച നാകലിം
 93 നകലം സഹദേവം ച ദുർമുഖം ജനമേജയം
 സുവർമാണം സാത്യകിം ച വിദ്ധി കർണ വശംഗതാൻ
 94 അഭ്യാഹതാനാം കർണേന പാഞ്ചാലാനാം മഹാരണേ
 ശ്രൂയതേ നിനദോ ഘോരസ് തദ് ബന്ധുനാം പരന്തപ
 95 ന ത്വ് ഏവ ഭീതാഃ പാഞ്ചാലാഃ കഥം ചിത് സ്യഃ പരാങ്മുഖാഃ
 ന ഹി മൃത്യും മഹേഷ്യാസാ ഗണയന്തി മഹാരഥാഃ
 96 യ ഏകഃ പാണ്ഡവീം സേനാം ശരൗഘൈഃ സമവേഷ്യയത്

തം സമാസാദ്യ പാഞ്ചാലാ ഭീഷ്മം നാസാൻ പരാങ്മുഖാഃ
 97 തഥാ ജ്വലന്തം അസ്താഗ്നിം ഗുരും സർവധനഷ്ടതാം
 നിർദ്ദഹന്തം സമാരോഹൻ ദുർധർഷം ദ്രോണം ജാജസാ
 98 തേ നിത്യം ഉദിതാ ജേതും യുദ്ധേ ശത്രുൻ അരിന്ദമഃ
 ന ജാത്വ് ആധിരഥേർ ഭീതാഃ പാഞ്ചാലാഃ സ്യുഃ പരാങ്മുഖാഃ
 99 തേഷാം ആപതതാം ശൂരഃ പാഞ്ചാലാനാം തരസ്വിനാം
 ആദത്തേ fസുഞ് ശരൈഃ കർണഃ പതംഗാനാം ഇവാനലഃ
 100 താംസ് തഥാഭിമുഖാൻ വിരാൻ മിത്രാർഥേ തൃക്തജീവിതാൻ
 ക്ഷയം നയതി രാധേയഃ പാഞ്ചാലാഞ് ശതശോ രണേ
 101 അസ്തം ഹി രാമാത് കർണേന ഭാർഗവാദ് ജ്വഷിസത്തമാത്
 യദ് ഉപാന്തം പുരാ ഘോരം തസ്യ രൂപം ഉദീര്യതേ
 102 താപനം സർവസൈന്യാനാം ഘോരരൂപം സുദാരുണം
 സമാവൃത്യ മഹാസേനാം ജ്വലതി സ്വേന തേജസാ
 103 ഏതേ ചരന്തി സംഗ്രാമേ കർണ ചാപച്യുതാഃ ശരാഃ
 ഭ്രമരണാം ഇവ പ്രാതാസ് താപയന്തഃ സ്മ താവകാൻ
 104 ഏതേ ചരന്തി പാഞ്ചാലാ ദിക്ഷു സർവാസു ഭാരത
 കർണാസ്തം സമരേ പ്രാപ്യ ദുർനിവാരം അനാത്മഭിഃ
 105 ഏഷ ഭീമോ ദൃഢക്രോധോ വൃതഃ പാർഥ സമന്തതഃ
 സൃഞ്ജയൈർ യോധയൻ കർണം ഹീഡ്യതേ സ്മ ശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 106 പാണ്ഡവാൻ സൃഞ്ജയാംഗ് ചൈവ പാഞ്ചാലാംഗ് ചൈവ ഭാരത
 ഹന്യാദ് ഉപേക്ഷിതഃ കർണോ രോഗോ ദേഹം ഇവാതതഃ
 107 നാന്യം ത്വത്തോ fഭീപശ്യമി യോധം യാധിഷ്ഠിരേ ബലേ
 യഃ സമാസാദ്യ രാധേയം സ്വസ്തിമാൻ ആവ്രജേദ് ഗൃഹം
 108 തം അദ്യ നിശിന്തൈർ ബാണൈർ നിഹത്യ ഭരതർഷഭ
 യഥാപ്രതിജ്ഞം പാർഥ ത്വം കൃത്യാ കീർതിം അവാപ്സഹി
 109 ത്വം ഹി ശക്തോ രണേ ജേതും സകർണാൻ അപി കൗരവാൻ
 നാന്യോ യധി യുധാം ശ്രേഷ്ഠ സത്യം ഏതദ് ബ്രവീമി തേ
 110 ഏത കൃത്യാ മഹത് കർമ്മഹത്യാ കർണം മഹാരഥം
 കൃതാർഥഃ സഹലഃ പാർഥ സുഖീ ഭവ നരോത്തമ

അധ്യായം 52

1 [സ്]

സ കേശവസ്യാ ബിഭത്സുഃ ശ്രുത്വാ ഭാരത ഭാഷിതം
 വിശോകഃ സബ്രഹ്മണ്യശ്ച ച ക്ഷണേന സമപദ്യത
 2 തതോ ജ്യോം അനമൃജ്യാശു വ്യാക്ഷിപദ് ഗാണധീവം ധനുഃ
 ദധ്രേ കർണ വിനാശായ കേശവം ചാഭ്യഭാഷത
 3 ത്വയാ നാഥേന ഗോവിന്ദ ധ്രുവ ഏഷ ജയോ മമ
 പ്രസന്നോ യസ്യ മേ ദ്വദ്യ താം ഭൂതഭവ്യ ഭവത് പ്രഭുഃ
 4 ത്വത്സഹായോ ഹ്യ് അഹം കൃഷ്ണ ത്രിംൽ ലോകാൻ വൈ സമാഗതാൻ
 പ്രാപയേയം പരം ലോകം കിം ഉ കർണം മഹാരണേ
 5 പശ്യാമി ദ്രവതീം സേനാം പാഞ്ചാലാനാം ജനാർദന
 പശ്യാമി കർണം സമരേ വിചരന്തം അഭീതവത്
 6 ഭാർഗവാസ്തം ച പശ്യാമി വിചരന്തം സമന്തതഃ
 സൃഷ്ടം കർണേന വാർഷ്ണേയ ശക്രേണേവ മഹാശനിം
 7 അയം ഖലു സ സംഗ്രാമോ യത്ര കൃഷ്ണ മയാ കൃതം
 കഥയിഷ്യന്തി ഭൂതാനി യാവദ് ഭൂമിർ ധരിഷ്യതി
 8 അദ്യ കൃഷ്ണ വികർണാ മേ കർണം നേഷ്യന്തി മൃത്യുവേ
 ഗാണധീവമുക്താഃ ക്ഷിണ്വന്തോ മമ ഹസ്തപ്രചോദിതാഃ
 9 അദ്യ രാജാ ധൃതരാഷ്ട്രഃ സ്വാം ബുദ്ധിം അവമംസ്യതേ
 ദുര്യോധനം അരാജ്യാർഹം യയാ രാജ്യേ ദിഷ്യേചയത്
 10 അദ്യ രാജ്യാത് സുഖാച് ചൈവ ശ്രിയോ രാഷ്ട്രാത് തഥാ പുരാത്
 പുത്രേഭ്യശ് ച മഹാബാഹോ ധൃതരാഷ്ട്രോ വിധോക്ഷ്യതേ
 11 അദ്യ ദുര്യോധനോ രാജാ ജീവിതാച് ച നിരാശകഃ
 ഭവിഷ്യതി ഹതേ കർണേ കൃഷ്ണ സത്യം ബ്രവീമി തേ
 12 അദ്യ ദൃഷ്ട്വാ മയാ കർണം ശരൈർ വിശകലീകൃതം
 സ്മരതാം തവ വാക്യാനി ശമം പ്രതി ജനേശ്വരഃ
 13 അദ്യാസൗ സൗബലഃ കൃഷ്ണ ശ്ലഹം ജാനാതു വൈ ശരാൻ
 ദുരോദരം ച ഗാണധീവം മണ്ഡലം ച രഥം മമ
 14 യോ ദ്വസൗ രണേ നരം നാന്യം പൃഥിവ്യാം അഭിമന്യതേ
 തസ്യാദ്യ സുതപത്രസ്യ ഭൂമിഃ പാസ്യതി ശോണിതം
 ഗാണധീവസൃഷ്ടാ ദാസ്യന്തി കർണസ്യ പരമാം ഗതിം
 15 അദ്യ തപ്സ്യതി രാധേയഃ പാഞ്ചാലീം യത് തദാബ്രവീത്
 സഭാമധ്യേ വചഃ ക്രൂരം കൃത്യൻ പാണ്ഡവാൻ പ്രതി

16 യേ വൈ ഷണ്ഡതിലാസ് തത്ര ഭവിതാരോ fദ്യ തേ തിലാഃ
 ഹതേ വൈകർതനേ കർണേ സുതപുത്രേ ദുരാത്മനി
 17 അഹം വഃ പാണ്ഡുപുത്രേഭ്യസ് ത്രാസ്യാമിതി യദ് അബ്രവീത്
 അന്തതം തത് കരിഷ്യന്തി മാമകാ നിശിതാഃ ശരാഃ
 18 ഹന്താഹം പാണ്ഡവാൻ സർവാൻ സപുത്രാൻ ഇതി യോ fബ്രവീത്
 തം അദ്യ കർണം ഹന്താസ്മി മിഷതാം സർവധന്വിനാം
 19 യസ്യ വീര്യേ സമാശ്വസ്യ ധാർതരാഷ്ട്രോ ബൃഹൻ മനാഃ
 അവാമന്യത ദുർബ്ബദ്ധിർ നിത്യം അസ്താൻ ദുരാത്മവാൻ
 തം അദ്യ കർണം രാധേയം ഹന്താസ്മി മധുസൂദന
 20 അദ്യ കർണേ ഹതേ കൃഷ്ണ ധാർതരാഷ്ട്രാഃ സരാജകാഃ
 വിദ്രവന്തു ദിശോ ഭീതാഃ സിംഹത്രസ്താ മൃഗാ ഇവ
 21 അദ്യ ദുര്യോധനോ രാജാ പൃഥിവീം അന്വവേക്ഷതാം
 ഹതേ കർണേ മയാ സംഖ്യേ സപുത്രേ സസുഹൃജ്ജനേ
 22 അദ്യ കർണം ഹതം ദൃഷ്ട്വാ ധാർതരാഷ്ട്രോ fത്യമർഷണഃ
 ജാനാതു മാം രണേ കൃഷ്ണ പ്രവരം സർവധന്വിനാം
 23 അദ്യാഹം അന്തഃ കൃഷ്ണ ഭവിഷ്യാമിധനുർ ഭൃതാം
 ക്രോധസ്യ ച ക്രൗണാം ച ശരാണാം ഗാണധിവസ്യ ച
 24 അദ്യ ദുഃഖം അഹം മോക്ഷേത്യ ത്രയോദശ സമാർജിതം
 ഹത്യാ കർണം രണേ കൃഷ്ണ ശംബരം മഘവാൻ ഇവ
 25 അദ്യ കർണേ ഹതേ യുദ്ധേ സോമകാനാം മഹാരഥാഃ
 കൃതം കാര്യം ച മന്യന്താം മിത്രകാര്യേപ്സവോ യുധി
 26 ന ജാനേ ച കഥം പ്രീതിഃ ശൈനേയസ്യാദ്യ മാധവ
 ഭവിഷ്യാന്തി ഹതേ കർണേ മയി ചാപി ജയാധികേ
 27 അഹം ഹത്യാ രണേ കർണം പുത്രം ചാസ്യ മഹാരഥം
 പ്രീതിം ദാസ്യാമി ഭീമസ്യ യമയോഃ സാത്യകേർ അപി
 28 ധൃഷ്ടദ്യുമ്ന ശിഖണ്ഡിദ്യാം പാണ്ഡാലാനാം ച മാധവ
 അധ്യാന്തണ്യം ഗമിഷ്യാമി ഹത്യാ കർണം മഹാരണേ
 29 അദ്യ പശ്യന്തു സംഗ്രാമേ ധനഞ്ജയം അമർഷണം
 യുധ്യന്തം കൗരവാൻ സംഖ്യേ പാതയന്തം ച സുതജം
 ഭവത് സകാശേ വക്ഷേത്യ ച പുനർ ഏവാത്മ സംസ്തവം
 30 ധനുർവേദേ മത്സമോ നാസ്തി ലോകേഃ പരാക്രമേ വാ മമ കോ fസ്തി ഇലഃ
 കോ വാപ്യ് അന്യോ മത്സമോ fസ്തി ക്ഷമായാഃ തഥാ ക്രോധേ സദശോ fന്യോ
 ന മേ fസ്തി

31 അഹം ധനുഷ്ഠാൻ അസുരാൻ സുരാംശ് ച; സർവാണി ഭൂതാനി ച സംഗതാനി
സ്വബാഹുവീര്യാദ് ഗമയേ പരാഭവം; മത്പൗരൂഷം വിധി പരഃ പരേഭ്യഃ

32 ശരാർചിഷാ ഗാണധിവേനാഹം ഏകഃ; സർവാൻ കരൂൻ ബാഹ്ലികാംശ്
ചാഭിപത്യ

ഹിമാത്യയേ കക്ഷഗതോ യഥാഗ്നിസ്; തഹാ ദഹേയം സഗണാൻ പ്രസഹ്യ

33 പാണൗ പൃഷ്തകാ ലിഖിതാ മമൈതേ; ധനുശ് ച സവ്യേ നിഹിതം
സബാണം

പാദൗ ച മേ സരഥൗ സധ്വജൗ ച; ന മാദൃശം യുദ്ധഗതം ജയന്തി

അധ്യായം 53

1 [സ്]

തേഷാം അനീകാനി ബൃഹദ് യജാനി; രണേ സമൃദ്ധാനി സമാഗതാനി
ഗർജന്തി ഭേരീ നിനദോന്മുഖാനി; മേഘൈർ യഥാ മേഘഗണാസ് തപാന്തേ

2 മഹാഗജാദ്രാകലം അസ്ത്രതോയം; വാദിത്രനേമീ തലശബ്ദവച് ച

ഹിരണ്യചിത്രായുധ വൈദ്യുതം ച; മഹാരഥൈർ ആവൃതശബ്ദവച് ച

3 തദ് ഭീമവേഗം അധിരൗഘവാഹി; ഖഡ്ഗാകലം ക്ഷത്രിയ ജീവ വാഹി

അനാർതവം ക്രൂരം അനിഷ്ട വർഷം; ബഭ്രുവ തത് സംഹരണം പ്രജാനാം

4 രഥാൻ സസൃതാൻ സഹയാൻ ഗജാംഗ് ച; സർവാൻ അരീൻ മൃത്യുവശം
ശരൗഘൈഃ

നിന്ത്യേ ഹയാംഗ് ചൈവ തഥാ സസാദീൻ; പദാതിസംഘാംഗ് ച തഥൈവ
പാർഥഃ

5 കൃപഃ ശിഖണ്ഡീ ച രണേ സമേതൗ; ദുര്യോധനം സാത്യകിർ അഭ്യഗച്ഛത

ശ്രുതശ്രവാ ദ്രോണസുതേന സാർധം; യുധാമന്യുഗ് ചിത്രസേനേന ചാപി

6 കർണസ്യ പുത്രസ് തു രഥീ സുഷേണം; സമാഗതഃ സുജന്യാംഗ് ചോത്തമൗ
ജാഃ

ഗാന്ധാരരാജം സഹദേവഃ ക്ഷയാർതോ; മഹർഷഭം സിംഹ ഇവാഭ്യധാവത്

7 ശതാനീകോ നാകലിഃ കർണ പുത്രം; യുവാ യുവാനം വൃഷസേനം ശരൗഘൈഃ
സമാർദയത് കർണസുതഗ് ച വീരഃ; പാഞ്ചാലേയം ശരവർഷൈർ അനേകൈഃ

8 രഥർഷഭഃ കൃതവർമാണം ആർച്ഛൻ; മാദ്രീപുത്രോ നകലഗ് ചിത്രയോധീ

പാഞ്ചാലാനാം അധിപോ യാജ്ഞസേനിഃ; സേനാപതിം കർണം ആർച്ഛത്
സസൈന്യം

9 ദുഃശാസനോ ഭാരത ഭാരതീ ച; സംശപ്തകാനാം പുത്രനാ സമൃദ്ധാ

ഭീമം രണേ ശസ്ത്രഭൃതാം വരിഷ്ഠം; തദാ സമാർച്ഛത് തം അസഹ്യ വേഗം

10 കർണാത്മജം തത്ര ജഘാന ശൂരസ്; തഥാചരിനച് ചോത്തമൗജാഃ പ്രസഹ്യ
തസ്യോത്തമാംഗം നിപപാത ഭ്രമൗ; ജ്ഞിനാദയദ് ഗാം നിനദേന ഖം ച

11 സുഷേണ ശീർഷം പതിതം പൃഥിവ്യാം; വിലോക്യ കർണോ ഫഥ തദാർതരൂപഃ
ക്രോധാദ് യയാംഗ് തസ്യ രഥം ധ്വജം ച; ബാണൈഃ സുധാരൈർ നിശിതൈർ

ന്യക്രന്തത്

12 സ തുത്തമൗജാ നിശിതൈഃ പൃഷ്ടത്കൈർ; വിവ്യധ ഖഡ്ഗേന ച ഭാസ്വ
രേണ

പാർഷ്ണിം ഹയാംഗ് ചൈവ കൃപസ്യ ഹത്യാ; ശിഖണ്ഡിവാഹം സ തതോ
ഫഭ്യരോഹത്

13 കൃപം തു ദൃഷ്ട്യാ വിരഥം രഥസേവാ; നൈച്ഛുച് ഛരൈസ് താഡയിതും ശിഖ
ണ്ഡീ

തം ദ്രൗണിർ ആവാദ്യ രഥം കൃപം സു; സമുജ്ജഹ്രേ പങ്കഗതാം യഥാ ഗാം
14 ഹിരണ്യവർമ്മാ നിശിതൈഃ പൃഷ്ഠക്കൈസ്; തവാത്മജാനാം അനിലാത്മജോ
വൈ

അതാപയത് സൈന്യം അതീവ ഭീമഃ; കാലേ ശുചൗ മധ്യഗതോ യഥാർകഃ

അധ്യായം 54

1 [സ]

അഥ ത് ഇദാനിം തുമുലേ വിമർദേ; ദ്വിഷദ്ഭിർ ഏകോ ബഹുഭിഃ സമാവൃതഃ
മഹാഭയേ സാരഥിം ഇത്യ് ഉവാച; ഭീമസ് ചമും വാരയൻ ധർതരാഷ്ട്രീം
ത്വം സാരഥേ യാഹി ജവേന വാഹൈർ; നയാമ്യ് ഏതാൻ ധർതരാഷ്ട്രാൻ
യമായ

2 സഞ്ചോദിതോ ഭീമസേനേന ചൈവം; സ സാരഥിഃ പുത്രബലം ത്വദീയം
പ്രായാത് തതഃ സാരഥിർ ഉഗ്രവേഗോ; യതോ ഭീമസ് തദ് ബലം ഗതും ഐച്ഛത്

3 തതോ ഫപരേ നാഗരഥാശ്ചപത്തിഭിഃ; പ്രത്യദ്യയുഃ കരവസ് തം സമന്താത്
ഭീമസ്യ വാഹാഗ്ര്യം ഉദാരവേഗം; സമന്തതോ ബാണഗണൈർ നിജഘ്നഃ

4 തതഃ ശരാൻ ആപതതോ മഹാത്മാഃ; ചിച്ഛേദ ബാണൈർ തപനീയപുംബൈഃ
തേ വൈ നിപേതുസ് തപനീയപുംബാഃ; ദ്വിധാ ത്രിധാ ഭീമ ശരൈർ നിക്രന്താഃ

5 തതോ രാജൻ നാര രഥാശ്ചയുനാം; ഭീമാഹതാനാം തവ രാജമധ്യേ
ഘോരോ നിനാദഃ പ്രബഭൗ നരേന്ദ്രഃ; വജ്രാഹതാനാം ഇവ പർവതാനാം

6 തേ വധ്യമാനാസ് ച നരേന്ദ്രമുഖ്യാഃ; നിർഭിന്നാ വൈ ഭീമസേനപ്രവേഹൈഃ
ഭീമം സമന്താത് സമരേ ഫ്യുരോഹൻ; വൃക്ഷം ശകന്താ ഇവ പുഷ്പഹേതോഃ

7 തതോ ഫഭിപാതം തവ സൈന്യമധ്യേ; പ്രാദൃശ്ചക്രേ വേഗം ഇവാത്ത വേഗഃ
യഥാന്ത കാലേ ക്ഷപയൻ ദിധക്ഷുർ; ഭൂതാന്ത കൃത് കാല ഇവാത്ത ദണ്ഡഃ

8 തസ്യോതിവേഗസ്യ രണേ ഫതിവേഗം; നാശക്ലവൻ ധാരയിതും ത്വദീയാഃ
വ്യാത്താനനസ്യാപതതോ യഥൈവ; കാലസ്യ കാലേ ഹരതഃ പ്രജാ വൈ

9 തതോ ബലം ഭാരത ഭാരതാനാം; പ്രദഹ്യമാനം സമരേ മഹാത്മൻ
ഭീതം ദിശോ ഫകീര്യത ഭീമ നന്നം; മഹാനിലേനാഭ്ര ഗണോ യഥൈവ

10 തതോ ധീമാൻ സാരഥിം അബ്രവീദ് ബലിഃ; സ ഭീമസേനഃ പുനർ ഏവ ഹൃഷ്ടഃ
സൂതാഭിജാനീഹി പരാൻ സ്വകാൻ വാ; രഥാൻ ധ്വജാംശ് ചാപതതഃ സമേതാൻ
യ്യധ്യന് അഹം നാഭിജാനാമി കിം ചിൻ; മാ സൈന്യം സ്വം ഛാദയിഷ്യേ
പൃഷ്ഠത്കൈഃ

11 അരിൻ വിശോകാഭിനിരീക്ഷ്യ സർവതോ; മനസ് തു ചിന്താ പ്രദനോതി മേ
ഭൃശം

രാജാതുരോ നാഗം അദ്യത് കിരീടീ; ബഹുൻ ദുഃഖാന്യ് അഭിജാതോ ഫസ്തി സൃത
12 ഏതദ് ദുഃഖം സാരഥേ ധർമരാജോ; യൻ മാം ഹിത്യാ യാതവാഞ് ശത്രുമധ്യേ
നൈനം ജീവൻ നാപി ജാനാമ്യ് അജീവൻ; ബീഭത്സും വാ തൻ മമാദ്യാതിദുഃഖം

13 സോ ഫഹം ദ്വിഷത് സൈന്യം ഉദഗ്രകൽപം; വിനാശയിഷ്യേ പരമപ്രതിതഃ
ഏതാൻ നിഹത്യാജിമധ്യേ സമേതാൻ; പ്രിതോ ഭവിഷ്യാമി സഹ ത്വയാദ്യ

14 സർവാംസ് തുണിരാൻ മാർഗ്ഗണാൻ വാമ്പവേക്ഷ്യ; കിം ശിഷ്യം സ്യാത്
സായകാനാം രഥേ മേ

കാ വാജാതിഃ കിന്ദ്രമാണം ച തേഷാം; ജ്ഞാത്യാ വ്യക്തം തൻ മമാചക്ഷ്യ സൃത
15 [വിഷോക]

ഷൺ മാർഗ്ഗണാനാം അയുതാനി വീര; ക്ഷുരാശ് ച ഭല്ലാശ് ച തഥായുതാവ്യോഃ
നാരാചാനാം ദ്വേ സഹസ്രേ തു വീര; ത്രിണ്യ ഏവ ച പ്രദരാണാം ച പാർഥ

16 അസ്ത് ആയുധം പാണ്ഡവേയാവശിഷ്യം; ന യദ് വഹേച് ഛരക്ടം ഷഖ്
ഗവീയം

ഏതദ് വിദ്വൻ മുഞ്ച സഹസ്രശോ ിപി; ഗദാസിബാഹുദ്രവിണം ച തേ ിസ്തി
17 [ഭ്സ്]

സൃതാദ്യേമം പശ്യ ഭീമ പ്രമുക്തൈഃ; സംഭിന്ദദ്ഭിഃ പാർഥിവാൻ ആശു വേഗൈഃ
ഉഗ്രൈർ ബാണൈർ ആഹവം ഘോരരൂപം; നഷ്ടാദിത്യം മൃത്യുലോകേന തുല്യം

18 അദ്വൈവ തദ് വിദിതം പാർഥിവാനാം; ഭവിഷ്യതിയ് ആകുമാരം ച സൃത
നിമന്തോ വാ സമരേ ഭീമസേന; ഏകഃ കരൂൻ വാ സമരേ വിജേതാ

19 സർവേ സംഖ്യേ കരവോ നിഷ്കൃതന്തു; മാം വാ ലോകാഃ കീർത്തയന്ത് ആകുമാ
രം

സവാൻ ഏകസ് താൻ അഹം പാതയിഷ്യേ; തേ വാ സർവേ ഭീമസേനം തുദത്തു
20 ആശാസ്താരഃ കർമ്മ ചാപ്യ് ഉത്തമം വാ; തൻ മേ ദേവാഃ കേവലം സായയത്തു
ആയാത് ഇഹാദ്യാർജ്ജുനഃ ശത്രുഘാതി; ശക്രസ് തൂർണം യജ്ഞ ഇവോപഹൃതഃ

21 ഈക്ഷ്യസ്വൈതാം ഭാരതീം ദീര്യമാണാം; ഏതേ കസ്മാദ് വിദ്രവന്തേ നരേ
ത്രാഃ

വ്യക്തം ധീമാൻ സവ്യസാചി നരാഗ്ര്യഃ; സൈന്യം ഹ്യ് ഏതച് ഛരാദയത് ആശു
ബാണൈഃ

22 പശ്യ ധ്വജാംശ് ച ദ്രവതോ വിശോക; നാഗാൻ ഹയാൻ പത്തിസംഘാംശ്
ച സംഖ്യേ

രാമാൻ വിശീർണാഞ് ശരശക്തിതാഡിതാൻ; പശ്യസ്വൈതാൻ രഥിനശ്
ചൈവ സൃത

23 ആപൂര്യതേ കൗരവീ ചാപ്യ് അഭീക്ഷ്ണം; സേനാ ഹ്യ് അസൗ സുദൃശം
ഹന്യമാനാ

ധനഞ്ജയസ്യാശനി തുല്യവേഗൈർ; ഗ്രസ്താ ശരൈർ ബർഹി സുവർണവാജൈഃ

24 ഏതേ ദ്രവന്തി സ്മ രഥാശ്വനാഗാഃ; പദാതിസംഘാൻ അവമർദയന്തഃ
സാമുഹ്യമാനാഃ കൗരവാഃ സർവ ഏവ; ദ്രവന്തി നാഗാ ഇവ ദാവഭീതാഃ

ഹാഹാകൃതാശ് ചൈവ രണേ വിശോക; മുഞ്ചന്തി നാദാൻ വിപുലാൻ ഗജേത്രാഃ

25 [വിഷോക]

സർവേ കാമാഃ പാണ്ഡവ തേ സമൃദ്ധാഃ; കപിധജോ ദൃശ്യതേ ഹസ്തിസൈന്യേ
നീലാദ് ധനാദ് വിദ്യുതം ഉച്ചരന്തിഃ; തഥാപശ്യം വിസ്ഫുരദ് വൈ ധനുസ് തത്
26 കപിർ ഹ്യ് അസൗ വീക്ഷ്യതേ സർവതോ വൈ; ധ്വജാഗ്രം ആരുഹ്യ
ധനഞ്ജയസ്യ

ദിവാകരാഞ്ജോ മണിർ ഏഷ ദിവ്യോ; വിഭ്രാജതേ ചൈവ കിരീടസംസ്ഥഃ

27 പാർശ്വേ ഭീമം പാണ്ഡുരാഭ്രപ്രകാശം; പശ്യേമം ത്വം ദേവദത്തം സുഘോഷം
അഭീശു ഹസ്തസ്യ ജനാർദനസ്യ; വിഗാഹമാനസ്യ ചമു പരേഷാം

28 രവിപ്രഭം വജ്രനാഭം ക്ഷുരാന്തം; പാർശ്വേ സ്ഥിതം പശ്യ ജനാർദനസ്യ
ചക്രം യശോ വർധയത് കേശവസ്യ; സദാർചിതം യദുഭിഃ പശ്യ വിര

29 [ഭ്മ]

ദദാമി തേ ഗ്രാമവരാംഗ് ചതുർദശ; പ്രിയാഖ്യാനേ സാരഥേ സുപ്രസന്നഃ
ദസീ ശതം ചാപി രഥാംഗ് ച വിംശതിഃ; യദ് അർജുനം വേദയസേ വിശോക

അധ്യായം 55

1 [സ്]

ശ്രുത്യാ ച രഥി നിർഘോഷം സിംഹനാദം ച സംയുഗേ

അർജുനഃ പ്രാഹ ഗോവിന്ദം ശീഘ്രം ചോദയ വാജിനഃ

2 അർജുനസ്യ വചഃ ശ്രുത്യാ ഗോവിന്ദോ ഫർജ്ജനം അബ്രുവിത്

ഏഷ ഗച്ഛാമി സുക്ഷിപ്രം യത്ര ഭീമോ വ്യവസഥിതഃ

3 ആയാന്തം അശ്വൈർ ഹിമശംഖവർണൈഃ; സുവർണമുക്താ മണിജാലനഖൈഃ

ജംഭം ജിഹ്വാസം പ്രഗൃഹീതവജ്രം; ജയായ ദേവേന്ദ്രം ഇവോഗ്രമന്യം

4 രഥാശ്വമാതംഗപദാതിസംഘാ; ബാണസ്വന്തൈർ നേമിഖര സ്വന്തൈശ് ച

സംനാദയന്തോ വസുധാം ദിശശ് ച; ക്രൂദ്ധാ നൃസിംഹാ ജയം അഭ്യുദീയുഃ

5 തേഷാം ച പാർഥസ്യ മഹത് തദാസീദ്; ദേഹാസു പാപ്മ ക്ഷപണം സ്യുദ്ധം

ത്രൈലോക്യഹേതോർ അസുരൈർ യഥാസീദ്; ദേവസ്യ വിഷ്ണോർ ജയതാം

വരസ്യ

6 തൈർ അസ്തം ഉച്ചാവചം ആയുധഘോരം; ഏകഃ പ്രതിച്ഛേദേ കിരീടമാലി

ക്ഷരാർധചന്ദ്രൈർ നിശിതൈശ് ച ബാണൈഃ; ശിരാംസി തേഷാം ബഹുധാ ച

ബാഹുഭുവ്

7 ഹത്രാണി വാലവ്യജനാനി കേതുൻ; അശ്വാൻ രഥാൻ പത്തിഗണാൻ ദ്വിപാം

ശ് ച

തേ പേതുർ ഉർവ്യാം ബഹുധാ വിരൂപാ; വാതപ്രഭനാനി യഥാ വനാനി

8 സുവർണജാലാവതതാ മഹാഗജാഃ; സവൈജയന്തീ ധ്വജയോധകൽപിതാഃ

സുവർണപ്പുഞ്ചൈർ ഇഷ്ടഭിഃ സമാചിതാശ്; ചകാശിരേ പ്രജ്വലിതാ യഥാചലാഃ

9 വിദാര്യ നാഗാംശ് ച രഥാംശ് ച വാജിനഃ; ശരോത്തമൈർ വാസവ വജ്രസം

നിഭൈഃ

ദ്രുതം യയൗ കർണ ജിഹ്വാസയാ തഥാ; യഥാ മരുത്യാൻ ബലദേദനേ പുരാ

10 തതഃ സ പുരുഷവ്യാഘ്രഃ സുത സൈന്യം അരിന്ദമ

പ്രവിവേശ മഹാബാഹുർ മകരഃ സാഗരം യഥാ

11 തം ദൃഷ്ട്വാ താവകാ രാജൻ രഥപത്തിസമന്വിതാഃ

ഗജാശ്വസാദി ബഹുലാഃ പാണ്ഡവം സമുപാദ്രവൻ

12 തത്രാഭിദ്രവതാം പാർഥം ആരാവഃ സുമഹാൻ അഭ്രൂത്

സാഗരസ്ത്യേവ മത്തസ്യ യഥാ സ്യാത് സലിലസ്വനഃ

13 തേ തു തം പുരുഷവ്യാഘ്രം വ്യാഘ്രോ ഇവ മഹാരഥാഃ

അഭ്യുദ്രവന്ത സംഗ്രാമേ ത്യക്ത്വാ പ്രാണക്രതം ഭയം

14 തേഷാം ആപതതാം തത്ര ശരവർഷാണി മുഞ്ചതാം

അർജ്ജുനോ വ്യധമത് സൈന്യം മഹാവാതോ ഘനാൻ ഇവ
 15 തേ ഫർജ്ജനം സഹിതാ ഭൂത്യാ രഥവംശൈഃ പ്രഹാരിണഃ
 അഭിയായ മഹേഷ്യാസാ വിവ്യധുർ നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 16 തതോ ഫർജ്ജനഃ സഹസ്രാണി രഥവാരണവാജിനാം
 പ്രേഷയാം ആസ വിശിഖൈർ യമസ്യ സദനം പ്രതി
 17 തേ വധ്യമാനാഃ സമരേ പാർഥ ചാപച്യുതൈഃ ശരൈഃ
 തത്ര തത്ര സ്മ ലീയന്തേ ഭയേ ജാതേ മഹാരഥാഃ
 18 തേഷാം ചതുഃശതാൻ വീരാൻ യതമാനാൻ മഹാരഥാൻ
 അർജ്ജുനോ നിശിന്തൈർ ബാണൈർ അനയദ് യമസാദനം
 19 തേ വധ്യമാനാഃ സമരേ നാനാ ലിംഗൈഃ ശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 അർജ്ജുനം സമഭിത്യുച്യ ദുദ്രുവുർ വൈ ദിശോ ഭയാത്
 20 തേഷാം ശബ്ദോ മഹാൻ ആസീദ് ഭ്രവതാം വാഹിനീമുഖേ
 മഹൗഘസ്യേവ ഭദ്രം തേ ഗിരിം ആസാദ്യ ദീര്യതഃ
 21 താം തു സേനാം ഭൃശം വിദ്ധ്യാ ഭ്രാവയിത്യാർജ്ജുനഃ ശരൈഃ
 പ്രായാദ് അഭിമുഖഃ പാർഥഃ സ്മതാനീകാനി മാരിഷ
 22 തസ്യ ശബ്ദോ മഹാൻ ആസീത് പരാൻ അഭിമുഖസ്യ വൈ
 ഗരുഡസ്യേവ പതതഃ പന്നഗാർഥേ യഥാ പുരാ
 23 തം തു ശബ്ദം അഭിശ്രുത്യ ഭീമസേനോ മഹാബലഃ
 ബഭ്രുവ പരമപ്രിതഃ പാർഥ ദർശനലാലസഃ
 24 ശ്രുതൈവ പാർഥം ആയാന്തം ഭീമസേനഃ പ്രതാപവാൻ
 ത്യക്ത്വാ പ്രാണാൻ മഹാരാജ സേനാം തവ മമർദ ഹ
 25 സ വായുവേഗപ്രതിമോ വായുവേഗസമോ ജവേ
 വായുവദ് വ്യചരദ് ഭീമോ വായുപുത്രഃ പ്രതാപവാൻ
 26 തേനാർദ്ദ്രമാനാ രാജേന്ദ്ര സേനാ തവ വിശാം പതേ
 വ്യഭ്രാമ്യത മഹാരാജ ഭിന്നാ നൗർ ഇവ സാഗരേ
 27 താം തു സേനാം തദാ ഭീമോ ദർശയൻ പാണിലാഘവം
 ശരൈർ അവചകർതോഹൈഃ പ്രേഷയിഷ്യൻ യമക്ഷയം
 28 തത്ര ഭാരത ഭീമസ്യ ബലം ദൃഷ്ട്യാതിമാനഷം
 വ്യത്രസ്യന്ത രണേ യോധാഃ കാലസ്യേവ യുഗക്ഷയേ
 29 തഥാർദിതാൻ ഭീമബലാൻ ഭീമസേനേന ഭാരത
 ദൃഷ്ട്യാ ദുര്യോധനോ രാജാ ഇദം വചനം അബ്രുവീത്
 30 സൈനികാൻ സ മഹേഷ്യാസോ യോധാശ് ച ഭരതർഷഭ
 സമാദിശദ് രണേ സർവാൻ ഹതഭീമം ഇതി സ്മ ഹ

തസ്തിൻ ഹതേ ഹതം മന്വേ സർവസൈന്യം അശേഷതഃ
 31 പ്രതിഗൃഹ്യ ച താം ആജ്ഞാം തവ പുത്രസ്യ പാർഥിവാഃ
 ഭീമം പ്രച്ഛാദയാം ആസുഃ ശരവർഷൈഃ സമന്തതഃ
 32 ഗജാശ് ച ബഹുലാ രാജൻ നരാശ് ച ജയ ഗൃധിനഃ
 രഥാ ഹയാശ് ച രാജേന്ദ്ര പരിവവ്രുർ വൃകോദരം
 33 സ തൈഃ പരിവൃതഃ ശൂരൈഃ ശൂരോ രാജൻ സമന്തതഃ
 ശൂശ്രുഭേ ഭരതശ്രേഷ്ഠ നക്ഷത്രൈർ ഇവ ചന്ദ്രമാഃ
 34 സ രരാജ തഥാ സംഖ്യേ ദർശനീയോ നരോത്തമഃ
 നിർവിശേഷം മഹാരാജ യഥാ ഹി വിജയസ് തഥാ
 35 തത്ര തേ പാർഥിവാഃ സർവേ ശരവൃഷ്ടി സമാസൃജൻ
 ക്രോധരക്തേഷണാഃ ക്രൂരാ ഹതുക്രാമാ വൃകോദരം
 36 സ വിദാര്യ മഹാസേനാം ശരൈഃ സംനതപർവഭിഃ
 നിശ്ചക്രാമ രണാദ് ഭീമോ മത്സ്യോ ജാലാദ് ഇവാംഭവീ
 37 ഹത്യാ ദശസഹസ്രാണി ഗജാനാം അനിവർതിനാം
 നൃഷാം ശതസഹസ്രേ ഭ്യേ ഭ്യേ ശതേ ചൈവ ഭാരത
 38 പഞ്ച ചാശ്വസഹസ്രാണി രഥാനാം ശതം ഏവ ച
 ഹത്യാ പ്രാസ്യന്ദയദ് ഭീമോ നദീം ശോണിതകർദമാ
 39 ശോണിതോദാം രഥാവർതാം ഹസ്തിഗ്രാഹസമാകുലാം
 നരമീനാം അശ്വനക്രാം കേശശൈവലശാദ്യലാം
 40 സഞ്ചിനന്ദജ നാഗേന്ദ്രാം ബഹുരന്താപഹാരിണീം
 ഊരുഗ്രാഹാം മജ്ജ പങ്കാം ശീർഷോപല സമാകുലാം
 41 ധനുഷ്കാശാം ശരാവാപാം ഗദാപരിഘകേതനാം
 യോധവ്രാതവതീം സംഖ്യേ വഹന്തീം യമസാദനം
 42 ക്ഷണേന പുരുഷവ്യാഘ്രഃ പ്രാവർതയത നിമ്നഗാം
 യഥാ വൈതരണീം ഉഗ്രാം ദുസ്സരാം അകൃതാത്മഭിഃ
 43 യതോ യതഃ പാണ്ഡവേയഃ പ്രവൃത്തോ രഥസത്തമഃ
 തതസ് തതോ ിപാതയത യോധാഞ് ശതസഹസ്രശഃ
 44 ഏവം ദൃഷ്ട്വാ കൃതം കർമ്മ ഭീമസേനേന സംയുഗേ
 ദുര്യോധനോ മഹാരാജ ശകുനിം വാക്യം അബ്രവീത്
 45 ജയ മാതുലസംഗ്രാമേ ഭീമസേനം മഹാബലം
 അസ്മിഞ് ജിതേ ജിതം മന്വേ പാണ്ഡവേയം മഹാബലം
 46 തതഃ പ്രായാൻ മഹാരാജ സൗബലേയഃ പ്രതാപവാൻ
 രണായ മഹതേ യുക്തോ ദ്രൗട്ടഭിഃ പരിവാരിതഃ

രണായ മഹതേ യുക്തോ ഭ്രാതൃഭിഃ പാരിവാരീതഃ
 47 സ സമാസാദ്യ സംഗ്രാമേ ഭീമം ഭീമപരാക്രമം
 വാരയാം ആസ തം വീരോ വേലേവ മകരാലയം
 സ ന്യവർത്തത തം ഭീമോ വാര്യമാണഃ ശിരൈഃ ശരൈഃ
 48 ശകുനീസ് തസ്യ രാജേന്ദ്ര വാമേ പാർശ്വേ സ്തനാന്തരേ
 പ്രേഷയാം ആസ നാരാചാൻ അകൃപ്ചാഖാൻ ശിലാശിതാൻ
 49 വർമ്മ ഭിത്ത്യാ തു സൗവർണം ബാണാസ് തസ്യ മഹാത്മനഃ
 ന്യമജ്ജന്ത മഹാരാജ കങ്കബർഹിണ വാസസഃ
 50 സോ ിതിവിധോ രണേ ഭീമഃ ശരം ഹേമവിഭ്രൂഷിതം
 പ്രേഷയാം ആസ സഹസാ സൗബലം പ്രതി ഭാരത
 51 തം ആയാന്തം ശരം ഘോരം ശകുനീഃ ശത്രുതാപനഃ
 ചിച്ഛേദ ശതധാ രാജൻ കൃതഹസ്തോ മഹാബലഃ
 52 തസ്തിൻ നിപതിതേ ഭ്രമൗ ഭീമഃ ക്രുദ്ധോ വിശാം പതേ
 ധനശ് ചിച്ഛേദ ഭല്ലേന സൗബലസ്യ ഹസന് ഇവ
 53 തദ് അപാസ്യ ധനശ് ചിന്നം സൗബലേയഃ പ്രതാപവാൻ
 അന്യദ് ആദത്ത വേഗേന ധനർ ഭല്ലാംശ് ച ഷോഡശ
 54 തൈസ് തസ്യ തു മഹാരാജ ഭല്ലൈഃ സംനതപർവഭിഃ
 ചതുർഭിഃ സാരഥിം ഹ്യ് ആർച്ഛദ് ഭീമം പഞ്ചഭിർ ഏവ ച
 55 ധ്വജം ഏകേന ചിച്ഛേദ ഹരത്രം ദ്വാദ്വ്യാം വിശാം പതേ
 ചതുർഭിശ് ചതുരോ വാഹാൻ വിവ്യാധ സുബലാത്മജഃ
 56 തതഃ ക്രുദ്ധോ മഹാരാജ ഭീമസേനഃ പ്രതാപവാൻ
 ശക്തിം ചിക്ഷേപ സമരേ അകൃദണ്യാം അയോ മയീം
 57 സാ ഭീമ ഭൂജനിർമൂക്താ നാഗജിഹ്വേവ ചഞ്ചലാ
 നിപപാത രഥേ തൂർണം സൗബലസ്യ മഹാത്മനഃ
 58 തതസ് താം ഏവ സംഗൃഹ്യ ശക്തിം കനകഭ്രൂഷണാം
 ഭീമസേനായ ചിക്ഷേപ ക്രുദ്ധ രൂപോ വിശാം പതേ
 59 സാ നിർഭിദ്യ ഭൂജം സവ്യം പാണ്ഡവസ്യ മഹാത്മനഃ
 പപാത ച തതോ ഭ്രമൗ യഥാ വിദ്യുൻ നഭശ് ച്യുതാ
 60 അഥോത്ക്രഷ്ടം മഹാരാജ ധാർതരാഷ്ട്രഃ സമന്തതഃ
 ന തു തം മമൃഷേ ഭീമഃ സിംഹനാദം തരസിനാം
 61 സ സംഗൃഹ്യ ധനുഃ സജ്യം ത്വരമാണോ മഹാരഥഃ
 മൂഢൂർതാദ് ഇവ രാജേന്ദ്ര ഛാദയാം ആസ സായകൈഃ
 സൗബലസ്യ ബലം സംഖ്യേ ത്യക്ത്വാത്മാനം മഹാബലഃ

62 തസ്യശ്യാംശ് ചതുരോ ഹത്യാ സുതം ചൈവ വിശാം പതേ
ധ്വജം ചിച്ഛേദ മല്ലേന ത്വരമാണഃ പരാക്രമീ

63 ഹതാശ്ച രഥം ഉത്സൃജ്യ ത്വരമാണോ നരോത്തമഃ
തസ്മൗ വിസ്ഫാരയംശ് ചാപം ക്രോധരക്ഷേതക്ഷണഃ ശ്വസൻ
ശരൈശ് ച ബഹുധാ രാജൻ ഭീമം ആർച്ഛത് സമന്തതഃ

64 പ്രതിഹത്യ തു വേഗേന ഭീമസേനഃ പ്രതാപവാൻ
ധനശ് ചിച്ഛേദ സങ്കുലോ വിവ്യാധ ച ശിന്തൈഃ ശരൈഃ

65 സോ ിതിവിലോ ബലവതാ ശത്രുണാ ശത്രുകർശനഃ
നിപപാത തതോ ഭ്രമൗ കിം ചിത് പ്രാണോ നരാധിപ

66 തതസ് തം വിഹൃലം ജ്ഞാത്യാ പുത്രസ് തവ വിശാം പതേ
അപോവാഹ രഥേനാജു ഭീമസേനസ്യ പശ്യതഃ

67 രഥസ്ഥേ തു നരവ്യാഘ്രേ ധാർതരാഷ്ട്രഃ പരാങ്മുഖഃ
പ്രദൃവ്യർ ദിശോ ഭീതാ ഭീമാഞ് ജാതേ മഹാഭയേ

68 സൗബലേ നിർജിതേ രാജൻ ഭീമസേനേന ധന്വിനാ
ഭയേന മഹതാ ഭഗഃ പുത്രോ ദുര്യോധനസ് തവ

അപായാജ് ജവനൈർ അശ്വൈഃ സാപേക്ഷോ മാതുലം പ്രതി
69 പരാങ്മുഖം തു രാജാനം ദൃഷ്ട്വാ സൈന്യാനി ഭാരത

വിപ്രജന്മുഃ സമുത്സൃജ്യ ദ്വൈരഥാനി സമന്തതഃ

70 താൻ ദൃഷ്ട്വാതിരഥാൻ സർവാൻ ധാർതരാഷ്ട്രാൻ പരാങ്മുഖാൻ
ജവേനാഭ്യപതദ് ഭീമഃ കിരഞ് ശരശതാൻ ബഹുൻ

71 തേ വധ്യമാനാ ഭീമേന ധാർതരാഷ്ട്രഃ പരാങ്മുഖഃ
കർണം ആസാദ്യ സമരേ സ്ഥിതാ രാജൻ സമന്തതഃ

സ ഹി തേഷാം മഹാവീര്യോ ദ്വീപോ ിഭ്രത് സുമഹാബലഃ

72 ഭിന്നനൗകാ യഥാ രാജൻ ദ്വീപം ആസാദ്യ നിർവൃതഃ
ഭവന്തി പുരുഷവ്യാഘ്രേ നാവികാഃ കാലപര്യയേ

73 തഥാ കർണം സമാസാദ്യ താവകാ ഭരതർഷഭ
സമാശ്വസ്താഃ സ്ഥിതാ രാജൻ സന്ദ്രഹൃഷ്ടാഃ പരസ്പരം

സമാജഗ്മുശ് ച യുദ്ധായ മൃത്യും കൃത്യാ നിവർതനം

അധ്യായം 56

1 [ധൃ]

തതോ ഭഗേഷു സൈന്യേഷു ഭീമസേനേന സംയുക്തേ
 ദുര്യോധനോ fബ്രവീത് കിം ന സൗബലോ വാപി സഞ്ജയ
 2 കർണോ വാ ജയതാം ശ്രേഷ്ഠോ യോധാ വാ മാമകാ യുധി
 കൃപോ വാ കൃതവർമ്മാ ച ദ്രൗണീർ ദുഃശാസനോ fപി വാ
 3 അത്യദ്ഭുതം ഇദം മന്യേ പാണ്ഡവേയസ്യ വിക്രമം
 യഥാപ്രതിജ്ഞം യോധാനാം രാധേയഃ കൃതവാൻ അപി
 4 കരൂണാം അപി സർവേഷാം കർണഃ ശത്രുനിഷ്ഠനഃ
 ശർമ്മ വർമ്മ പ്രതിഷ്ഠാ ച ജീവിതാശാ ച സഞ്ജയ
 5 തത് പ്രഭസം ബലം ദൃഷ്ട്വാ കൗന്തേയേനാമിതൗജസാ
 രാധേയാനാം അധിരഥഃ കർണഃ കിം അകരോദ് യുധി
 6 പുത്രാ വാ മമ ദുർധർഷാ രാജാനോ വാ മഹാരഥാഃ
 ഏതൻ മേ സർവം ആചക്ഷ്യ കശലോ ഹ്യ് അസി സഞ്ജയ

7 [സ്]

അപരാഹ്ണേ മഹാരാജ സൂതപുത്രഃ പ്രതാപവാൻ
 ജ്യാലാന സോമകാൻ സർവാൻ ഭീമസേനസ്യ പശ്യതഃ
 ഭീമോ fപ്യ് അതിബലഃ സൈന്യം ധാർതരാഷ്ട്രം വ്യപോഥയത്
 8 ദ്രാവ്യമാണം ബലം ദൃഷ്ട്വാ ഭീമസേനേന ധീമതാ
 യന്താരം അബ്രവീത് കർണഃ പാണ്ഡാലാൻ ഏവ മാ വഹ
 9 മദ്രാജസ് തതഃ ശല്യഃ ശ്വേതാൻ അശ്യാൻ മഹാജവാൻ
 പ്രാഹിണോച് ചേദിപാണ്ഡാലാൻ കരൂഷാംഗ് ച മഹാബലഃ
 10 പ്രവിശ്യ ച സ താം സേനാം ശല്യഃ പരബലാർദനഃ
 ന്യയച്ഛത് തുരഗാൻ എഷ്ടോ യത്ര യത്രൈച്ഛദ് അഗ്രണീഃ
 11 തം രതഹ്ം മേഘസങ്കാശം വൈയാഘ്രപരിവാരണം
 സന്ദൃശ്യ പാണ്ഡുപാണ്ഡാലാസ് ത്രസ്താ ആസൻ വിശാം പതേ
 12 തതോ രഥസ്യ നിനദഃ പ്രാദുരാസീൻ മഹാരണേ
 പർജന്യസമനിർഘോഷഃ പർവതസ്യേവ ദീര്യതഃ
 13 തതഃ ശരശതൈസ് തീക്ഷ്ണൈഃ കർണോ fപ്യ് ആകർണനീഃസൃതൈഃ
 ജ്യാലാന പാണ്ഡവ ബലം ശതശോ fഥ സഹസ്രശഃ
 14 തം തഥാ സമരേ കർമ്മ കർവാണ്ണം അതിമാനുഷം
 പരിവവ്രൂർ മഹേഷ്യാസാഃ പാണ്ഡവാനാം മഹാരഥാഃ
 15 തം ശിഖണ്ഡീ ച ഭീമഗ് ച ധൃഷ്ടദ്യുമ്നഗ് ച പാർഷതഃ

നകലഃ സഹദേവശ് ച ദ്രൗപദേയഃ സസാത്യകഃ
 പരിവത്സ്രേ ജീലാംസന്തോ രാധേയം ശരവൃഷ്ടിഭിഃ
 16 സാത്യകിസ് തു തതഃ കർണം വിംശത്യോ നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 അതാഡയദ് രണേ ശൂരോ ജത്ര ദേശേ നരോത്തമഃ
 17 ശിഖണ്ഡീ പഞ്ചവിംശത്യോ ധൃഷ്ടദ്യുമ്നശ് ച പഞ്ചഭിഃ
 ദ്രൗപദേയാശ് ചതുഃഷഷ്ട്യാ സഹദേവശ് ച സപ്തഭിഃ
 നകലശ് ച ശതേനാജൗ കർണം വിവ്യാധ സായകൈഃ
 18 ഭീമസേനസ് തു രാധേയം നവത്യോ നതപർവണാം
 വിവ്യാധ സമരേ ക്രുദ്ധോ ജത്ര ദേശേ മഹാബലഃ
 19 തതഃ പ്രഹസ്യാധിരഥിർ വിക്ഷിപൻ ധനൗർ ഉത്തമം
 മുമോച നിശിതാൻ ബാണാൻ പീഡയൻ സുമഹാബലഃ
 താൻ പ്രത്യവിയ്യദ് രാധേയഃ പഞ്ചഭിഃ പഞ്ചഭിഃ ശരൈഃ
 20 സാത്യകേസ് തു ധനശ് ചിത്ത്യാ ധ്വജം ച പുരുഷർഷഭഃ
 അഥൈനം നവഭിർ ബാണൈർ ആജ്ഘാന സ്തനാന്തരേ
 21 ഭീമസേനസ് തു തം ക്രുദ്ധോ വിവ്യാധ ത്രിംശതാ ശരൈഃ
 സാരഥിം ച ത്രിഭിർ ബാണൈർ ആജ്ഘാന പരന്തപഃ
 22 വിരഥാൻ ദ്രൗപദേയാശ് ച ചകാര പുരുഷർഷഭഃ
 അക്ലേഷ്ഠാർ നിമേഷ മാത്രേണ തദ് അദ്ഭുതം ഇവാഭവത്
 23 വിമുഖീകൃത്യ താൻ സർവാത് ശരൈഃ സംനതപർവഭിഃ
 പാഞ്ചാലാൻ അഹനച് ഛൂരശ് ചേദീനാം ച മഹാരഥാൻ
 24 തേ വധ്യമാനഃ സമരേ ചേദിമത്സ്യോ വിശാം പതേ
 കർണം ഏകം അഭിദ്രത്യ ശരസംഘൈഃ സമാർദയൻ
 താത് ജ്ഘാന ശിന്തൈർ ബാണൈഃ സൃതപുത്രോ മഹാരഥഃ
 25 ഏതദ് അത്യദ്ഭുതം കർണേ ദൃഷ്ട്വാൻ അസ്തി ഭാരത
 യദ് ഏകഃ സമരേ ശൂരാൻ സൃതപുത്രഃ പ്രതാപവാൻ
 26 യാതമാനാൻ പരം ശക്ത്യായോധയത് താശ് ച ധന്വിനഃ
 പാണ്ഡവേയാൻ മഹാരാജ ശരൈർ വാരിതവാൻ രണേ
 27 തത്ര ഭാരത കർണസ്യ ല്ലാഘവേന മഹാത്മനഃ
 തുതുഷ്ഠർ ദേവതഃ സർവാഃ സിദ്ധാശ് ച പരമർഷയഃ
 28 അപുജയൻ മഹേഷ്യാസാ ധാർതരാഷ്ട്രാ നരോത്തമം
 കർണം രഥവരശ്രേഷ്ഠം ശ്രേഷ്ഠം സർവധനുഷ്ഠതാം
 29 തതഃ കർണോ മഹാരാജ ദദാഹ രിപവാഹിനീം
 കക്ഷം ഇദ്ധോ യഥാ വഹിർ നിദാഘേ ജലിതോ മഹാൻ

30 തേ വധ്യമാനാഃ കർണേന പാണ്ഡവേയാസ് തതസ് തതഃ
പ്രാദ്രവന്ത രണേ ഭീതാഃ കർണം ദൃഷ്ട്വാ മഹാബലം
31 തത്രാക്രന്ദോ മഹാൻ ആസീത് പാണ്ഡാലാനാം മഹാരണേ
വധ്യതാം സായകൈസ് തീക്ഷ്ണൈഃ കർണ ചാപവരച്യുതൈഃ
32 തേന ശബ്ദേന വിത്രസ്താ പാണ്ഡവാനാം മഹാചമുഃ
കർണം ഏകം രണേ യോധം മേനിരേ തത്ര ശാരവഃ
33 തത്രാദ്ഭൂതം പരം ചക്രേ രാധേയഃ ശത്രുകർശനഃ
യദ് ഏകം പാണ്ഡവാഃ സർവേ ന ശേഷേ അഭിവിക്ഷിതും
34 യഥൗഘഃ പർവതശ്രേഷ്ഠം ആസാദ്യാഭിപ്രദീര്യതേൽ
തഥാ തത് പാണ്ഡവം സൈന്യം കർണം ആസ്സാദ്യ ദീര്യതേ
35 കർണോ fപി സമരേ രാജൻ വിധുമോ fഗീർ ഇവ ജ്വലൻ
ദഹംസ് തസ്മത് മഹാബാഹുഃ പാണ്ഡവാനാം മഹാചമുഃ
36 ശിരാംസി ച മഹാരാജ കർണാംശ് ചഞ്ചല കണ്ഡലാൻ
ബാഹുശ് ച വീരോ വീരാണാം ചിച്ഛേദ ലഘു ചേഷ്ടിഃ
37 ഹസ്തിദന്താൻ തസ്രൂൻ ഖഡ്ഗാൻ ധ്വജാഞ് ശക്തിർ ഹയാൻ ഗജാൻ
രഥാംശ് ച വിവിധാൻ രാജൻ പതാകാവ്യജനാനി ച
38 അക്ഷേഷാ യുഗയോക്ത്രാണി ചക്രാണി വിവിധാനി ച
ചിച്ഛേദ ശതധാ കർണോ യോധവ്രതം അനുഷ്ഠിതഃ
39 തത്ര ഭാരത കർണേന നിഹതൈർ ഗജവാജിഭിഃ
അഗമ്യരൂപാ പൃഥിവീ മാംസശോണിതകർദമാ
40 വിഷമം ച സമം ചൈവ ഹതൈർ അശ്വപദാതിഭിഃ
രഥൈശ് ച കണ്ഠൈശ് ചൈവ ന പ്രജ്ഞായത കിം ചന
41 നാപി സ്വേ ന പരേ യോധാഃ പ്രജ്ഞായത പരസ്പരം
ഘോരേ ശരാസകാരേ തു കർണാസ്തേ ച വിജുംഭിതേ
42 രാധേയ ചാപനിർമുക്തൈഃ ശരൈഃ കാഞ്ചനഭൂഷിതൈഃ
സഞ്ചാദിതാ മഹാരാജ യതമാനാ മഹാരഥാഃ
43 തേ പാണ്ഡവേയാഃ സമരേ കർണേന സ്യ പുനഃ പുനഃ
അഭജ്യന്ത മഹാരാജ യതമാനാ മഹാരഥാഃ
44 മൃഗസംഘാൻ യഥാ ക്രൂദ്ധഃ സിംഹോ ദ്രാവയതേ വനേ
കർണസ് തു സമരേ യോധാംസ് തത്ര തത്ര മഹായശാഃ
കാലയാം ആസ തത് സൈന്യം യഥാ പശുഗണാൻ വൃകഃ
45 ദൃഷ്ട്വാ തു പാണ്ഡവീം സേനാം ധാർതരാഷ്ട്രാഃ പരാങ്മുഖീം
അഭിജഗ്മുർ മഹേഷ്യാസാ ഭവന്തോ ദൈരവാൻ രവാൻ

46 ദുര്യോധനോ ഹി രാജേന്ദ്ര മുദാ പരമയാ യുതഃ
 വാദയാം ആസ സംഹൃഷ്ടോ നാനാവാദ്യാനി സർവശഃ
 47 പാഞ്ചാലാപി മഹേഷ്യാസാ ഭഗഭഗോ നരോത്തമാഃ
 ന്യവർത്ത യഥാ ശൂരാ മൃത്യം കൃത്യാ നിവർത്തനം
 48 താൻ നിവൃത്താൻ രണേ ശൂരാൻ രാധേയഃ ശത്രുതാപനഃ
 അനേകശോ മഹാരാജ ബഭഞ്ജ പുരുഷർഷഭഃ
 49 തത്ര ഭാരത കർണേന പാഞ്ചാലാ വിംശതീ രഥാഃ
 നിഹതാഃ സാദയഃ ക്രോധാച്ഛേദയത് ച പരഃശതാഃ
 50 കൃത്യാ ശൂന്യാൻ രഥോപസ്ഥാൻ വാജീപ്പഷ്ടാംശ് ച ഭാരത
 നിർമനഷ്ട്യാൻ ഗജസ്തുന്ധാൻ പാദാതാംശ് ചൈവ വിദ്രുതാൻ
 51 ആദിത്യ ഇവ മധ്യാഹ്നേ ദുർനിരീക്ഷ്യഃ പരന്തഹ
 കാലാന്തകവപഃ ക്രൂദഃ സൂതപുത്രശ് ചചാല ഹ
 52 ഏവം ഏതാൻ മഹാരാജ നരവാജി രഥാ ദ്വിപാൻ
 ഹത്യാ തസ്ഥൗ മഹേഷ്യാസഃ കർണോ ിരിഗണസുദനഃ
 53 യഥാ ഭൂതഗണാൻ ഹത്യാ കാലസ് തിഷ്ണേൻ മഹാബലഃ
 തഥാ സ സോമകാൻ ഹത്യാ തസ്ഥാവ് ഏകോ മഹാരഥഃ
 54 തത്രാദ്ഭൂതം അപശ്യാമ പാഞ്ചാലാനാം പരാക്രമം
 വധ്യമാനാപി കർണേന നാജഹ്ര രണമൂർധനി
 55 രാജാ ദുഃശാസനശ് ചൈവ കൃപഃ ശാരദ്യതസ് തഥാ
 അശ്വത്ഥാമാ കൃതവർമാ ശകുനിശ് ചാപി സൗബലഃ
 ന്യഹനൻ പാണ്ഡവീം സേനാം ശതശോ ിഥ സഹസ്രശഃ
 56 കർണ പുത്രൗ ച രാജേന്ദ്ര ഭ്രാതരൗ സത്യവിക്രമൗ
 അനാശയേതാം ബലിനഃ പാഞ്ചാലാൻ വൈ തതസ് തതഃ
 തത്ര യുദ്ധം തദാ ഹ്യ് ആസീത് ക്രൂരം വിശസനം മഹത്
 57 തഥൈവ പാണ്ഡവാഃ ശൂരാ യുഷ്ടദൃശ്ണ ശിഖണ്ഡിനൗ
 ദ്രൗപദേയാശ് ച സങ്ക്രദ്ധാ അഭ്യുപ്ലംസ് താവകം ബലം
 58 ഏവം ഏഷ ക്ഷയോ വൃത്തഃ പാണ്ഡവാനാം തതസ് തതഃ
 താവകാനാം അപി രണേ ഭീമം പ്രാപ്യ മഹാബലം

അധ്യായം 57

1 [സ്]

അർജുനസ് തു മഹാരാജ കൃത്യാ സൈന്യം പൃഥഗ്വിധാം
സൂതപുത്രം സുസംരബ്ധം ദൃഷ്ട്വാ ചൈവ മഹാരണേ
2 ശോണിതോദാം മഹീം കൃത്യാ മാംസമജ്ജാസഥി വാഹിനീം
വാസുദേവം ഇദം വാക്യം അബ്രവീത് പുരുഷർഷഭ
3 ഏഷ കേതു രണേ കൃഷ്ണ സൂതപുത്രസ്യ ദൃശ്യതേ
ഭീമസേനാദയശ് ചൈതേ യോധയന്തി മഹാരഥാൻ
ഏതേ ദ്രവന്തി പാഞ്ചാലാഃ കർണാസ് ത്രസ്താ ജനാർദ്ദന
4 ഏഷ ദുര്യോധനോ രാജാ ശ്വേതച് ഛത്രേണ ഭാസ്വതാ
കർണേണ ഭഗ്നാൻ പാഞ്ചാലാൻ ദ്രാവയൻ ബഹു ശോഭതേ
5 കൃപശ് ച കൃതവർമാ ച ദ്രൗണിശ് ചൈവ മഹാബലഃ
ഏതേ രക്ഷന്തി രാജാനം സൂതപുത്രേണ രക്ഷിതാഃ
അവധ്യമാനാസ് തേ ിസ്താഭിർ ഘാതയിഷ്യന്തി സോമകാൻ
6 ഏഷ ശല്യോ രഥോപസേമ രശ്മിസഞ്ചാര കോവിദഃ
സൂതപുത്ര രഥം കൃഷ്ണ വാഹയൻ ബഹു ശോഭതേ
7 തത്ര മേ ബുദ്ധിർ ഉത്പന്നാ വാഹയാത്ര മഹാരഥം
നാഹതാ സമരേ കർണം നിവർത്തിഷ്യേ കഥം ചന
8 രാധേയോ ിപ്യ് അന്യഥാ പർഥാൻ സൃജയാംശ് ച മഹാരഥാൻ
നിഃശേഷാൻ സമരേ കര്യാത് പശ്യാതോർ നൗ ജനാർദ്ദന
9 തതഃ പ്രയാദ് രഥേനാശു കേശവസ് തവ വാഹിനീം
കർണം പ്രതി മഹേഷ്യാസം ദ്വൈരഥേ സവ്യസാചിനാ
10 പ്രയാതശ് ച മഹാബാഹുഃ പാണ്ഡവാനജന്തയാ ഹരിഃ
ആശ്വാസയൻ രഥേനൈവ പാണ്ഡുസൈന്യാനി സർവശഃ
11 രഥഘോഷഃ സ സംഗ്രാമേ പാണ്ഡവേയസ്യ സംബഭൗ
വാസവാശനി ഇല്യസ്യ മഹൗഘസ്യേവ മാരിഷ
12 മഹതാ രഥഘോഷേണ പാണ്ഡവഃ സത്യവിക്രമഃ
അഭ്യയാദ് അപ്രമേയാത്മാ വിജയസ് തവ വാഹിനീം
13 തം ആയാനം സമീക്ഷ്യവ ശ്വേതാശ്വം കൃഷ്ണസാരഥിം
മദ്രരാജോ ിബ്രവീത് കൃഷ്ണം കേതും ദൃഷ്ട്വാ മഹാത്മനഃ
14 അയം സ രഥ ആയാതി ശ്വേതാശ്വഃ കൃഷ്ണസാരഥിഃ
നിഘ്നന് അമിത്രാൻ സമരേ യം കർണ പരിപുച്ഛസി
15 ഏഷ തിഷ്ഠതി കൗന്തേയഃ സംസൃശൻ ഗാബധിവാം ധനുഃ

തം ഹനിഷ്യസി ചേദ് അദ്യ തൻ നഃ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി
 16 ഏഷാ വിദീര്യതേ സേനാ ധാർതരാഷ്ട്രീ സമന്തതഃ
 അർജ്ജുനസ്യ ഭയാത് തൂർണം നിഘ്നതഃ ശാത്രവാൻ ബഹുൻ
 17 വർജയൻ സർവസൈന്യാനി ത്വരതേ ഹി ധനഞ്ജയഃ
 ത്വദർഥം ഇതി മന്യേ ഹം യഥാസ്യോദീര്യതേ വപഃ
 18 ന ഹ്യ് അവസ്ഥാപ്യതേ പാർഥോ യുയുത്യഃ കേന ചിത് സഹ
 ത്വാം ഗൃതേ ക്രോധദീപ്തോ ഹി പീഡ്യമാനേ വൃകോദരേ
 19 വിരഥം ധർമ്മരാജം ച ദൃഷ്ട്വാ സുദൃഢ വിക്ഷതം
 ശിഖണ്ഡിനം സാത്യകീം ച ധൃഷ്ടദൃക്തം ച പാർഷ്വതം
 20 ദ്രൗപദേയാൻ യുധാമന്യും ഉത്തമൗജസം ഏവ ച
 നകലം സഹദേവം ച ദ്രാതരൗ ദ്വൗ സമീക്ഷ്യ ച
 21 സഹസൈക രഥഃ പാർഥസ് ത്വാം അഭ്യേതി പരന്തപ
 ക്രോധരക്കേക്ഷണഃ ക്രുദ്ധോ ജീലാഽസുഃ സർവധനിനാം
 22 ത്വരിതോ ഹി പതത്യ് അസ്സാംസ് ത്യക്ത്വാ സൈന്യാന്ത് അസംശയം
 ത്വാം കർണ പ്രതിയാഹ്യ് ഏനം നാസ്ത്ത് അന്യോ ഹി ധനർധരഃ
 23 ന തം പശ്യാമി ലോകേ ഹി സ്തീംസ് ത്വത്തോ ഹി പ്യ് അന്യം ധനർധരം
 അർജ്ജുനം സമരേ ക്രുദ്ധാം യോ വേലാം ഇവ ധാരയേത്
 24 ന ചാസ്യ രക്ഷാം പശ്യാമി പൃഷ്ഠതോ ന ച പാർശ്വതഃ
 ഏക ഏവാഭിയാതി ത്വാം പശ്യ സാഹല്യം ആത്മനഃ
 25 ത്വാം ഹി കൃഷ്ണ രണേ ശക്തഃ സംസാധയിതും ആഹവേ
 തവൈഷ ഭാരോ രാധേയ പ്രത്യുദ്യാഹി ധനഞ്ജയം
 26 ത്വാം കൃതോ ഹ്യ് ഏവ ദീപ്ഷേണ ദ്രോണ ദ്രൗണികൃപൈർ അപി
 സവ്യസാചി പ്രതിരഥസ് തം നിവർത്ത പാണ്ഡവം
 27 ലേലിഹാനം യഥാ സർപം ഗർജന്തം ഗുഷഭം യഥാ
 ലയസ്ഥിതം യഥാ വ്യാഘ്രം ജഹി കർണ ധനഞ്ജയം
 28 ഏതേ ദ്രവന്തി സമരേ ധാർതരാഷ്ട്രാ മഹാരഥാഃ
 അർജ്ജുനസ്യ ഭയാത് തൂർണം നിരപേക്ഷാ ജനാധിപാഃ
 29 ദ്രവതാം അഥ തേഷാം തു യുധി നാന്യോ ഹി സ്തീ മാനവഃ
 ഭയഹാ യോ ഭവേദ് വീര ത്വാം ഗൃതേ സുതനന്ദന
 30 ഏതേ ത്വാം കുരവഃ സർവേ ദീപം ആസാദ്യ സംയുഗേ
 വിഷ്ണിതാഃ പുരുഷവ്യാഘ്ര ത്വാത്തഃ ശരണ കാക്ഷിണഃ
 31 വൈദേഹാംബഷ്ട കാംബോജാസ് തഥാ നഗ ജിതസ് ത്വയാ
 ഗാന്ധാരാശ് ച യയാ ധൃത്യോ ജിതാഃ സംഖ്യേ സുദുർജയഃ

32 താം ധൃതിം കരു രാധേയ തതഃ പ്രത്യേഹി പാണ്ഡവം
വാസുദേവം ച വാർഷ്ണേയം പ്രിയമാണം കിരീടിനാ
33 [കർണ്ണ]

പ്രകൃതിസ്തഥാ ഹി മേ ശല്യ ഇദാനീം സംമതസ് തഥാ
പ്രതിഭാസി മഹാബാഹോ വിഭീഷ് ചൈവ ധനഞ്ജയാത്

34 പശ്യ ബാഹോർ ബലം മേ ദൃശ്യ ശിക്ഷിതസ്യ ച പശ്യ മേ
ഏകോ ദൃശ്യ നിഹനിഷ്യാമി പാണ്ഡവാനാം മഹാചമുഃ

35 കൃഷ്ണ ച പുരുഷവ്യാഘ്രൗ തച് ച സത്യം ബ്രവിമി തേ
നാഹത്യാ യുധി തൗ വിരാവ് അപയാസ്യേ കഥം ചന

36 സ്വപ്നേ വാ നിഹ്യതസ് താഭ്യാം അസത്യോ ഹി രണേ ജയഃ
കൃതാർഥോ വാ ഭവിഷ്യാമി ഹത്യാ താവ് അഥ വാ ഹതഃ

37 നൈതാദൃശോ ജാതു ബഭ്രുവ ലോകേ; രഥോത്തമോ യാവദ് അനുശ്രുതം നഃ
തം ഈദൃശം പ്രതിയോത്സ്യാമി പാർഥം; മഹാഹവേ പശ്യ ച പുരുഷം മേ

38 രഥേ ചരത്യ ഏഷ രഥപ്രവീരഃ; ശീഘ്രൈർ ഹയൈഃ കൗരവ രാജപുത്രഃ
സ വാദ്യ മാം നേഷ്യതി കൃച്ഛം ഏതത്; കർണസ്യാന്താദ് ഏതദ് അന്തഃ സ്ഥ
സർവേ

39 അസ്വേദിനൗ രാജപുത്രസ്യ ഹസ്താവ്; അവേപിനൗ ജാതകിണൗ ബൃഹന്തൗ
ദൃശായുധഃ കൃതിമാൻ ക്ഷിപ്രഹസ്തോ; ന പാണ്ഡവേയേന സമോ ദൃഷ്ടി യോധഃ

40 ഗൃഹ്ണാത്യ അനേകാൻ അപി കങ്കപത്രാൻ; ഏകം യഥാ താൻ ക്ഷിതിപാൻ
പ്രമഥ്യ
തേ ക്രോശമാത്രം നിപതത്യ് അമോഘാഃ; കസ് തേന യോധോ ദൃഷ്ടി സഃ
പൃഥിവ്യാം

41 അതോഷയത് പാണ്ഡവേയോ ഹതാശം; കൃഷ്ണ ദ്വിതീയോ ദൃതിരഥസ്
തരസി

ലേഭേ ചക്രം യത്ര കൃഷ്ണോ മഹാത്മാഃ; ധനർ ഗാഞ്ധീവം പാണ്ഡവഃ സ്വ്യ സാചീ
42 ശ്വേതാശ്വയുക്തം ച സുഘോഷം അഗ്ര്യം; രഥം മഹാബാഹുർ അദീനസത്തഃ

മഹേഷുധീ ചാക്ഷയൗ ദിവ്യരൂപൗ; ശസ്ത്രാണി ദിവ്യാനി ച ഹവ്യവാഹാത്
43 തഥേന്ദ്ര ലോകേ നിജ്ജലാന ദൈത്യാൻ; അസംഖ്യേയാൻ കാലകേയാംശ്
ച സർവാൻ

ലേഭേ ശംഖം ദേവദത്തം സു തത്ര; കോ നാമ തേനാഭ്യധികഃ പൃഥിവ്യാം
44 മഹാദേവം തോഷയാം ആസ ചൈവ; സാക്ഷാത് സുയുദ്ധേന മഹാനഭാവഃ

ലേഭേ തതഃ പാശൂപതം സുഘോരം; ഐത്രലോക്യസംഹാര കരം മഹാസ്തം
45 പൃഥക്പൃഥക് ലോകപാലാഃ സമേതാഃ; ദദുർ ഹ്യ അസ്താസ്ത്വ അപ്രമേയാണി

യസ്യ

യൈസ് താഞ് ജഘാനാശൂ രണേ നൃസിംഹാൻ; സ കാലഖണ്ഡാൻ അസുരാൻ സമേതാൻ

46 തഥാ വിരാടസ്യ പുരേ സമേതാൻ; സർവാൻ അസ്മാൻ ഏകരഥേന ജിത്വാ ജഹാര തദ് ഗോധനം ആജിമധ്യേ; വസ്ത്രാണി ചാദത്ത മഹാരഥേഭ്യഃ

47 തം ഈദൃശ്യം വീര്യമുണോപപന്നം; കൃഷ്ണ ദ്വിതീയം വരയേ രണായ അനന്തവീര്യേണ ച കേശവേന; നാരായണേനാപ്രതിമേന ഗൃഹ്ണം

48 വർഷായുതൈർ യസ്യ ഗുണാ ന ശക്യാ; വജ്രം സമേതൈർ അപി സർവ ലോകൈഃ

മഹാത്മനഃ ശംഖചക്രാസി പാണേർ; വിഷ്ണോർ ജിഷ്ണോർ വസുദേവാത്മജസ്യ ഭയം മേ വൈ ജായതേ സാധ്യസം ച; ദൃഷ്ട്വാ കൃഷ്ണാവ് ഏകരഥേ സമേതൗ

49 ഉഭൗ ഹി ശൂരൗ കൃതിനൗ ദൃശ്യാസ്മൗ; മഹാരഥൗ സംഹനനോപപന്നൗ ഏതാദൃശൗ ഫൽഗുന വാസുദേവൗ; കോ ിന്യഃ പ്രതിയാൻ മദ് ജതേ ന ശല്യ

50 ഏതാവ് അഹം യുധി വാ പാതയിഷ്യേ; മാം വാ കൃഷ്ണൗ നിഹനിഷ്യതോ ിദ്യ

ഇതി ബ്രുവഞ് ശക്യാ അമിത്രഹന്താ; കർണോ രണേ മോഘ ഇവോന്നനാദ 51 അഭ്യേത്യ പുത്രേണ തവാഭിനന്ദിതഃ; സമേത്യ ചോവാച കരുപ്രവീരാൻ കൃപം ച ഭോജം ച മഹാഭുജാവ് ഉഭൗ; തഥൈവ ഗാന്ധാര നൃപം സഹാനജം ഗുരോഃ സൃതം ചാവരജം തഥാത്മനഃ; പദാതിനോ ിഥ ദ്വിപസാദിനോ ിന്യാൻ

52 നിരുന്ധതാഭിദ്രവതാച്യുതാർജുനൗ; ശ്രമേണ സംയോജയതാശൂ സർവതഃ യഥാ ഭവദ്ഭിർ ഭൃഗവീക്ഷതാവ് ഉഭൗ; സുഖേന ഹന്യാം അഹം അദ്യ ഭൂമിപാഃ

53 തഥേതി ചോക്ത്വാ ത്വരിതാഃ സു തേ ിർജുനഃ; ജീലാംസവോ വിരതമാഃ സമദ്യയഃ

നദീനദാൻ ഭൂരി ജലോ മഹാർണവോ; യഥാതഥാ താൻ സമരേ ിർജുനോ ിഗ്രസത്

54 ന സന്ധാനോ ന തഥാ ശരോത്തമാൻ; പ്രമുഞ്ചമാനോ രിപുഭിഃ പ്രദൃശ്യതേ ധനഞ്ജയസ് തസ്യ ശരൈശ് ച ദാരിതാഃ; ഹതാശ് ച പേതൂർ നരവാജി കണ്ജരാഃ

55 ശരാർചിഷം ഗാണധിവചാരു മണ്ഡലഃ; യുഗാന്തസൂര്യപ്രതിമാന തേജസം ന കൗരവാഃ ശേകർ ഉദീക്ഷിതും ജയം; യഥാ രവിം വ്യാധിത ചക്ഷുഷോ ജനാഃ

56 തം അദ്യധാവദ് വിസ്മജഞ് ശരാൻ കൃപസ്; തഥൈവ ഭോജസ് തവ ചാത്മജഃ സ്വയം

ജീലാംസുഭിസ് താൻ കശലൈഃ ശരോത്തമാൻ; മഹാഹവേ സഞ്ജവിതാൻ പ്രയത്തതഃ

ശരൈഃ പ്രചിച്ഛേദ ച പാണ്ഡവസ് ത്വരൻ; പരാഭിനദ് വക്ഷസി ച ത്രിഭിസ് ത്രിഭിഃ

57 സ ഗാണ്ഡിവാദ്യായത പൂർണമണ്ഡലസ്; തപൻ രിപുൻ അർജുന ഭാസ്കരോ ബഭൗ

ശരോഗ്ര രശ്മിഃ ശുചി ശുക്രമധ്യഗോ; യഥൈവ സൂര്യഃ പരിവേഷഗസ് തഥാ

58 അഥാഗ്ര്യ ബാണൈർ ദശഭിർ ധനഞ്ജയഃ; പരാഭിനദ് ദ്രോണസുതോ ിച്ഛ്യതം ത്രിഭിഃ

ചതുർഭിർ അശ്വാംഗ് ചതുരഃ കപിം തഥാ; ശരൈഃ സ നാരാചവരൈർ അവാകിര ത്

59 തഥാ തു തത് തത് സൂരദ് ആത്തകാർമുകഃ; ത്രിഭിഃ ശരൈർ യന്ത്രശിരഃ ക്ഷുരേണ

ഹയാംഗ് ചതുർഭിസ് ചതുരസ് ത്രിഭിർ ധ്വജഃ; ധനഞ്ജയോ ദ്രുണിരഥാൻ നൃപാതയത്

60 സ രോഷപൂർണോ ിശനിവജ്രഹാടകൈർ; അലങ്കൃതം തക്ഷക ഭോഗവർച സം

സുബന്ധനം കാർമുകം അന്യദ് ആദദേ; യഥാ മഹാഹിപ്രവരം ഗിരേസ് തഥാ

61 സ്വം ആയുധം ചോപവികീര്യ ഭൂതലേ; ധനംഗ് ച കൃത്യാ സഗുണം ഗുണാധികഃ സമാനയാനാവ് അജിതൗ നരോത്തമൗ; ശരോത്തമൈർ ദ്രുണിർ അവിധ്യദ് അന്തികാത്

62 കൃപംഗ് ച ഭോജംഗ് ച തഥാത്മജംഗ് ച തേ; തമോന്ദ്രം വാരിധരാ ഇവാപതൻ കൃപസ്യ പാർഥഃ സശരം ശരാസനം; ഹയാൻ ധ്വജം സാരഥിം ഏവ പത്രിഭിഃ

63 ശരൈഃ പ്രചിച്ഛേദ തവാത്മജസ്യ; ധ്വജം ധനംഗ് ച പ്രചകർത നർദതഃ

ജഘാന ചാശ്വാൻ കൃതവർമണഃ ശുഭാൻ; ധ്വജം ച ചിച്ഛേദ തതഃ പ്രതാപവാൻ

64 സവാജിസുതേഷ്വ് അസനാൻ സകേതനാഞ്; ജഘാന നാഗാശ്വരഥാംസ് ത്വരംഗ് ച സഃ

തതഃ പ്രകീർണം സുമഹദ് ബലം തവ; പ്രദാരിതം സേതുർ ഇവാംഭസോ യഥാ

തതോ ിർജുനസ്യാശു രഥേന കേശവംഗ്; ചകാര ശത്രുൻ അപസവ്യ മാതുരാൻ

65 തഥ പ്രയാന്തം ത്വരിതം ധനഞ്ജയഃ; ശതകൃതം വൃത്ര നിജ്ജപ്ലഷം യഥാ സമന്യാവാൻ പുനർ ഉച്ഛിന്തൈർ ധ്വജൈഃ; രഥൈഃ സുയുക്തൈർ അപരേ യുയുത്സ വഃ

66 അഥാഭിസൃത്യ പ്രതിവാര്യ താൻ അരീൻ; ധനഞ്ജയസ്യാഭി രഥം മഹാരഥാഃ ശിഖണ്ഡിശൈനേയ യഥാഃ ശിന്തൈഃ ശരൈർ; വിദാരയന്തോ വ്യനദൻ സുഭൗര വം

67 തതോ ിഭിജ്ജുല്ലഃ കപിതാഃ പരസ്സരഃ; ശരൈസ് തദാജ്ഞോ ഗതിഭിഃ സുതേജ്ജ
നൈഃ

കരുപ്രവീരാഃ സഹ സൃജജ്ജയൈർ യഥാ; അസുരാഃ പുരാ ദേവവരൈർ അയോധ
യൻ

68 ജയേപ്സവഃ സ്വർഗമനായ ചോത്സുകാഃ; പതന്തി നാഗാശ്വരഥാഃ പരന്തപ
ജഗർജ്ജർ ഉച്ചൈർ ബലവച് ച വിവ്യധുഃ; ശരൈഃ സുമുക്കൈർ ഇതരേതരം പൃഥക്

69 ശരാസകാരേ തു മഹാത്മഭിഃ കൃതേഃ മഹാമൃധേ യോധവരൈഃ പരസ്സരഃ
ബഭൂർ ദശാശാ ന ദിവം ച പാർഥിവഃ പ്രഭാ ച സൂര്യസ്യ തമോവൃതാഭവത്

അധ്യായം 58

1 [സ്]

രാജൻ കരൂണാം പ്രവരൈർ ബലൈർ ഭീമം അഭിദ്രുതം
മജ്ജന്തം ഇവ കൗന്തേയം ഉജ്ജിഹീർഷൂർ ധനഞ്ജയഃ

2 വിമുദ്യ സുതപത്രസ്യ സേനാം ഭാരത സായകൈഃ
പ്രാഹിണോൻ മൃത്യുലോകായ പരവീരാൻ ധനഞ്ജയഃ

3 തതോ fസ്യാംബരം ആവൃത്യ ശരജാലാനി ഭാഗശഃ
അദൃശ്യന്ത തഥാന്യേ ച നിഘ്നന്തസ് തവ വാഹിനീം

4 സ പക്ഷിസംഘാചരിതം ആകാശം പുരയന്ത് ശരൈഃ
ധനഞ്ജയോ മഹാരാജ കരൂണാം അന്തകോ fഭവത്

5 തതോ ഭേല്ലഃ ക്ഷുരപ്രെച്ഛ് ച നാരാചൈർ നിർമ്മലൈർ അപി
ഗാത്രാണി പ്രാക്ഷിണോത് പാർഥഃ ശൈരാംസി ച ചകർത ഹ

6 ചിന്നഗാത്രൈർ വികവചൈർ വിശിരസ്മൈഃ സമന്തതഃ
പതിതൈശ് ചപതദ്ഭീശ് ച യോധൈർ ആസീത് സമാവൃതം

7 ധനഞ്ജയ ശരാഭ്യസ്മൈഃ സ്യന്ദനാശ്വനരദിപൈഃ
രണഭ്രമീർ അഭ്രദ് രാജൻ മഹാവൈതരണീ യഥാ

8 ഇഷാ ചക്രാക്ഷഭംഗൈശ് ച വ്യശൈഃ സാശൈശ് ച യ്യുക്താം
സസ്മൈതൈർ ഹതസ്മൈതൈശ് ച രഥൈഃ സ്തീർണാഭവൻ മഹീ

9 സുവർണവർമ്മ സംനാഹൈർ യോധൈഃ കനകഭ്രൂഷണൈഃ
ആസ്ഥിതഃ കൃതവർമ്മാണോ ഭദ്രാ നിത്യമദാ ദ്വിപാഃ

ക്രൂദ്ധാഃ ക്രൂദ്ധൈർ മഹാമാത്രൈഃ പ്രേഷിതാർജ്ജുനം അഭ്യയുഃ

10 ചതുഃശതഃ ശരവർഷൈർ ഹതഃ പേതുഃ കിരീടിനാ
പര്യസ്താനീവ ശ്രംഗാണി സസത്താനി മഹാഗിരേഃ

11 ധനഞ്ജയ ശരാഭ്യസ്മൈഃ സ്തീർണാ ഭ്രൂർ വരവാരണൈഃ
അഭിപേദേ fർജ്ജുന രഥോ ഘനാൻ ഭിന്ദന്നിവാശ്രമാൻ

12 ഹതൈർ ഗജമന്ദഷ്യാശൈശ്വർ ഭംഗൈശ് ച ബഹുധാ രഥൈഃ
വിശസ്ത പത്രകവചൈർ യുദ്ധശൗണ്ഡൈർ ഗതാസൃഭിഃ

അപവിദ്ധായുധൈർ മാർഗഃ സ്തീർണോ fഭ്രൂത് ഫൽഗുനേന വൈ

13 വ്യസ്മൂർജയച്ഛ് ച ഗാണധീവം സുമഹദ് ഭൈരവസ്വപനം
ഘോരോ വജ്രവിനിഷ്ഠേഷഃ സ്തനയിതോർ ഇവാംബരേ

14 തതഃ പ്രദീര്യത ചമൂർ ധനഞ്ജയ ശരാഹതാ
മഹാവൃതസമാവിദ്ധാ മഹാനൗർ ഇവ സാഗരേ

15 നാനാരൂപഃ പ്രഹരണാഃ ശരാ ഗാണധീവചോദിതഃ

അലാതോൽകാശനി പ്രഖ്യാസ് തവ സൈന്യം വിനിർദഹൻ
 16 മഹാഗിരൗ വേണവനം നിശി പ്രജലിതം യഥാ
 തഥാ തവ മഹത് സൈന്യം പ്രാസ്തരൂച് ഛരപീഡിതം
 17 സമ്പിഷ്ട ദഗ്ധവിധ്വസ്തം തവ സൈന്യം കിരീടിനാ
 ഹതബ്രവിഹതം ബാണൈഃ സർവതഃ പ്രദ്രുതം ദിശഃ
 18 മഹാവനേ മൃഗഗണാ ദാവാനിഗ്രസിതാ യഥാ
 കരവഃ പര്യവർത്തത നിർദഗ്ധാഃ സവ്യസാചിനാ
 19 ഉത്സൃജ്യ ഹി മഹാബാഹുഃ ഭീമസേനം തദാ രണേ
 ബലം കുരൂണാം ഉദ്ദിഗ്നം സർവം ആസീത് പരാങ്മുഖം
 20 തതഃ കരുഷ്യ ഭഗേഷു ബിഭത്യൂർ അപരാജിതഃ
 ഭീമസേനം സമാസാദ്യ മുഹൂർത്തം സോ ിദ്യവർത്ത
 21 സമാഗമ്യ സ ഭീമേന മന്ത്രയിത്യാ ച ഹൽഗുനഃ
 വിശല്യം അരുജം ചാസൈസ്ത കഥയിത്യാ യുധിഷ്ഠിരം
 22 ഭീമസേനാഭ്യനുജ്ഞാതസ് തതഃ പ്രായാദ് ധനഞ്ജയഃ
 നാദയൻ രഥഘോഷേണ പൃഥിവിം ദ്യാം ച ഭാരത
 23 തതഃ പരിവൃതോ ഭീമൈർ ദശഭിഃ ശത്രുപുംഗവൈഃ
 ദുഃശാസനാദ് അവരജൈസ് തവ പുത്രൈർ ധനഞ്ജയഃ
 24 തേ തം അഭ്യർദയൻ ബാണൈർ ഉൽകാഭിർ ഇവ കഞ്ജരം
 ആതതേഷ് അസനാഃ ക്രൂരാ നൃത്യന്ത ഇവ ഭാരത
 25 അപസവ്യാംസ് തു താംഗ് ചക്രേ രഥേന മധുസൂദനഃ
 തതസ് തേ പ്രാദ്രവഞ് ശൂരാഃ പരാങ്മുഖ രഥേ ിർജ്ജുനേ
 26 തേഷാം ആപതതാം കേളുൻ രഥാംഗ് ചാപാനി സായകാൻ
 നാരാചൈർ അർധചന്ദ്രൈഗ് ച ക്ഷിപ്രം പാർഥോ നൃപാതയത്
 27 അഥാന്നൈർ ദശഭിർ ഭൈല്യഃ ശിരാംസ്യ ഏഷാം നൃപാതയത്
 രോഷസംരക്ത നേത്രാണി സന്ദഷ്ടാഷ്യാനി ഭൂതലേ
 താനി വക്ത്രാണി വിബളർ വ്യോമ്നി താരാഗണാ ഇവ
 28 താംഗ് തു ഭൈല്യർ മഹാവേഗൈർ ദശഭിർ ദശ കൗരവാന്
 രക്താംഗദാൻ രക്തപുഞ്ചൈർ വിദ്ധ്യാ പ്രായാദ് അമിത്രഹാ

അധ്യായം 59

1 [സ്]

തം തു യാന്തം മഹാവേദഗൈർ അശൈഃ കപിവരധജം
 യുദ്ധായാഭ്യദ്രവൻ വീരാഃ കുരൂണാം നവതീ രഥാഃ
 പരിവവ്രുർ നരവ്യാഘ്രോ നരവ്യാഘ്രം രണേ ഫർജ്ജനം
 2 കൃഷ്ണഃ ശ്വേതാൻ മഹാവേഗാൻ അശ്വാൻ കനകദ്രുഷണാൻ
 മുക്താജാലപ്രതിച്ഛന്നാൻ പ്രൈഷിത് കർണ രഥം പ്രതി
 3 തതഃ കർണ രഥം യാന്തം അരീൻ ഘ്ലന്തം ധനഞ്ജയം
 ബാണവർഷൈർ അഭീഘ്നന്തഃ സംശപ്തക രഥാ യയുഃ
 4 ത്വരമാണാംസ് തു താൻ സർവാൻ സസൃതേഷ്ഠ് അസന ധ്വജാൻ
 ജഘാന നവതിം വീരാൻ അർജ്ജുനോ നിശിതൈഃ ശരൈഃ
 5 തേ ഫപതത ഹതാ ബാണൈർ നാനാരൂപൈഃ കിരീടിനാ
 സവിമാനാ യഥാ സിദ്ധാഃ സ്വർഗാത് പുണ്യക്ഷയേ തഥാ
 6 തതഃ സരഥ നാഗാശ്വാഃ കുരവഃ കുരുസത്തമ
 നിർഭയോ ഭരതശ്രേഷ്ഠം അഭ്യവർത്തത ഫൽഗുനം
 7 തദ് ആയസ്തം അമുക്താസ്തം ഉദീർണവരവാരണം
 പുത്രാണാം തേ മഹത് സൈന്യം സമരൗത്സിദ് ധനഞ്ജയഃ
 8 ശക്ത്യഷ്ടി തോമരപ്രാസൈർ ഗദാ നിസ്തീംഗസായകൈഃ
 പ്രാച്ഛാദയൻ മഹേഷ്വാസാഃ കുരവഃ കുരുനന്ദനം
 9 താം കുരൂണാം പ്രവിതതാം ശസ്ത്രവൃഷ്ടിം സമുദ്യതാം
 വ്യധമത് പാണ്ഡവോ ബാണൈസ് തമഃ സൂര്യ ഇവാംശുഭിഃ
 10 തതോ മ്ലേച്ഛാഃ സ്ഥിതൈർ മന്തൈസ് ത്രയോദശ ശതൈർ ഗജൈഃ
 പാർശ്വതോ ഫഭ്യഹനൻ പാർഥം തവ പുത്രസ്യ ശാസനാത്
 11 കർണിനാലികനാരാചൈസ് തോമരൈഃ പ്രാസശക്തിഭിഃ
 കമ്പനൈർ ഭിണ്ഡിപാലൈശ് ച രഥസ്ഥം പാർഥം ആർദ്രയൻ
 12 താം അസ്മവൃഷ്ടിം പ്രഹിതാം ദ്വിപഞ്ചമൻ യവനൈഃ സൂയൻ
 ചിച്ഛേദ നിശിതൈർ ഭല്ലൈർ അർധചന്ദ്രൈശ് ച ഫൽഗുനഃ
 13 അഥ താൻ ദ്വിരദാൻ സർവാൻ നാനാ ലിംഗൈർ മഹാശരൈഃ
 സപതാകാൻ സഹാരോഹാൻ ഗിരീൻ വജ്രൈർ ഇവാഭിനത്
 14 തേ ഹേമപുംബൈർ ഇഷ്ടിർ ആചിതാ ഹേമമാലിനഃ
 ഹതാഃ പേതൂർ മഹാനാഗാഃ സാഗ്നിജ്വാലാ ഇവാദ്രയഃ
 15 തതോ ഗാണധീവനിർഘോഷോ മഹാൻ ആസീദ് വിശാം പതേ
 സ്തനതാം കൂജതാം ചൈവ മനുഷ്യഗജവാജിനാം

16 കണ്ടരാൾ ച ഹതാ രാജൻ പ്രാദ്രവംസ് തേ സമന്തതഃ
 അശ്യാംശ് ച പര്യയാവന്ത ഹതാരോഹാ ദിശോ ദശ
 17 രഥാ ഹീനാ മഹാരാജ ഘിദിർ വാജിഭിസ് തഥാ
 ഗന്ധർവനഗരാകാരാ ദൃശ്യന്തേ സു സഹസ്രശഃ
 18 അശ്യാരോഹാ മഹാരാജ ധാവമനാസ് തതസ് തതഃ
 തത്ര തത്രൈവ ദൃശ്യന്തേ പതിതാഃ പാർഥ സായകൈഃ
 19 തസ്മിൻ ക്ഷണേ പാണ്ഡവസ്യ ബാഹോർ ബലം അദൃശ്യത
 യത് സാദിനോ വാരണാംശ് ച രഥാംശ് ചൈകോ ിജയദ് യുധി
 20 തതസ് ത്ര്യംഗേണ മഹതാ ബലേന ഭരതർഷഭ
 ദൃഷ്ട്വാ പരിവൃതം രാജൻ ഭീമസേനഃ കിരീടിനം
 21 ഹതാവശേഷാൻ ഉത്സൃജ്യ ത്വദിയാൻ കതി ചിദ് രഥാൻ
 ജവേനാഭ്യദ്രവദ് രാജൻ ധനഞ്ജയരഥം പ്രതി
 22 തതസ് തത് പ്രാദ്രവത് സൈന്യം ഹതഭ്രയിഷ്ടം ആതുരം
 ദൃഷ്ട്വാ യദ് അർജ്ജുനം ഭീമോ ജഗാമ ദ്രാതരം പ്രതി
 23 ഹതാവശിഷ്ടാംസ് തുരഗാൻ അർജ്ജുനേന മഹാജവാൻ
 ഭീമോ വ്യധമദ് അദ്രാന്തോ ഗദാപാണിർ മഹാഹവേ
 24 കാലരാത്രിം ഇവാത്യഗ്രാം നരനാഗാശ്വഭോജനാം
 പ്രാകാരാട്ട പുരദ്വാര ദാരണീം അതിദാരുണാം
 25 തതോ ഗദാം നൃനാഗാശ്വേഷ് ആശ്രു ഭീമോ വ്യവാസ്യജത്
 സാ ജ്ജലാന ബഹുൻ അശ്യാൻ അശ്യാരോഹാംശ് ച മാരിഷ
 26 കാംസ്യായസ തന്ത്രാംസ് താൻ നരാൻ അശ്യാംശ് ച പാണ്ഡവഃ
 പോഥയാം ആസ ഗദയാ സശബ്ധഹ് തേ ിപതൻ ഹതഃ
 27 ഹതാ തു തദ് ഗജാനീകം ഭീമസേനോ മഹാബലഃ
 പുനഃ സ്വരഥം ആസ്ഥായ പൃഷ്ടതോ ിർജ്ജുനം അന്വഗാത്
 28 ഹതം പരാങ്മുഖ പ്രായം നിരുത്സാഹം പരം ബലം
 വ്യാലംബത മഹാരാജ പ്രായശഃ ശസ്ത്രവേഷ്ടിതം
 29 വിലംബമാനം തത് സൈന്യം അപ്രഗൽഭം അവസ്ഥിതം
 ദൃഷ്ട്വാ പ്രാച്ഛാദയദ് ബാണൈർ അർജ്ജുനഃ പ്രാണതാപനൈഃ
 30 തതഃ കരൂണാം അഭവദ് ആർതനാദോ മഹാമൃഗേ
 രഥാശ്വനാഗാസു ഹരൈർ വധ്യതാം അർജ്ജുനേഷ്ടിഭിഃ
 31 ഹാഹാകൃതം ഭൃശം തസ്മൗ ലീയമാനം പരസ്വരം
 അലാതചക്രവത് സൈന്യം തദാബ്രൂമത താവകം
 32 ആദിപ്തം തവ തത് സൈന്യം ശരൈശ് ചിനന്തന്മച് ഛരദം

ആസീത് സ്വശോണിത ക്ലീനം ഹൃല്ലാശോക വനം യഥാ
 33 തദ് ദൃഷ്ട്യാ കരവസ് തത്ര വിക്രാന്തം സവ്യസാചിനഃ
 നിരാശാഃ സമപദ്യന്ത സർവേ കർണസ്യ ജീവിതേ
 34 അവിഷ്ഠം തു പാർഥസ്യ ശരസമ്പാതം ആഹവേ
 മത്യാ ന്യവർതൻ കരവോ ജിതാ ഗാണധീവധന്വനാ
 35 തേ ഹിത്യാ സമരേ പാർഥം വധ്യമാനാശ് ച സായകൈഃ
 പ്രദുദ്ദുവർ ദിശോ ഭീതാശ് ചക്രശൂശ് ചാപി സൃതജം
 36 അഭ്യദ്രവത താൻ പാർഥഃ കിരഞ് ശരശതാൻ ബഹുൻ
 ഹർഷയൻ പാണ്ഡവാൻ യോധാൻ ഭീമസേനപുരോഗമാൻ
 37 പുത്രാസ് തു തേ മഹാരാജ ജഗ്മുഃ കർണ രഥം പ്രഥി
 അഗായേ മജ്ജതാം തേഷാം ദ്വീപഃ കർണോ ദ്ഭവത് തദാ
 38 കരവോ ഹി മഹാരാജ നിർവിഷാഃ പന്നഗാ ഇവ
 കർണം ഏവോപലീയന്ത ഭയാദ് ഗാണധീവധന്വനഃ
 39 യഥാ സർവാണി ഭൂതാനി മൃത്യോർ ഭീതാനി ഭാരത
 ധർമ്മം ഏവോപലീയന്തേ കർമ്മവന്തി ഹി യാനി ച
 40 തഥാ കർണം മഹേഷ്യാസം പുത്രാസ് തവ നരാധിപ
 ഉപാലീയന്ത സന്ത്രാസാത് പാണ്ഡവസ്യമഹാത്മനഃ
 41 താഞ് ശോണിതപരിക്ലീന്നാൻ വിഷമസ്ഥാഞ് ശരാതുരാൻ
 മാ ദൈഷ്യേത്യ് അബ്രവീത് കർണോ ഹ്യ് അഭിതോ മാം ഇതേതി ച
 42 സംഭ്രം ഹി ബലം ദൃഷ്ട്യാ ബലാത് പാർഥേന താവകം
 ധനർ വിസ്ഫാരയൻ കർണസ് തസ്മൗ ശത്രുജീഘാംസയാ
 പാഞ്ചാലാൻ പുനർ ആധാവത് പശ്യതഃ സവ്യസാചിനഃ
 43 തതഃ ക്ഷണേന ക്ഷിതിപാഃ ക്ഷതജപ്രതിമേക്ഷണാഃ
 കർണം വവർഷുർ ബാണൗഘൈർ യഥാ മോലാ മഹീധരം
 44 തതഃ ശരസഹസ്രാണി കർണ മുക്താനി മാരിഷ
 വ്യയോജയന്ത പാഞ്ചാലാൻ പ്രാണൈഃ പ്രാണഭൃതാം വര
 45 തതോ രണോ മഹാൻ ആസീത് പാഞ്ചാലാനാം വിശാം പതേ
 വധ്യതാം സൃതപുത്രേണ മിത്രാർഥേ ദ്ഭിത്രാലാതിനാം

അധ്യായം 60

1 [സ്]

തതഃ കർണഃ കരുഷ്യ പ്രദ്രുതേഷു; വരൂഥിനാ ശ്വേതഹയേന രാജൻ
പാഞ്ചാല പുത്രാൻ വ്യധമത് സൂതപുത്രോ; മഹേഷ്ടിർ വാത ഇവാഭ്രസംഘാൻ

2 സൂതം രഥാദ് അജ്ഞലികേന പാത്യ; ജഘാന ചാശ്വാത് ജനമേജയസ്യ
ശതാനീകം സൂത സോമം ച ഭല്ലൈർ; അവാകിരദ് ധനുഷി ചാപ്യ് അക്രന്തത്

3 ധൃഷ്ടദ്യുമ്നം നിർബിഭേദാഥ ഷഡ്ഭിർ; ജഘാന ചാശ്വാം ദക്ഷിണം തസ്യ
സംഖ്യേ

ഹത്യാ ചാശ്വാൻ സാത്യകേഃ സൂതപുത്രഃ; കൈകേയ പുത്രം ന്യവധീദ് വിശോകം
4 തം അഭ്യധാവൻ നിഹതേ കമാരേ; കൈകേയ സേനാപതിർ ഉഗ്രധന്യാ

ശരൈർ വിഭിന്നം ഭൃശം ഉഗ്രവേഗൈഃ; കർണാത്മജം സോ ഭ്യേഹനത് സുഷേണം
5 തസ്യാർധ ചന്ദ്രേസ് ത്രിഭിർ ഉച്ചകർതഃ; പ്രസഹ്യ ബാഹു ച ശിരശ് ച കർണഃ

സ സ്യന്ദനാദ് ഗാം അപതദ് ഗതാസുഃ; പരശ്യധൈഃ ശാല ഇവാവരഗ്ഗ്നഃ
6 ഹതാശ്വാം അജ്ഞോ ഗതിഭിഃ സുഷേണഃ; ശിനിപ്രവീരം നിശിതൈഃ പൃഷ്ഠ

ത്കൈഃ
പ്രച്ഛാദ്യ നൃത്യന് ഇവ സൗതി പുത്രഃ; ശൈനേയ ബാണാഭിഹതഃ പപാത

7 പുത്രേ ഹതേ ക്രോധപരീത ചേതാഃ; കർണഃ ശിനിനാം ഋഷഭം ജീഘാസുഃ
ഹതോ ഽനി ശൈനേയ ഇതി ബ്രുവൻ സഃ; വ്യവാസ്യജദ് ബാണം അമിത്രസാഹം

8 സ തസ്യ ചിച്ഛേദ ശരം ശിഖണ്ഡീ; ത്രിഭിസ് ത്രിഭിശ് ച പ്രതുതോദ കർണം
ശിഖണ്ഡിനഃ കർമ്മകം സ ധ്വജം ച; ഛിത്ത്യാ ശരാഭ്യോ അഹനത് സുജാതം

9 ശിഖണ്ഡിനം ഷഡ്ഭിർ അവിധ്യദ് ഉഗ്രോ; ദാന്തോ ധർഷ്ട്യുമ്ന ശിരശ് ചകർത
അഥാഭിനത് സൂത സോമം ശരേണഃ; സ സംശിതേനാധിരഥിർ മഹാത്മാ

10 അഥാക്രന്ദേ തുമുലേ വർതമാനേ; ധർഷ്ട്യുമ്നേ നിഹതേ തത്ര കൃഷ്ണഃ
അപാഞ്ചാല്യം ക്രിയതേ യാഹി പാർഥഃ; കർണം ജഹീത്യ് അബ്രവീദ് രാജ

സിംഹ

11 തതഃ പ്രഹസ്യാശു നരപ്രവീരോ; രഥം രഥേനാധിരഥേർ ജഗാമ
ഭയേ തേഷാം ത്രാണം ഇച്ഛൻ സുബാഹുർ; അഭ്യോഹതാനാം രഥക്രഥപേന

12 വിസ്താര്യ ഗാണ്ഡീവം അഥോഗ്ര ഘോഷം; ജ്യയാ സമാഹത്യ തലേ ഭൃശം ച
ബാണാസ കാരം സഹസൈവ കൃത്യാ; ജഘാന നാഗാശ്വരഥാൻ നരാംശ് ച

13 തം ഭീമസേനോ ഽന യയൗ രഥേനഃ; പൃഷ്ഠേ രക്ഷൻ പാണ്ഡവം ഏകവീരം
തൗ രാജപുത്രൗ ത്വരിതൗ രഥാഭ്യോ; കർണായ യാതാവ് അരിഭിർ വിമുക്തൗ

14 അത്രാന്തരേ സുമഹത് സൂതപുത്രശ്; ചക്രേ യുദ്ധം സോമകാൻ സമ്പ്രമുദ്നൻ
രഥാശ്വമാതംഗഗണാത് ജഘാനഃ; പ്രച്ഛാദ്യാം ആസ ദിശഃ ശരൈശ് ച

15 തം ഉത്തമൗജാ ജനമേജയശ് ച; ക്രുദ്ധൗ യുധാമന്യുശിഖണ്ഡിനൗ ച
 കർണം വിനേദുഃ സഹിതാഃ പൃഷ്ഠത്കൈഃ; സംമർദ്ദമാനാഃ സഹ പാർഷ്വതേന
 16 തേ പഞ്ച പാഞ്ചാല രഥാഃ സ്യരൂപൈർ; വൈകർത്തനം കർണം അഭിദ്രവന്തഃ
 തസ്മാദ് രഥാച് ച്യാവയിതും ന ശേകർ; ധൈര്യാത് കൃതാത്മാനം ഇവേന്ദ്രിയാ
 ണി

17 തേഷാം ധന്വംഷി ധ്വജവാജി സൂതാംസഃ; തുണം പതാകാശ് ച നികൃത്യ
 ബാണൈഃ
 താൻ പഞ്ചഭിഃ സ ത്വ് അഹനത് പൃഷ്ഠത്കൈഃ; കർണ്ണസ് തതഃ സിംഹ ഇവോ
 നനാദ

18 തസ്യോസ്യതസ് താൻ അഭിനിഘ്നതശ് ച; ജ്യോ ബാണഹസ്തസ്യ ധനുഃ
 സ്വനേന
 സാദ്രി ദ്രുമാ സ്യാത് പൃഥിവീ വിശീർണാ; ഇത്യ ഏവ മത്യാ ജനതാ വൃഷീദത്
 19 സ ശക്രാചാപപ്രതിമേന ധന്വനാ; ദൃശാതതേനാധിരഥിഃ ശരാൻ സൃജൻ
 ബഭൗ രണേ ദീപ്തമരീചി മണ്ഡലോ; യഥാംശു മാലീ പരിവൃഷവാംസ് തഥാ
 20 ശിഖണ്ഡിനം ദ്വാദശഭിഃ പരാഭിനച്; ഛിന്തൈഃ ശരൈഃ ഷഡ്ഭിർ അഥോത്ത
 മൗജസം

ത്രിഹിർ യുധാമന്യുഃ അവിദ്യദ് ആശുഗൈസഃ; ത്രിഭിസ് ത്രിഭിഃ സോമക
 പാർഷ്വതാത്മജൗ

21 പരാജിതാഃ പഞ്ച മഹാരഥാസ് തു തേ; മഹാഹവേ സുത സുതേന മാരിഷ
 നിരുദ്യമാസ് തസ്മൂർ അമിത്രമർദ്ദനാ; യഥേന്ദ്രിയാർഥാത്മവതാ പരാജിതാഃ
 22 നിമജ്ജതസ് താൻ അഥ കർണ്ണ സാഗരേ; വിപന്നനാവോ വണിജോ
 യഥാർണവേ

ഉദൃഗ്രിരേ നൗഭിർ ഇവാർണവാദ് രഥൈഃ; സുകൽപിതൈർ ദ്രൗപദിജാഃ സ്വമാതു
 ലാൻ

23 തതഃ ശിനീനാം ഋഷബഃ ശിന്തൈഃ ശരൈർ; നികൃത്യ കർണ്ണ പ്രഹിതാൻ
 ഇഷ്ടൻ ബഹുദൻ

വിദാര്യ കർണം നിശിന്തൈർ അയോ മയൈസഃ; തവാത്മജം ജ്യേഷ്ഠം അവിദ്യദ്
 അഷ്ടഭിഃ

24 കൃപോ ിഥ ഭോജശ് ച തവാത്മജസ് തഥാ; സ്വയം ച കർണോ നിശിന്തൈർ
 അതാഡയത്

സ തൈശ് ചതുർഭിർ യുധുധേ യദൃത്തമോ; ദിഗ് ഈശ്വരൈർ ദൈത്യ പതിർ
 യഥാതഥാ

25 സമാനതേനേഷ് അസനേന കൂജതാ; ദൃശാതതേനാമിത ബാണവർഷിണാ

ബഭ്രുവ ദുർധർഷതരഃ സ സാത്യകിഃ; ശരൻ നഭോ മധ്യഗതോ യഥാ രവിഃ
 26 പുനഃ സമാസാദ്യ രഥാൻ സുദംശിതാഃ; ശിനിപ്രവീരം ജുഗുപ്സുഃ പരന്തപഃ
 സമേത്യ പാഞ്ചാല രഥാ മഹാരണേ; മരുദ്ഗണാഃ ശക്രം ഇവാരി നിഗ്രഹേ
 27 തതോ fഭവദ് യുദ്ധം അതീവ ദാരുണം; തവാഹിതാനാം തവ സൈനികൈഃ
 സഹ

രഥാശ്ചമാതംഗവിനാശനം തഥാ; യഥാ സുരാണാം അസുരൈഃ പുരാഭവത്
 28 രഥദ്വിപാ വാജിപദാതയോ fപി വാ; ഭ്രമന്തി നാനാവിധ ശസ്ത്രവൃഷ്ടിതാഃ
 പരസ്സരേണാഭിഹതാശ് ച ചസ്ത്രലുർ; വിനേദുർ ആർതാ വ്യസവോ fപതന്ത ച
 29 തഥാഗതേ ഭീമ ഭീസ് തവാത്മജഃ; സസാര രാജാവരജഃ കിരഞ് ശരൈഃ
 തം അഭ്യധാവത് ത്വരിതോ വൃകോദരോ; മഹാരതം സിംഹ ഇവാഭിപേതിവാൻ
 30 തതസ് തയോർ യുദ്ധം അതീതമാനുഷം; പ്രദിവ്യതോഃ പ്രാണദുരോദരേ
 fഭവത്

പരസ്സരേണാഭിനിവിഷ്ട രോഷയോർ; ഉദഗ്രയോഃ ശംബര ശക്രയോർ യഥാ
 31 ശരൈഃ ശരീരാന്തകരൈഃ സുതേജനൈർ; നിജുപ്ലതസ് താവ് ഇതരേതരം
 ദൃശം

സക്രത് പ്രഭിനാവ് ഇവ വാശിതാന്തരേ; മഹാഗജൗ മന്ഥഥ സക്തചേതസൗ
 32 തവാത്മജസ്യാഥ വൃകോദരസ് ത്വരൻ; ധനുഃ ക്ഷുരാഭ്യാം ധ്വജം ഏവ ചാച്ഛിനി
 ത്

ലലാടം അപ്യ് അസ്യ ബിഭേദ പത്രിണാ; ശിരശ് ച കായാത് പ്രജഹാര
 സാരഥേഃ

33 സ രാജപുത്രോ fന്യദ് അവാപ്യ കാർമുകം; വൃകോദരം ദ്വാദശഭിഃ പരാഭിനത്
 സ്വയം നിയച്ഛാസ് തുരഗാൻ അജീഹമഗൈഃ; ശരൈശ് ച ഭീമം പുനർ അഭ്യവീവൃ
 ഷത്

അധ്യായം 61

1 [സ്]

തത്രാകരോദ് ദൃഷ്ട്വരം രാജപുത്രോ; ദുഃശാസനസ് തുമുലേ യുധ്യമാനഃ
 ചിച്ഛേദ ഭീമസ്യ ധനഃ ക്ഷുരേണ; ഷഡ്ഭിഃ ശരൈഃ സാരഥിം അപ്യ് അവിധ്യത്
 2 തതോ ിഭിനദ് ബഹുഭിഃ ക്ഷിപ്രം ഏവ; വരേഷുഭിർ ഭീമസേനം മഹാത്മാ
 സ വിക്ഷരൻ നാഗ ഇവ പ്രഭിനോ; ഗദാം അസൈ തുമുലേ പ്രാഹിണോദ് വൈ
 3 തയാഹരദ് ദശ ധന്വന്തരാണി; ദുഃശാസനം ഭീമസേനഃ പ്രസഹ്യ
 തയാ ഹതഃ പതിതോ വേപമാനോ; ദുഃശാസനോ ഗദയാ വേഗവത്യാ
 4 ഹയാഃ സസൃതാഗ് ച ഹതാ നരേന്ദ്രഃ ചൂർണീകൃതഗ് ചാസ്യ രതഃ പതന്ത്യാ
 വിധ്യസ്തവർമാദരണാംബര സ്രഗ്; വിചേഷ്ടമാനോ ഭൃഗുവേദനാർതഃ
 5 തതഃ സൃത്യാ ഭീമസേനസ് തരസീ; സാപതകം യത് പ്രയുക്തം സുതൈസ്
 തേ

രഥാദ് അവപ്സത്യ ഗതഃ സ ഭ്രമൗ; യത്തേന തസ്മിൻ പ്രണിധായ ചക്ഷുഃ
 6 അസിം സമുച്ഛത്യ ശിതം സുധാരം; കണ്ഠേ സമാക്രമ്യ ച വേപമാനം
 ഉത്കൃത്യ വക്ഷഃ പതിതസ്യ ഭ്രമാവ്; അഥാപിബച് ഛോണിതം അസ്യ കോഷ്ഠം
 ആസ്വാദ്യ ചാസ്വാദ്യ ച വിക്ഷമാണഃ; കൃദ്ധോ ിതിവേലം പ്രജഗാദ വാക്യാ
 7 സ്തന്യസ്യ മാതൂർ മധുസർപിഷോ വാ; മാധിക പാനസ്യ ച സത്കൃതസ്യ
 ദിവ്യസ്യ വാ തോയരസസ്യ പാനാത്; പയോ ദധിദ്യാം മഥിതച് ച മുഖ്യാത്
 സർവേഭ്യ ഏവാഭ്യധികോ രസോ ിയം; മതോ മമാദ്യാഹിത ലോഹിതസ്യ
 8 ഏവം ബ്രുവാണം പുനർ ആദ്രവന്തഃ; ആസ്വാദ്യ വൽഗന്തം അതിപ്രഹൃഷ്ടം
 യേ ഭീമസേനം ദദൃശുസ് തദാനീം; ഭയേന തേ ിപി വ്യഥിതാ നിപേതുഃ
 9 യേ ചാപി തത്രാപതിതാ മനുഷ്യാസ്; തേഷാം കരേഭ്യഃ പതിതം ച ശസ്ത്രം
 ഭയാച് ച സഞ്ചക്രൂർ ഉച്ഛകൈസ് തേ; നിമീലിതാക്ഷാ ദദൃശുഗ് ച തൻ ന

10 യേ തത്ര ഭീമം ദദൃശുഃ സമന്താദ്; ദുഃശാസനം തദ്രൂധിരം പിബന്തം
 സർവേ പലായന്ത ഭയാഭിപന്നാഃ; നായം മനുഷ്യ ഇതി ഭാഷമാണാഃ
 11 ശൃണ്വതാം ലോകവീരാണാം ഇദം വചനം അബ്രവീത്
 ഏഷ തേ ങ്ധിരം കണ്ഠാത് പിബാമി പുരുഷാധമ
 ബ്രൂഹീദാനീം സുസംരബ്ധഃ പുനർ ഗൗർ ഇതി ഗൗർ ഇതി

12 പ്രമാണ കോദ്യാം ശയനം കാലകൂടസ്യ ഭോജനം
 ദശനം ചാഹിഭിഃ കഷ്ടം ദാഹം ച ജതു വേശ്ണി
 13 ദൃതേന രാജ്യഹരണം അരണ്യേ വസതിഗ് ച യാ
 ഇഷ്ടസ്താണി ച സംഗ്രാമേഷ് അസുഖാനി ച വേശ്ണി
 14 ദുഃഖാന്യ് ഏതാനി ജാനീമോ ന സുഖാനി കദാ ചന

യുതരാഷ്ട്രസ്യ ദൗരാത്ഥ്യാത് സപുത്രസ്യാ സദാ വയം
 15 ഇത്യ് ഉക്ത്വാ വചനം രാജന് ജയം പ്രാപ്യ വൃകോദരഃ
 പുനർ ആഹ മഹാരാജ സ്തൃയംസ് തൗ കേശവാര്ജുനൗ
 16 ദുഃശാസനേ യദ് രണേ സംശ്രുതം മേ; തദ് വൈ സർവം കൃതം അദ്വേഹ
 വീരൗ
 അദ്വൈവ ദാസ്യാമ്യ് അപരം ദ്വിതീയം; ദുര്യോധനം യജ്ഞപശൂം വിശസ്യാ
 ശിരോമുദിത്വാ ച പദാ ദുരാത്മനഃ; ശാന്തിം ലപ്സ്യേ കൗരവാണാം സമക്ഷം
 17 ഏതാവദ് ഉക്ത്വാ വചനം പ്രഹൃഷ്ടോ; നനാദ് അചോച്ചൈ ഭയിരാർദ്രഗാത്രഃ
 നനർത ചൈവാതിബലോ മഹാത്മാ; വൃത്രം നിഹത്യേവ സഹസ്രനേത്രഃ

അധ്യായം 62

1 [സ്]

ദുഃശാസനേ തു നിഹതേ പുത്രാസ് തവ മഹാരഥാഃ
 മഹാക്രോധവിഷാ വീരാഃ സമരേഷ്ഠ് അപലായിനഃ
 ദശ രാജൻ മഹാവീര്യോ ഭീമം പ്രാച്ഛാദയഞ് ശരൈഃ
 2 കവചി നിഷംഗീ പാശീ ദണ്ഡധാരോ ധനുർധരഃ
 അലോലുപഃ ശലഃ സന്ധോ വാതവേഗസുവർചസൗ
 3 ഏതേ സമേത്യ സഹിതാ ഭ്രാന്തുവ്യസനകർശിതാഃ
 ഭീമസേനം മഹാബാഹുഃ മാർഗ്ഗണൈഃ സമവാരയൻ
 4 സ വാര്യമാണോ വിശിഖൈഃ സമന്താത് തൈർ മഹാരഥൈഃ
 ഭീമഃ ക്രോധാഭിരക്താക്ഷഃ ക്രുദ്ധഃ കാല ഇവാബഭൗ
 5 താസ്മ തു ഭല്ലൈർ മഹാവേഗൈർ ദശഭീർ ദശഭിഃ ശിതൈഃ
 രക്താംഗദോ രക്തപുംബൈഃ പാർഥോ നിന്ദ്യേ യമക്ഷയം
 6 ഹതേഷു തേഷു വീരേഷു പ്രദുദ്രാവ ബലം തവ
 പശ്യതഃ സ്മൃതപുത്രസ്യ പാണ്ഡവസ്യ ഭയാർദ്രിതം
 7 തതഃ കർണോ മഹാരാജ പ്രവിവേശ മഹാരണം
 ദൃഷ്ട്വാ ഭീമസ്യ വിക്രാന്തം അന്തകസ്യ പ്രജാസ് ഇവ
 8 തസ്യ ത്വ് ആകാര ഭാവജ്ഞഃ ശല്യഃ സമിതിശോഭനഃ
 ഉവാച വചനം കർണാം പ്രപ്ത കാലം അരിന്ദമ
 മാ വ്യഥാം കരു രാധേയ നൈതത് ത്യയ്ത് ഉപപദ്യതേ
 9 ഏതേ ദ്രവന്തി രാജാനോ ഭീമസേനഭയാർദ്രിതാഃ
 ദുര്യോധനസ് ച സംമൂഢോ ഭ്രാന്തുവ്യസനദുഃഖിതഃ
 10 ദുഃശാസനസ്യ രധിരേ പീയമാനേ മഹാത്മനാ
 വ്യാപന്ന ചേതസസ് ചൈവ ശോകോപഹതമന്യവഃ
 11 ദുര്യോധനം ഉപാസന്തേ പരിവാര്യ സമന്തതഃ
 കൃപപ്രഭൃതയഃ കർണഹതശേഷാസ് ച സോദരാഃ
 12 പാണ്ഡവാ ലബ്ധലക്ഷാസ് ച ധനഞ്ജയ പുരോഗമാഃ
 ത്യാം ഏവാഭിമുഖാഃ ശൂരാ യുദ്ധായ സമുപാസ്മിതാഃ
 13 സ തം പുരുഷശാർദൂല പൗരുഷേ മഹതി സ്ഥിതഃ
 ക്ഷത്രധർമ്മം പുരസ്കൃത്യ പ്രത്യുദ്യാഹി ധനഞ്ജയം
 14 ഭാരോ ഹി ധാർതരാഷ്ട്രേണ ത്വയി സർവഃ സമർഹിതഃ
 തം ഉദ്വഹ മഹാബാഹോ യഥാശക്തി യഥാബലം
 ജയേ സ്യാദ് വിപുലാ കീർതിർ ശ്രവഃ സ്വർഗഃ പരാജയേ

15 വൃഷസേനസ് ച രായേയ സങ്കുദ്ധസ് തനയസ് തവ
 ത്വയി മോഹസമാപനേ പാണ്ഡവാൻ അഭിധാവതി
 16 ഏതച് ശ്രുത്വാ തു വചനം ശല്യസ്യാമിത തേജസഃ
 ഹൃദി മാനുഷ്യകം ഭാവം ചക്രേ യുദ്ധായ സുസമിരം
 17 തതഃ ക്രുദ്ധോ വൃഷസേനോ ിദ്യയാവദഃ ആതസ്ഥിവാംസം സ്വരഥം ഹതാരിം
 വൃകോദരം കാലം ഇവാത്ത ദണ്ഡം; ഗദാഹസ്തം പോഥമാനം ത്വദീയാൻ
 18 തം അദ്യയാവൻ നകലഃ പ്രവീരോ; രോഷാദ് അമിത്രം പ്രതുദൻ പൃഷ്ഠത്കൈഃ
 കർണസ്യ പുത്രം സമരേ പ്രഹൃഷ്ടം; ജിഷ്ണൂർ ജീലാംസൂർ മഘവേവ ജംഭം
 19 തതോ ധ്വജം സ്താദികചിത്രകംബുഃ; ചിച്ഛേദ വീരോ നകലഃ ക്ഷുരേണ
 കർണാത്മജസ്യേഷ് അസനം ച ചിത്രം; ഭല്ലേന ജാംബുനദപട്ട നഖം
 20 അഥാന്യദ് ആദായ ധനുഃ സുശീല്രം; കർണാത്മജഃ പാണ്ഡവം അദ്യവിയ്യത്
 ദിവൈവ്യർ മഹാസ്തൈർ നകലം മഹാസ്തോ; ദുഃശാസനസ്യാപചിതിം യിയാസുഃ
 21 തതഃ ക്രുദ്ധോ നകലസ് തം മഹാത്മാ; ശരൈർ മഹോൽകാ പ്രതിമൈർ
 അവിദ്യത്
 ദിവൈവ്യരസ്തൈർ അദ്യവിയ്യച് ച സോ ിപി; കർണസ്യാ പുത്രോ നകലം
 കൃതാസുഃ
 22 കർണസ്യാ പുത്രോ നകലസ്യ രാജൻ; സർവാൻ അശ്വാൻ അക്ഷിണോദ്
 ഉത്തമാസ്തൈഃ
 വനായുജാൻ സുകുമാരസ്യ ശുഭ്രാൻ; അലങ്കൃതാഞ് ജാതരൂപേണ ശീല്രാൻ
 23 തതോ ഹതാശ്വാദ് അവരഹ്യ യാനാദ്; ആദായ ചർമ രുചിരം ചാഷ്ട ചന്ദ്രം
 ആകാശസങ്കാശം അസിം ഗൃഹീത്വാ; പോപ്സ്യമാനഃ ഖഗവച് ചചാര
 24 തതോ ിന്തരിക്ഷേ റുവരാശ്വനാഗംശഃ; ചിച്ഛേദ മാർഗാൻ വിചരൻ വിചിത്രാൻ
 തേ പ്രാപതന് അസിനാ ഗാം വിശസ്താ; യഥാശ്വമേധേ പശവഃ ശമിത്രാ
 25 ദ്വിസാഹസ്രാ വിദിതാ യുദ്ധശൗണ്ഡം; നാനാദേശ്യോഃ സുഭൃതാഃ സത്യസന്ധാഃ
 ഏകേന ശീല്രം നകലേന കൃത്താഃ; സാരോപ്സുനാ ഇവോത്തമ ചന്ദനാസ് തേ
 26 തം ആപതന്തം നകലം സോ ിഭീപത്യ; സമന്തതഃ സായകൈർ അദ്യവിയ്യ
 ത്
 സ തുദ്യമാനോ നകലഃ പൃഷ്ഠത്കൈർ; വിദ്വയാ വീരം സ ചുകോപ വിദ്ധഃ
 27 തം കർണ പുത്രോ വിധമന്തം ഏകം; നരാശ്വമാതംഗരഥപ്രവേകാൻ
 ക്രീഡന്തം അഷ്ടാദശഭിഃ പൃഷ്ഠത്കൈർ; വിദ്വയാ വീരം സ ചുകോപ വിദ്ധഃ
 28 തതോ ിദ്യയാവത് സമരേ ജീലാംസുഃ; കർണാത്മജം പാണ്ഡുസുതോ റുവീരഃ
 തസ്യേഷ്ടിർ വ്യയമത് കർണ പുത്രോ; മഹാരണേ ചർമ സഹസ്രതാരം
 29 തസ്യായസം നിശിതം തീക്ഷ്ണധാരം; അസിം വികോശം ഗുരുഭാരസാഹം

ദ്വിഷച്ഛരതീരാപഹരം സുഘോരം; ആധുന്വതഃ സർപം ഇവോഗ്രരൂപം
30 ക്ഷിപ്രം ശരൈഃ ഷഡ്ഭിർ അമിത്രസാഹസ്; ചകർത ഖഡ്ഗം നിശിതൈഃ
സുഘോരൈഃ

പുനസ് ച പീതൈർ നിശിതൈഃ പൃഷ്ഠകൈഃ; സ്തനാന്തരേ ഗാഢം അമാദ്യവി
ധ്യത്

31 സ ഭീമസേനസ്യ രതഹ്ം ഹതാശോഃ; മാദ്രീ സുതഃ കർണസുതാഭിതപ്തഃ
ആപ്സുവേ സിംഹ ഇവാചലാഗ്രം; സന്ദ്രേക്ഷമാണസ്യ ധനഞ്ജയസ്യ

32 നകലം അഥ വിദിത്വാ ചിന്നബാണാസനാസിം; വിരഥം അരിശരാർതം
കർണ പുത്രാസ്തു ഭഗ്നം

പവനധൃത പതാകാ ഹ്രാദിനോ വൽഗിതാശ്വാഃ; വരപുരുഷനിയത്താസ് തേ
രഥാഃ ശീഘ്രം ഊയുഃ

33 ദ്രുപദ സുത വരിഷ്ഠാഃ പഞ്ച ശൈനേയ ഷഷ്ഠാഃ; ദ്രുപദ ദുഹിതൃപുത്രാഃ പഞ്ച
ചാമിത്രസാഹാഃ

ദ്വിരദമനരാശ്വാൻ സുദയന്തസ് ത്വദീയാൻ; ഭൂജഗ പതിനികാശൈർ മാർഗ
ണൈർ ആത്തശസ്ത്വാഃ

34 അഥ തവ രഥമുഖ്യാസ് താൻ പ്രതീയുസ് ത്വരന്തോഃ; ഹൃദിക സുത കൃപൗ ച
ദ്രൗണിദുര്യോധനൗ ച

ശകന്തിശൂകവൃകാസ് ച ക്രാഥ ദേവാവൃധൗ ച; ദ്വിരദജലദഘോഷൈഃ സ്യന്ദനൈഃ
കാർമുക്തൈഃ ച

35 തവ നരവരവര്യാസ് താൻ ദശൈകം ച വിരാൻ; പ്രവര ശരവരാഗ്രൈസ്
താഡയന്തോ ഭൃത്യന്ധൻ

നവ ജലദസവർണൈർ ഹസ്തിഭിർ താൻ ഉദീയുർ; ഗിരിശിഖരനികാശൈർ
ഭീമവേഗൈഃ കണിന്ദാഃ

36 സുകൽപിതാ ഹൈമവതാ മദോത്കടാ; രണാഭികാമൈഃ കൃതിഭിഃ സമാസ്ഥി
താഃ

സുവർണജാലാവതതാ ബളൂർ ഗജാസ്; തഥാ യഥാ വൈ ജലദാഃ സവിദ്യതഃ

37 കണിന്ദ പുത്രോ ദശഭിർ മഹായസൈഃ; കൃപം സസുതാശ്ച അപീഡയദ് ഭൃശം
തതഃ ശരദ്വത് സുത സായകൈർ ഹതഃ; സഹൈവ നാഗേന പപാത ഭൂതലേ

38 കണിന്ദ പുത്രാവരജസ് തു തോമരൈർ; ദിവാകരാംശു പ്രതിമൈർ അയോ
മയൈഃ

രഥം ച വിക്ഷോഭ്യ നനാദ നർദതസ്; തതോ ഭസ്യ ഗാന്ധാരപതിഃ ശിരോ
ഭഹരത്

39 തതഃ കണിന്ദേഷു ഹതേഷു തേഷ്ഠ് അഥ; പ്രഹൃഷ്ടരൂപാസ് തവ തേ മഹാര

ഥാഃ

ദൃശം പ്രദധൂർ ലവനാംബുസംഭവോൻ; പരാംഗ് ച ബാണാസനപാണയോ fഭ്യയുഃ
40 അഥാഭവദ് യുദ്ധം അതീവ ദാരുണം; പുനഃ കുരൂണാം സഹ പാണ സൃഞ്ജ
യൈഃ

ശരാസി ശക്ത്യഷ്ടി ഗദാ പരശ്യയൈർ; നരാശ്വനാഗാസു ഹരം ദൃശാകലം
41 രഥാശ്വമാതംഗപദാതിഭിസ് തതഃ; പരസ്സരം വിപ്രഹതാപതൻ ക്ഷിതൗ
യഥാ സവിദ്യസ്തന്നിതാ ബലാഹകാഃ; സമാസ്ഥിതാ ദിഗ്ഭ്യ ഇവോഗ്രമാരു
തൈഃ

42 തതഃ ശതാനീക ഹതാൻ മഹാഗജാംഗ്; തഥാ രഥാൻ പത്തിഗണാംഗ് ച
താവകാൻ

ജഘാന ഭോജഗ് ച ഹയാൻ അഥാപതൻ; വിശസ്ത കൃത്താഃ കൃതവർമണാ ദ്വിപാഃ

43 അഥാപരേ ദ്രൗണിശരാഹതാ ദ്വിപാസ്; ത്രയഃ സസർവായുധ യോധകേതവഃ
നിപേതൂർ ഉർവ്യാം വ്യസവഃ പ്രപാതിതാസ്; തഥാ യഥാ വജ്രഹതാ മഹാചലാഃ

44 ക്ഷണിന്ദ രാജാവരജാദ് അനന്തരഃ; സ്തനാന്തരേ പത്രിവരൈർ അതാഡയത്
തവാത്മജം തസ്യ തവാത്മജഃ ശരൈഃ; ശിന്തൈഃ ശരീരം ബിഭിദേ ദ്വിപം ച തം

45 സ നാഗരാജഃ സഹ രാജസുന്ദനാഃ; പപാത രക്തം ബഹു സർവതഃ ക്ഷരൻ
ശചീശ വജ്രപ്രഹതോ fമുദാഗമേ; യഥാ ജലം ഗൈരികപർവതസ് തഥാ

46 ക്ഷണിന്ദ പുത്ര പ്രഹിതോ fപരദ്വിപഃ; ശൂകം സസ്യതാശ്വരഥം വ്യപോഥയത്
തതോ fപതത് ക്രാഥ ശരാഭിദാരിതഃ; സഹേശ്വരോ വജ്രഹതോ യഥാ ഗിരിഃ

47 രഥി ദ്വിപസേഥന ഹതോ fപതച് ഛരൈഃ; ക്രാഥാധിപഃ പർവതജേന
ദൂർജയഃ

സ വാജിസുതേഷ്ച് അസനസ് തഥാപതദ്; യഥാ മഹാവാതഹതോ മഹാദ്രുമഃ

48 വൃകോ ദ്വിപസഥം ഗിരിരാജവാസിനഃ; ദൃശം ശരൈർ ദ്വാദശഭിഃ പരാഭിനത്
തതോ വൃകം സാശ്വരഥം മഹാജവഃ; ത്വരംഗ് ചതുർഭിസ് ചരണേ വ്യപോഥയത്

49 സ നാഗരാജഃ സനിയന്ത്രകോ fപതത്; പരാഹതോ ബദ്ര സുതേഷ്ച് ഭീർ ദൃശം
സ ചാപി ദേവാവൃധ സുൻ അർദിതഃ; പപാത നന്നഃ സഹദേവ സുന്ദനാ

50 വിഷാണ പോത്രാപരഗാത്രഘാതിനാഃ; ഗജേന ഹന്തും ശകന്തേഃ ക്ഷണിന്ദജഃ
ജഗാമ വേഗേന ദൃശാർദ്രയംഗ് ച തഃ; തതോ fസ്യ ഗാന്ധാരപതിഃ ശിരോ
fഹരത്

51 തതഃ ശതാനീക ഹതാ മഹാഗജാഃ; ഹയാ രഥാഃ പത്തിഗണാംഗ് ച താവകാഃ
സുപർണവാതപ്രഹതാ യഥാ നഗാസ്; തഥാഗതാ ഗാം അവശാ വിചൂർണിതാഃ

52 തതോ fഭ്യവിദ്യദ് ബഹുഭിഃ ശിന്തൈഃ ശരൈഃ; ക്ഷണിന്ദ പുത്രോ നകലാത്മജം
സൂയൻ

തതോ റ്റസ്യ കായാൻ നിചകർത നാകലിഃ; ശിരഃ ക്രുഷേണാംബുജ സംനിഭാന
നം

53 തതഃ ശതാനീകം അവിധ്യദ് ആശുഗൈസ്; ത്രിഭിഃ ശിരൈഃ കർണസുതോ
ദർജ്ജനം ത്രിഭിഃ

ത്രിഭിശ് ച ഭീമം നകലം ച സപ്തഭിർ; ജനാർദനം ദ്വാദശഭിശ് ച സായകൈഃ

54 തദ് അസ്യ കർമാതിമനുഷ്യ കർമ്മണഃ; സമീക്ഷ്യ ഹൃഷ്ടാഃ കുരവോ ദ്യോപൃഷ്ഠ
യൻ

പരാക്രമജ്ഞാസ് തു ധനഞ്ജയസ്യ തേ; ഹൃതോ റ്റയം അഗ്നാവ് ഇതി തം തു
മേനീരേ

55 തതഃ കിരീടീ പരവീര ഘോരീ; ഹതാശ്വം ആലോക്യ നരപ്രവീരം

തം അഭ്യധാവദ് വൃഷസേനം ആഹവേ; സസൃതജസ്യ പ്രമുഖേ സ്ഥിതം തദാ

56 തം ആപതന്തം നരവീരം ഉഗ്രം; മഹാഹവേ ബാണസഹസ്രധാരിണം

അഭ്യോപതത് കർണസുതോ മഹാരഥോ; യഥൈവ ചേന്ദ്രം നമുചിഃ പുരാതനേ

57 തതോ റ്റദ്ഭൂതേനൈക ശതേന പാർഥം; ശരൈർ വിദ്ധ്യാ സൃതപുത്രസ്യ പുത്രഃ
നനാദ നാദം സുമഹാനഭാവോ; വിദ്ധേവ ശക്രം നമുചിഃ പുരാ വൈ

58 പുനഃ സ പാർഥം വൃഷസേന ഉഗ്രൈർ; ബാണൈർ അവിധ്യദ് ഭജമുലമധ്യേ

തഥൈവ കൃഷ്ണം നവഭിഃ സമാർദയത്; പുനശ് ച പാർഥം ദശഭിഃ ശിതാഗ്രൈഃ

59 തതഃ കിരീടീ രണമൂർധ്നി കോപാത്; കൃത്യാ ത്രിശാഖാം ഭൂകടിം ലലാഭേ

മുഥോച ബാണാൻ വിശിഖാൻ മഹാത്മാഃ; വധായ രാജൻ സൃതപുത്രസ്യ സംഖ്യേ

60 വിവ്യായ ചൈനം ദശഭിഃ പൃഷ്ഠതകൈർ; മർമ്മസ്വ് അസക്തം പ്രസഭം കിരീടീ
ചിച്ഛേദ ചാസ്യേഷ് അസനം ഭജോ ച; ക്ഷുരൈർ ചതുർഭിഃ ശിര ഏവ ചോഗ്രൈഃ

61 സ പാർഥ ബാണാഭിഹതഃ പപാത; രഥാദ് വിബാഹൂർ വിശിരാ ധരായാം

സുപൃഷ്ഠിതഃ പർണധരോ റ്റതികായോ; വാതേരിതഃ ശാല ഇവാദ്രിശൃംഗാത്

62 തം പ്രേക്ഷ്യ ബാണാഭിഹതം പതന്തം; രഥാത് സുതം സൃതജഃ ക്ഷിപ്രകാരി

രഥം രഥേനാശു ജഗാമ വേഗാത്; കിരീടിനഃ പുത്ര ബധാഭിതപ്പഃ

അധ്യായം 63

1 [സ്]

വൃഷസേനം ഹതം ദൃഷ്ട്വാ ശോകാമർഷ സമന്വൃതഃ
 മൂക്ത്വാ ശോകോദ്ഭവം വാരി നേത്രാഭ്യോം സഹസാ വൃഷഃ
 2 രഥേന കർണസ് തേജസീ ജഗാമാഭിമുഖോ രിപുൻ
 യുദ്ധായാമർഷ താമ്രാക്ഷഃ സമാഹൃയ ധനഞ്ജയം
 3 തൗ രഥൗ സൂര്യസങ്കാശൗ വൈയാഘ്രപരിവാരണൗ
 സമേതൗ ദദൃശൂസ് തത്ര ദ്വാവ് ഇവാർകൗ സമാഗതൗ
 4 ശ്വേതാശ്വൗ പുരുഷാദിത്യാവ് ആസമിതാവ് അരിമർദനൗ
 ശുശ്രൂഭാതേ മഹാത്മാനൗ ചന്ദ്രാദിത്യൗ യഥാ ദിവീ
 5 തൗ ദൃഷ്ട്വാ വിസ്മയം ജഗ്മുഃ സർവഭൂതാനി മാരിഷ
 ശൈലോക്യവിജയേ യത്താവ് ഇന്ദ്ര വൈരോചനാവ് ഇവ
 6 രഥജ്യാ തലനിർഹ്രാദൈർ ബാണശംഖരവൈർ അപി
 തൗ രഥാവ് അഭിധാവന്തൗ സമാലോക്യ മഹീക്ഷിതാം
 7 ധൃജൗ ച ദൃഷ്ട്വാ സംസക്തൗ വിസ്മയഃ സമപദ്യത
 ഹസ്തികക്ഷ്യാം ച കർണസ്യ വാനരം ച കിരീടിനഃ
 8 തൗ രഥൗ സന്ദ്രസക്തൗ ച ദൃഷ്ട്വാ ഭാരത പാർഥിവാഃ
 സിംഹനാദ രവാംശ് ചക്രൂഃ സാധുവാദാംശ് ച പുഷ്പലാൻ
 9 ശ്രുത്വാ തു ദൈവരഥം താഭ്യോം തത്ര യോധാഃ സമന്തതഃ
 ചക്രൂർ ബാഹുവലം ചൈവ തഥാ ചേലാ വലം മഹത്
 10 ആജഗ്മുഃ കരവസ് തത്ര വാദിത്രാനഗതാസ് തദാ
 കർണം പ്രഹർഷയന്തശ് ച ശംഖാൻ ദധൂശ് ച പുഷ്പലാൻ
 11 തഥൈവ പാണ്ഡവാഃ സർവേ ഹർഷയന്തോ ധനഞ്ജയം
 തുര്യശംഖനിനാദേന ദിശഃ സർവാ വ്യനാദയൻ
 12 ക്ഷേപിതാസ്സോടിതോത്ക്രമൈസ് തുമുലം സർവതോ ഭവത്
 ബാഹുഘോഷാശ് ച വീരാണാം കർണാർജ്ജുന സമാഗമേ
 13 തൗ ദൃഷ്ട്വാ പുരുഷവ്യാഘ്രൗ രഥസഥൗ രമിനാം വരൗ
 പ്രഗൃഹീതമഹാചാപൗ ശരശക്തിഗദായുധൗ
 14 വർമ്മിണൗ ബദ്ധനിസ്ത്രിംശോ ശേതാശ്വൗ ശംഖശോഭിനൗ
 തുണീരവരസമ്പന്നൗ ദ്വാവ് അപി സു സുദർശനൗ
 15 രക്തചന്ദന ദിഗ്ധാംഗൗ സമദൗ വൃഷഭാവ് ഇവ
 ആശീവിഷസമപ്രഖ്യൗ യമ കാലാന്തകോപമൗ
 16 ഇന്ദ്ര വൃത്രാവ് ഇവ ക്രുദ്ധൗ സൂര്യൗ ചാന്ദ്രമസ പ്രഭൗ

മഹാഗ്രഹാവ് ഇവ ക്രൂര യുഗാന്തേ സമുപസമിതൗ
 17 ദേവഗർഭൗ ദേവസമൗ ദേവതുല്യൗ ച രൂപതഃ
 സമേതൗ പുരുഷവ്യാഘ്രൗ പ്രേക്ഷ്യ കർണ ധനഞ്ജയൗ
 18 ഉഭൗ വരായുധരാവ് ഉഭൗ രണക്രതശ്രമൗ
 ഉഭൗ ച ബാഹുശബ്ദേന നാദയന്തൗ നഭസ്സലം
 19 ഉഭൗ വിശ്രുത കർമാണൗ പൗരുഷേണാ ബലേന ച
 ഉഭൗ ച സദൃശൗ യുദ്ധേ ശംബരാമര രാജയോഃ
 20 കാതവീര്യ സമൗ യുദ്ധേ തഥാ ദാശരഭഃ സമൗ
 വിഷ്ണുവീര്യസമൗ വീര്യേ തഥാ ബവ സമൗ യുധി
 21 ഉഭൗ ശ്വേതഹയൗ രാജൻ രഥപ്രവര വാഹിനൗ
 സാരഥീ പ്രവരൗ ചൈവ തയോർ ആസ്താം മഹാബലൗ
 22 തൗ ഇ ദൃഷ്ട്വാ മഹാരാജ രാജമാനൗ മഹാരഥൗ
 സിദ്ധചാരണസംഘാനാം വിസ്തൃയഃ സമപദ്യത
 23 ധർതരാഷ്ട്രാസ് തതഃ കർണം സബലാ ഭരതർഷഭ
 പരിവാവ്രൂർ മഹാത്മാനം ക്ഷിപ്രം ആഹവശോഭിനം
 24 തഥൈവ പാണ്ഡവാ ഹൃഷ്ടാ ധൃഷ്ടദൃഹ്ണിപുരോഗമാഃ
 പരിവവ്രൂർ മഹാത്മാനം പാർഥം അപ്രതിമാം യുധി
 25 താവകാനാം രണേ കർണോ ഗ്ലഹ ആസീദ് വിശാം പതേ
 തഥൈവ പാണ്ഡവേയാനാം ഗ്ലഹഃ പാർഥോ ിഭവദ് യുധി
 26 ത ഏവ സഭ്യാസ് തത്രാസാൻ പ്രേക്ഷകാശ് ചാഭവൻ സു തേ
 തത്രൈഷാം ഗ്ലഹമാനാനാം ധ്രുവൗ ജയപരാജയൗ
 27 താഭ്യാം ദൃതം സമായത്തം വിജയായേതരായ വാ
 അസ്താകം പണ്ഡവാനാം ച സമിതാനാം രണമൂർധനി
 28 തൗ ഇ സമിതൗ മഹാരാജ സമരേ യുദ്ധശാലിനൗ
 അന്യോന്യം പ്രതിസംരണ്ണാവ് അന്യോന്യസ്യ ജയൈഷിണൗ
 അന്യോന്യം പ്രതിസംരണ്ണാവ് അന്യോന്യസ്യ ജയൈഷിണൗ
 29 താവ് ഉഭൗ പ്രതിഹീർഷേതാം ഇന്ദ്ര വൃത്രാവ് ഇവാഭിതഃ
 ഭീമരൂപാ ധരാവ് ആസ്തം മഹാധൂമാവ് ഇവ ഗ്രഹൗ
 30 തതോ ിന്തരിക്ഷേ സാക്ഷേപാ വിവാദാ ഭരതർഷഭ
 മിഥോ ഭേദാശ് ച ഭൂതാനാം ആസൻ കർണാജ്ജനാന്തരേ
 വ്യാശ്രയത ദിശോ ഭിന്നാഃ സർവലോകാശ് ച മാരിഷ
 31 ദേവദാനവഗന്ധർവാഃ പിശാച്ചാരഗ രാക്ഷസാഃ
 പ്രതിപക്ഷ ഗ്രഹം ചക്രഃ കർണാർജ്ജുന സമാഗമേ

32 ദ്യൗർ ആസീത്ക് കർണതോ വ്യഗ്രാ സനക്ഷത്രാ വിശാം പതേ
 ഭൂമീർ വിശാലാ പാർഥസ്യ മാതാപുത്രസ്യ ഭാരത
 33 സരീതഃ സാഗരാശ് ചൈവ ഗിരയശ് ച നരോത്തമ
 വൃക്ഷാശ് ചൗഷധയസ് തത്ര വ്യാശ്രയന്തി കിരീടിനം
 34 അസുരാ യാതുയാനാശ് ച ഗ്രഹ്യകാശ് ച പരന്തപ
 കർണതഃ സമപദ്യന്ത ഖേ ചരാണി വയാംസി ച
 35 രത്നാനി നീയതഃ സർവേ വേദാശ് ചാഖ്യാനപാഞ്ചമാഃ
 സോപവേദോപനിഷദഃ സരഹസ്യാഃ സസംഗ്രഹാഃ
 36 വാസുകീശ് ചിത്രസേനശ് ച തക്ഷാകശ് ചോപതക്ഷകഃ
 പർവതാശ് ച തഥാ സർവേ കാദ്രവേയാശ് ച സാനന്യാഃ
 വിഷവന്തോ മഹാരോഷാ നാഗാശ് ചാർജ്ജുനതോ ിഭവൻ
 37 ഐരാവതാഃ സൗരഭേയോ വൈശാലേയാശ് ച ഭോഗിനഃ
 ഏതേ ിഭവന് അർജ്ജുനതഃ ക്ഷുദ്ര സർപാസ് തു കർണതഃ
 38 ഈഹാമൃഗാ വ്യാഘ്ര മൃഗാ മംഗല്യാശ് ച മൃഗദീജാഃ
 പാർഥസ്യ വിജയം രാജൻ സർവ ഏവാഭിസംശ്രിതാഃ
 39 വസവോ മരുതഃ സാധ്യാ രുദ്രാ വിശ്വേ ിശ്വിനൗ തഥാ
 അഗ്നിർ ഇന്ദ്രശ് ച സോമശ് ച പവനശ് ച ദിശോ ദശ
 ധനഞ്ജയം ഉപാജ്യൂർ ആദിത്യഃ കർണതോ ിഭവൻ
 40 ദേവാസ് തു പിതൃഭിഃ സാർധം സഗണാർജ്ജുനതോ ിഭവൻ
 യമോ വൈശ്രവണശ് ചൈവ വരുണശ് ച യതോ ിർജ്ജുനഃ
 41 ദേവ ബ്രഹ്മ നൃപർഷിണാം ഗണാഃ പാണ്ഡവതോ ിഭവൻ
 തുംബുരു പ്രമുഖാ രാജൻ ഗന്ധർവാശ് ച യതോ ിർജ്ജുനഃ
 42 പ്രാവേയാഃ സാഹ മൗനേയൈർ ഗന്ധർവാപ്പരസാം ഗണാഃ
 ഈഹാമൃഗവ്യാഘ്ര മൃഗൈർ ദ്വിപാശ് ച രഥപത്തിഭിഃ
 43 ഉഹ്യമാനാസ് തഥാ മേഘൈർ വായുനാ ച മനീഷിണഃ
 ദിദൃക്ഷവഃ സമാജഗ്മുഃ കർണാർജ്ജുന സമാഗമം
 44 ദേവദാനവഗന്ധർവാ നാഗാ യക്ഷാഃ പതന്ത്രിണഃ
 മഹർഷയോ വേദ വിദഃ പിതരശ് ച സ്വധാ ഭുജഃ
 45 തപോ വിദ്യാസ് തമൗഷധ്യോ നാനാരൂപാംബര ത്വിഷഃ
 അന്തരീക്ഷേ മഹാരാജ വിനദന്തോ ിവതസ്ഥിരേ
 46 ബ്രഹ്മാ ബ്രഹ്മർഷിഭിഃ സാർധം പ്രജാപതിഭിർ ഏവ ച
 ഭവേനാവസ്ഥിതോ യാനം ദിവ്യം തം ദേശം ആഭ്യയാത്
 47 ദൃഷ്ട്വാ പ്രജാപതിം ദേവാഃ സ്വയം ഭൂവം ഉപാഗമൻ

സമോ fസ്തു ദേവ വിജയ ഏതയോർ നരസിംഹയോഃ
 48 തദ് ഉപശ്രുത്യ മഘവാ പ്രണിപത്യ പിതാമഹം
 കർണാജ്ജന വിനാശേന മാ നശ്യത് അഖിലം ജഗത്
 49 സ്വയംഭോ ബൃഹി തദ് വാക്യം സമോ fസ്തു വിജയോ fനയോഃ
 തത് തഥാസ്തു നമസ് തേ fസ്തു പ്രസീദ ഭഗവൻ മമ
 50 ബ്രഹ്മേശാനാവ് അഥോ വാക്യം ഊചതുസ് ത്രിദശേശ്വരം
 വിജയോ ധ്രുവ ഏവാസ്തു വിജയസ്യ മഹാത്മനഃ
 51 മനസി ബലവാഞ് ശൂരഃ കൃതാസ്തു ശ്ച തപോധനഃ
 ബിഭർതി ച മഹാതേജാ ധനർവേദം അശേഷതഃ
 52 അതിക്രമേച് ച മാഹാത്മ്യാദ് ദിഷ്ടം ഏതസ്യ പര്യയാത്
 അതിക്രാന്തേ ച ലോകാനാം അഭാവോ നിയതോ ഭവേത്
 53 ന വിദ്യതേ വ്യവസ്ഥാനം കൃഷ്ണയോഃ ക്രുദ്ധയോഃ ക്വ ചിത്
 സ്രഷ്ടാരൗ ഹ്യ് അസതശ് ചോഭു സതശ് ച പുരുഷർഷഭു
 54 നരനാരായണാവ് ഏതൗ പുരാണാവ് ഋഷിസത്തമൗ
 അനിയത്തൗ നിയന്താരാവ് അഭീതൗ സു പരന്തപൗ
 55 കർണോ ലോകാൻ അയം മുഖ്യാൻ പ്രാപ്നോതു പുരുഷർഷഭഃ
 വീരോ വൈകർതനഃ ശൂരോ വിജയസ് ത് അസ്മ കൃഷ്ണയോഃ
 56 വസൂനാം ച സലോകത്വം മരുതാം വാ സമാപ്തയാത്
 സഹിതോ ദ്രോണ ഭീഷ്മാഭ്യാം നാകലോകേ മഹീയതാം
 57 ഇത്യ് ഉക്തോ ദേവദേവാഭ്യാം സഹസ്രാക്ഷോ fബ്രവീദ് വചഃ
 ആമന്ത്ര്യ സർവഭൂതാനി ബ്രഹ്മേശാനാനശാസനാത്
 58 ശ്രുതം ഭവദ്ഭിർ യാത് പ്രോക്തം ഭഗവാദ്ഭ്യാം ജഗദ് ധിതം
 തത് തഥാ നാനൃഥാ തദ് ധി തിഷ്ടധ്യം ഗതമന്യവഃ
 59 ഇതി ശ്രത്യേന്ദ്ര വചനാം സർവഭൂതാനി മാരിഷ
 വിസ്മിതാന്യ് അഭവൻ രാജൻ പുജയാം ചക്രിരേ ച തത്
 60 വ്യസൃജാംശ് ച സുഗന്ധീനി നാനാരൂപാണി ഖാത് തഥാ
 പുഷ്പവർഷാണി ബിബുധാ ദേവ തുര്യാണ്യ് അവാദയൻ
 61 ദിദ്രക്ഷവശ് ചാപ്രതിമം ദൈവരഥം നരസിംഹയോഃ
 ദേവദാനവഗന്ധർവഃ സർവ ഏവാവതസ്മിരേ
 രഥൗ ച തൗ ശ്വേതഹയൗ യുക്തകേളു മഹാസ്വനൗ
 62 സമാഗതാ ലോകവീരാഃ ശംഖാൻ ദധൂഃ പൃഥക് പൃഥക്
 വാസുദേവാർജ്ജുനൗ വീരൗ കർണ ശല്യൗ ച ഭാരത
 63 തദ് ഭീരു സന്ത്രാസ കരം യുദ്ധം സമഭവത് തദാ

അന്യോന്യസ്സർധീനോർ വീര്യേ ശക്രശംബരയോർ ഇവ
 64 തയോർ ധ്വജൗ വീതമാലൗ ശുശ്രൂഭാതേ രഥസ്ഥിതൗ
 പൃഥഗ് രൂപൗ സമാർഹന്തൗ ക്രോധം യുദ്ധേ പരസ്സരം
 65 കർണസ്യാശീവിഷ്ണിഭാ രത്നസാരവതീ ദ്രുവാ
 പുരന്ദര ധനുഃപ്രഖ്യാ ഹസ്തികക്ഷ്യാ വ്യരാജത
 66 കപിശ്രേഷ്ഠസ് തു പാർഥസ്യ വ്യാദിതാസ്യോ ഭയങ്കരഃ
 ഭീഷയന് ഏവ ദംഷ്ട്രാഭിർ ദുർനിരീക്ഷ്യോ രവിർ യഥാ
 67 യുദ്യധാഭിലാഷുകോ ഭൂത്വാ ധ്വജോ ഗാണധീവധനനഃ
 കർണ ധ്വജം ഉപാതിഷ്ഠത് സോ ിവദിദ് അഭിനർഭയൻ
 68 ഉത്പത്യ ച മഹാവേഗഃ കക്ഷ്യാം അഭ്യഹനത് കപി
 നഖൈശ് ച ദശനൈർശ് ചൈവ ഗരുഡഃ പന്നഗം യഥാ
 69 സുകിങ്കിണീകാഭരണാ കാലപാശോപമായസീ
 അഭ്യവ്രവത് സുസങ്കുലാ നാഗകക്ഷ്യാ മഹാകപിം
 70 ഉഭയോർ ഉത്തമേ യുദ്ധേ ദൈദരഥേ ദ്യുത ആഹൃതേ
 പ്രകർവ്വതേ ധ്വജൗ യുദ്ധം പ്രത്യഹേഷൻ ഹയാൻ ഹയാഃ
 71 അവിധ്യത് പുണ്യരീകാക്ഷഃ ശല്യം നയനസായകൈഃ
 സ ചാപി പുണ്യരീകാക്ഷം തഥൈവാഭിസമൈക്ഷത
 72 തത്രാജയദ് വാസുദേവഃ ശല്യം നയനസായകൈഃ
 കർണം ചാപ്യ് അജയദ് ദൃഷ്ട്യാ കന്തീപുത്രോ ധനഞ്ജയഃ
 73 അഥാബ്രവീത് സൂതപുത്രഃ ശല്യം ആഭാഷ്യ സസ്ഥിതം
 യദി പാർഥോ രണേ ഹന്യാദ് അദ്യ മാം ഇഹ കർഹി ചിത്
 കിം ഉത്തരം തദാ തേ സ്യാത് സഖേ സത്യം ബ്രവീഹി മേ
 74 [ഷല്യ]
 യദി കർണ രണേ ഹന്യാദ് അദ്യ ത്വാം ശ്വേതവാഹനഃ
 ഉഭാവ് ഏകരഥേനാഹം ഹന്യാം മാധവ പാണ്ഡവൗ
 75 [സ്]
 ഏവം ഏവ തു ഗോവിന്ദം അർജുനഃ പ്രത്യഭാഷത
 തം പ്രഹസ്യാബ്രവീത് കൃഷ്ണഃ പാർഥം പരം ഇദം വചഃ
 76 പതേദ് ദിവാകരഃ സ്ഥാനാച് ഛീര്യേതാനേകധാ ക്ഷിതിഃ
 ശൈത്യം ആഗ്നിർ ഇയാൻ ന ത്വാ കർണോ ഹന്യാദ് ധനഞ്ജയം
 77 യദി ത്വ് ഏവം കഥം ചിത് സ്യാൽ ലോകപര്യസനം യഥാ
 ഹന്യാം കർണം തഥാ ശല്യം ബാഹുഭ്യോം ഏവ സംയുഗേ
 78 ഇതി കൃഷ്ണ വചഃ ശ്രുത്വാ പ്രഹസൻ കപികേതനഃ

അർജ്ജുനഃ പ്രത്യുവാചേദം കൃഷ്ണം അക്ലീഷ്ടകാരിണം
 മമാപ്യ ഏതാവ് അപര്യാപ്തൗ കർണ ശല്യൗ ജനാർദന
 79 സപതാകാ ധ്വജം കർണം സശല്യ രഥവാജിനം
 സച്ഛത്ര കവചം ചൈവ സശക്തി ശരകാർമുകം
 80 ദ്രഷ്ട്യാസ്യ് അദ്യ ശരൈഃ കർണം രണേ കൃത്തം അനേകധാ
 അദ്വൈനം സരഥം സാശ്വം സശക്തി കവചായുധം
 ന ഹി മേ ശാമ്യതേ വൈരം കൃഷ്ണാം യത് പ്രാഹസത് പുരാ
 81 അദ്യ ദ്രഷ്ട്യാസി ഗോവിന്ദകർണം ഉന്മഥിതം മയാ
 വാരണേനേവ മത്തേന പുഷ്പിതം ജഗതീ അഹം
 82 അദ്യ താ മധുരാ വാചഃ ശ്രോതാസി മധുസൂദന
 അദ്യാഭിമന്യു ജനനീം അന്വണഃ സാന്ത്വയിഷ്യസി
 കന്തീം പിതൃഷ്യസാരം ച സമ്പ്രഹൃഷ്യാ ജനാർദന
 83 അദ്യ ബാഷ്പമുഖീം കൃഷ്ണാം സാന്ത്വയിഷ്യസി മാധവ
 വാഗ്ഭീശ് ചാമൃതകൽപാഭിർ ധർമ്മരാജം യുധിഷ്ഠിരം

അധ്യായം 64

1 [സ്]

തദ് ദേവ നാഗാസുരസിദ്ധസംഘൈർ; ഗന്ധർവയക്ഷാപ്സരസാം ച സംഘൈഃ
ബ്രഹ്മർഷിരാജർഷിസുപർണജുഷും; ബഭൗ വിയദ് വിസ്മയനീയ രൂപം

2 നാനദ്യമാനം നിനദൈർ മനോഭൈന്തർ; വാദിത്രഗീതസ്തുതിഭിശ് ച നൃത്തൈഃ
സർവേ ഫന്തരിക്ഷേ ദദൃശൂർ മനുഷ്യാഃ; ഖന്മാംശ് ച താൻ വിസ്മയനീയ രൂപാൻ

3 തതഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ കരു പാണ്ഡയോധാ; വാദിത്രപത്രായുധ സിംഹനാദൈഃ
നിനാദയന്തോ വസുധാം ദിശശ് ച; സ്വന്തേന സർവേ ദ്വിഷന്തോ നിജുല്ലഃ

4 നാനാശ്ചമാതംഗരഥായുതാകലം; വരാസി ശക്ത്യഷ്ടി നിപാതദുഃസഹം
അഭീരുജുഷും ഹതദേഹസങ്കലം; രണാജീരം ലോഹിതരക്തം ആബഭൗ

5 തഥാ പ്രവൃത്തേ ഫസ്തുഭൃതാം പരാഭവേ; ധനഞ്ജയശ് ചാധിരഥിശ് ച സായകൈഃ
ദിശശ് ച സൈന്യം ച ശിതൈർ അജീഹഗൈഃ; പരസ്പരം പ്രോർണവതുഃ സു
ദംശിതു

6 തതസ് ത്വദീയാശ് ച പരേ ച സായകൈഃ; കൃതേ ഫസകാരേ വിവിദൂർ ന കിം
ചന

ഭയാത് ത്വ താവ് ഏവ രഥൗ സമാശ്രയംസ്; തമോന്ദൗ ഖേ പ്രസൃതാ ഇവാംശവഃ

7 തതോ ഫസ്തം അന്ത്യേണ പരസ്പരസ്യ തഃ; വിധൂയ വാതാവ് ഇവ പൂർവപശ്ചിമൗ
ഘനാസകാരേ വിതതേ തമോന്ദൗ; യഥോദിതു തദ്വദ് അതീവ രേജതുഃ

8 ന ചാഭിമന്തവ്യം ഇതി പ്രചോദിതാഃ; പരേ ത്വദീയാശ് ച തദാവതസ്ഥിരേ
മഹാരഥൗ തൗ പരിവാര്യ സർവതഃ; സുരാസുരാ വാസവ ശംഖരാവ് ഇവ

9 മൃദംഗഭേരീപണവാനകസ്വന്തൈർ; നിനാദിതേ ഭാരത ശംഖനിസ്വന്തൈഃ
സസിംഹ നാദൗ ബഭൂൺ നരോത്തമൗ; ശശാങ്കസുര്യാവ് ഇവ മേഘസസ്തവേ

10 മഹാധന്വർ മണ്ഡലാ മധ്യഗാവ് ഉഭൗ; സുവർചസൗ ബാണസഹസ്രരശ്മിനു
ദിധക്ഷമാണൗ സചരാചരം ജഗദ്; യുഗാന്ത്യ സുര്യാവ് ഇവ ദുഃസഹൗ രണേ

11 ഉഭാവ് അജേയാവ് അഹിതാന്തകാവ് ഉഭൗ; ജീഘാംസതുസ് തൗ കൃതിനു
പരസ്പരം

മഹാഹവേ വീര വൗ സമീയതുർ; യഥേന്ദ്ര ജംഭാവ് ഇവ കർണ പാണ്ഡവൗ

12 തതോ മഹാസ്താണി മഹാധന്വരധരൗ; വിമുഞ്ചമാനാവ് ഇഷ്ടദീർ ഭയാനകൈഃ
നരാശ്ചനാഗാനമിതു നിജുല്ലതുഃ; പരസ്പരം ജുല്ലതുർ ഉത്തമേഷ്ടഭിഃ

13 തതോ വിസന്ദ്രഃ പുനർ അർദിതാഃ ശരൈർ; നരോത്തമാഭ്യോ കരുപാണ്ഡവാ
ശ്രയാഃ

സനാഗപത്യശ്ചരഥാ ദിശോ ഗതാസ്; തഥാ യഥാ സിംഹഭയാദ് വനൗകസഃ
14 തതസ് തു ദുര്യോധന ഭോജസൗഖലാഃ; കൃപശ് ച ശാരദ്രത സുന്ദനാ സഹ

മഹാരഥാഃ പഞ്ച ധനഞ്ജയാച്യുതൗ; ശരൈഃ ശരീരാനതകരൈർ അതാഡയൻ
15 ധന്വഞ്ചി തേഷാം ഇഷ്ടധീൻ ഹയാൻ ധ്വജാൻ; രഥാംഗ് ച സൂതാംഗ് ച
ധനഞ്ജയഃ ശരൈഃ

സമം ച ചിച്ഛേദ പരാഭിനച് ച താഞ്; ശരോത്തമൈർ ദ്വാദശഭിശ് ച സൂതജം
16 അഥാഭ്യധാവംസ് ത്വരിതാഃ ശതം രഥാഃ; ശതം ച നാഗാർജ്ജുനം ആതതായിനഃ
ശകാസ് തുഖാരാ യവനാഗ് ച സാദിനഃ; സഹൈവ കാംബോജവരൈർ ജീഘാം
സവഃ

17 വരായുധാൻ പാണിഗതാൻ കരൈഃ സഹ; ക്ഷുരൈർ നൃകൃന്തംസ് ത്വരിതാഃ
ശിരാംസി ച
ഹയാംഗ് ച നാഗാംഗ് ച രഥാംഗ് ച യുധൃതാം; ധനഞ്ജയഃ ശത്രുഗണം തം
അക്ഷിണോത്

18 തതോ ിന്തരീക്ഷേ സുരതൂര്യ നിസ്വനാഃ; സസാധു വാദാ ഹൃഷിതൈഃ സമീരി
താഃ
നിപേതുർ അപ്യ് ഉത്തമപുഷ്പപൃഷ്ടയഃ; സുരൂപ ഗന്ധാഃ പവനേരിതാഃ ശിവഃ

19 തദ് അദ്ഭുതം ദേവമനുഷ്യസാക്ഷികം; സമീക്ഷ്യ ഭൂതാനി വിസിഷ്ഠിയുർ നൃപ
തവാത്മജഃ സൂത സൂതഗ് ച ന വ്യഥാം; ന വിസ്മയം ജഗതൂർ ഏകനിശ്ചയൗ

20 അഥാബ്രവീദ് ഭ്രോണസൂതസ് തവാത്മജം; കരം കരേണ പ്രതിപീഡ്യ
സാന്ത്വയൻ

പ്രസീദ ദുര്യോധന ശാമ്യ പാണ്ഡവൈർ; അലം വിരോധേന ധിഗ് അസ്തു
വിഗ്രഹം

21 ഹതോ ഗുരർ ബ്രഹ്മ സമോ മഹാസ്തുവിത്; തമൈവ ഭീഷ്മ പ്രമുഖാ നരർഷഭാഃ
അഹം ത്വ് അവധ്യോ മമ ചാപി മാതുലഃ; പ്രശാധി രാജ്യം സാഹ പാണ്ഡവൈർ
ചിരം

22 ധനഞ്ജയഃ സമാസ്യതി വാരിതോ മയാ; ജനാർദനോ നൈവ വിരോധം
ഇച്ഛതി

യുധിഷ്ഠിരോ ഭൂതഹിതേ സദാ രതോ; വൃകോദരസ് തദൃശഗസ് തഥാ യമൗ

23 ത്വയാ ച പാർഥൈഗ് ച പരസ്പരേണ; പ്രജാഃ ശിവം പ്രാപ്തയുർ ഇച്ഛതി ത്വയി
വ്രജതു ശേഷാഃ സ്വപുരാണി പാർഥിവാ; നിവൃത്തവൈരാഗ് ച ഭവതു സൈനീ
കാഃ

24 ന ചേദ് വചഃ ശ്രോഷ്യസി മേ നരാധിപ; ധ്രുവം പ്രതപ്താസി ഹതോ ിരിഭിർ
യുധി

ഇദം ച ദൃഷ്ടം ജഗതാ സഹ ത്വയാ; കൃതം യദ് ഏകേന കിരീടിമാലിനാ
യഥാ ന കര്യാദ് ബലഭിന്ന ചാന്തകോ; ന ച പ്രചേതാ ഭഗവാൻ ന യക്ഷരാദ്

25 അതോ ിപി ഭൂയാംശ് ച ഗുണൈർ ധനഞ്ജയഃ; സ ചാഭിപത്യത് അഖിലം
വചോ മമ

തവാനയാത്രാം ച തഥാ കരിഷ്യതി; പ്രസീദ രാജഞ് ജഗതഃ ശമായ വൈ

26 മമാപി മാനഃ പരമഃ സദാ ത്വയി; ബ്രവീമ്യ് അതസ് ത്വാം പരമാച് ച
സൗഹൃദാത്

നിവാരയിഷ്യാമി ഹി കർണം അപ്യ് അഹം; യദാ ഭവാൻ സപ്രണയോ
ഭവിഷ്യതി

27 വദന്തി മിത്രം സഹജം വിചക്ഷണാസ്; തഥൈവ സാമ്നാ ച ധനേന ചാർജ്ജി
തം

പ്രതാപതശ് ചോപനതം ചതുർവിധം; തദ് അസ്തി സർവം ത്വയി പാണ്ഡവേഷു
ച

28 നിസർഗതസ് തേ തവ വീര ബാസവഃ; പുനശ് ച സാമ്നാ ച സമാപ്തഹി
സ്ഥിരം

ത്വയി പ്രസന്നേ യദി മിത്രതാം ഇയുർ; ധ്രുവം നരേന്ദ്രേഭ്യ തഥാ ത്വാം ആചര

29 സ ഏവം ഉക്തഃ സുഹൃദാ വചോ ഹിതം; വിചിന്ത്യ നിഃശ്വസ്യ ച ദുർമനാബ്ര
വീത്

യഥാ ഭവാൻ ആഹ സഖേ തഥൈവ തൻ; മമാപി ച ജ്ഞാപയതോ വചഃ ശ്രണ

30 നിഹത്യ ദുഃശാസനം ഉക്തവാൻ ബഹു; പ്രസഹ്യ ശാർദൂലവദ് ഏഷ ദുർമതിഃ
വൃകോദരസ് തദ് ധ്രുഭയേ മമ സ്ഥിതം; ന തത്പരോക്ഷം ഭവതഃ കതഃ ശമഃ

31 ന ചാപി കർണം ഗുരുപുത്ര സംസ്തവാദ്; ഉപാരമേത്യ് അർഹസി വജ്രം
അച്യുത

ശ്രമേണ യുക്തോ മഹതാദ്യ ഫൽഗുനസ്; തം ഏഷ കർണം പ്രസാദം ഹനിഷ്യ
തി

32 തം ഏവം ഉക്ത്വാഭ്യന്തനീയ ചാസക്രൂത്; തവാത്മജഃ സ്വാൻ അനുശാസ്തി
സൈനികാൻ

സമാപ്തതാദിദ്രവതാഹിതാൻ ഇമാൻ; സബാണശബ്ദാൻ കിം ഉ ജോഷം
ആസ്യതേ

അധ്യായം 65

1 [സ്]

തൗ ശംഖഭേരീ നിനദേ സമൃദ്ധേ; സമീയതുഃ ശ്വേതഹയൗ നരാഗ്രൗ
 വൈകർതനഃ സുതപുത്രോ fർജ്ജനശ് ച; ദുർമന്ത്രിതേ തവ പുത്രസ്യ രാജൻ
 2 യഥാ ഗജൗ ഹൈമവതൗ പ്രഭിന്നൗ; പ്രഗൃഹ്യ ദന്താവ് ഇവ വാശിതാർഥേ
 തഥാ സമാജഗതൗർ ഉഗ്രവേഗൗ; ധനഞ്ജയശ് ചാധിരഥിശ് ച വീരൗ
 3 ബലാഹകേനേവ യഥാബലാഹകോ; യദൃച്ഛയാ വാ ഗിരിണാ ഗിരിർ യഥാ
 തഥാ ധനുർജ്യാതലനേമി നിസ്വനൗ; സമീയതുസ് താവ് ഇഷ്ടവർഷവർഷിണൗ
 4 പ്രവൃദ്ധശൃംഗദ്രുമ വീരദ് ഓഷധീ; പ്രവൃദ്ധനാനാവിധ പർവതൗകസൗ
 യഥാചലൗ വാ ഗലിതൗ മഹാബലൗ; തഥാ മഹാശൈര്യേർ ഇതരേതരൗ ഘൃതഃ
 5 സ സംനിപാതസ് തു തയോർ മഹാൻ അഭ്രുത്; സുരേശ വൈരോച്ഛനയോർ
 യഥാ പുരാ
 ശരൈർ വിഭൂഗ്നാഗനിയന്ത്രവാഹനഃ; സുദഃസഹോ fനൈഃ പടു ശോണിതോദ
 കഃ
 6 പ്രഭ്രൂതപദ്മോത്പല മത്സ്യകുച്ഛപൗ; മഹാഹ്രദൗ പൺഷി ഗണാനനാദിതൗ
 സുസംനികൃഷ്ടാവ് അനിലോദ്ധതൗ യഥാ; തഥാ രഥൗ തൗ ധ്വജിനൗ സമീയതുഃ
 7 ഉഭൗ മഹേന്ദ്രസ്യ സാമാന വിക്രമാവ്; ഉഭൗ മഹേന്ദ്രപ്രതിമൗ മഹാരഥൗ
 മഹേന്ദ്രവജ്രപ്രതിമൈശ് ച സായകൈർ; മഹേന്ദ്ര വൃതാവ് ഇവ സമ്പ്രജഹ്രതുഃ
 8 സനാഗപത്യശ്വരഥേ ഉഭേ ബലേ; വിചിത്രവർണാഭരണാബര സ്രജേ
 ചകന്വതുശ് ചോന്നമതഃ സ്യ വിസ്മയാദ്; വിയദ് ഗതാശ് ചാർജ്ജന കർണ സംയ
 ഗേ
 9 ഭൂജാഃ സവജ്രാംഗുലയഃ സമുച്ഛിതാഃ; സസിംഹ നാദാ ഹൃഷിതൈർ ദിദൃക്ഷുഭിഃ
 യദാർജ്ജുനൗ മത്തൗ ഇവ ദ്വിപോ ദ്വിപഃ; സമഭ്യയാദ് ആധിരഥിർ ജീഘാംസയാ
 10 അഭ്യക്രോശൻ സോമകാസ് തത്ര പാർഥഃ; വരസ്വ യാഹ്യ് അർജ്ജുന വിധ്യ
 കർണം
 ഛിസ്യ് അസ്യ മൂർധാനൗ അലൗ ചിരേണഃ; ശ്രദ്ധാൗ ച രാജ്യാദ് ധൃതരാഷ്ട
 സുനോഃ
 11 തഥാസ്യാകൗ ബഹവസ് തത്ര യോധാഃ; കർണം തദാ യാഹി യാഹിത്യ്
 അവോചൻ
 ജഹ്യ് അർജ്ജുനൗ കർണ തതഃ സചീരാഃ; പുനർ വനൗ യാനു ചിരായ പാർഥാഃ
 12 തതഃ കർണഃ പ്രഥമൗ തത്ര പാർഥഃ; മഹേഷ്ടിർ ദശഭിഃ പര്യവിധ്യത്
 തൗ അർജ്ജുനഃ പ്രത്യവിധ്യച് ഛിതാഗ്രൈഃ; കക്ഷാന്തരേ ദശഭിർ അതീവ ക്രൂദ്ധഃ
 13 പരസ്സരൗ തൗ വിശിഖൈഃ സുതീക്ഷ്ണസ്; തതക്ഷതുഃ സുതപുത്രോ fർജ്ജനശ്

ച

പരസ്പരസ്യാന്തരേഷു വിമർദേ; സുഭീമം അഭ്യായയതഃ പ്രഹൃഷ്ടൗ

14 അമൃഷ്ടമാണശ് ച മഹാവിമർദേ; തത്രാക്രൂധ്യദ് ഭീമസേനോ മഹാത്മാ
അഥാബ്രവീത് പാണിനാ പാണിം ആഘ്ലന്; സന്ദഷ്ടൗഷ്ട റുത്യതി വാദയന്
ഇവ

കഥം ന ത്യാം സൂതപത്രഃ കിരീടിൻ; മഹേഷ്ടഭിർ ദശഭിർ അവിധ്യദ് അഗ്രേ
15 യയാ ധൃത്യം സർവഭൂതാന്യ് അജൈഷീർ; ഗ്രാസം ദദദ് വഹന്യേ ഖാണ്ഡവേ
ത്യാം

തയാ ധൃത്യം സൂതപത്രം ജഹി ത്യാം; അഹം വൈനം ഗദയാ പോഥയിഷ്യേ
16 അഥാബ്രവീദ് വാസുദേവോഽപി പാർഥഃ; ദൃഷ്ട്വാ രഥേഷ്ടൻ പ്രതിഹന്യമാനാൻ
അമീമുദത് സർവഥാ തേ റ്ഭ്യ കർണോ; ഹ്യ് അന്യൈർ അസ്ത്മാണി കിം ഇദം
കിരീടിൻ

17 സ വീര കിം മുഹ്യസി നാവധീയസേ; നദന്ത്യ് ഏതേ കരവഃ സമ്പ്രഹൃഷ്ടാഃ
കർണം പുരസ്കൃത്യ വിദുർ ഹി സർവേ; ത്വദ് അസ്ത്വം അന്യൈർ വിനിപാത്യമാനം
18 യയാ ധൃത്യം നിഹതം താമസാന്ത്വം; യുഗേ യുഗേ രാക്ഷസാശ് ചാപി ഘോരാഃ
ദംഭോദ്ഭവോശ് ചാസുരാശ് ചാഹവേഷ്ടഃ; തയാ ധൃത്യം ത്യാം ജഹി സൂതപത്രം

19 അനേനാ വാസ്യ ക്ഷര നേമിനാദ്യഃ; സഞ്ചിന്ധി മുർധാനം അരേഃ പ്രസഹ്യ
മയാ നിസൃഷ്ടേന സുദർശനേന; വജ്രേണ ശക്രോ നമുചേർ ഇവാരേഃ
20 കിരാത രൂപീ ഭഗവാൻ യയാ ച; ത്വയാ മഹത്യാ പരിതോഷിതോ റ്ഭൂത്
താം ത്യാം ധൃതിം വീര പുനർ ഗൃഹീത്യാ; സഹാനബന്ധം ജഹി സൂതപത്രം

21 തതോ മഹീം സാഗരമേഖലാം തം; സപത്തനാം ഗ്രാമവതിം സമൃദ്ധാം
പ്രയച്ഛ രാജേണ നിഹതാരി സാംഘാം; യശശ് ച പാർഥാതുലം ആപ്ലഹി ത്യാം
22 സഞ്ചോദിതോ ഭീമ ജനാർദനഭ്യഃ; സൂത്യാ തദാത്മാനം അവേക്ഷ്യ സത്ത്യാം
മഹാത്മനശ് ചാഗമനേ വിദിത്യാ; പ്രയോജനം കേശവം ഇത്യ് ഉവാച

23 പ്രാദൃഷ്ടരോമ്യ് ഏഷ മഹാസ്ത്വം ഉഗ്രം; ശിവായ ലോകസ്യ വധായ സൗതേഃ
തൻ മേ റ്നജനാതു ഭവാൻ സുരാശ് ച; ബ്രഹ്മാ ഭൂവോ ബ്രഹ്മ വിദശ് ച സർവേ
24 ഇത്യ് ഉഘചിവാൻ ബ്രാഹ്മം അസഹ്യം അസ്ത്വം; പ്രാദൃശ്ചക്രേ മനസാ സംവി
ധേയം

തതോ ദിശശ് ച പ്രദിശശ് ച സർവാഃ; സമാവൃണോത് സായകൈർ ഭൂരി തേജാഃ
സ സർജ്ജ്വണാൻ ഭരതർഷഭോ റ്ഭപി; ശതം ശതാനേകവദ് ആശു വേഗാൻ
25 വൈകർതനേനാപി തഥാജിമധ്യേ; സഹസ്രശോ ബാണഗണാ വിസൃഷ്ടാഃ
തേ ഘോഷിണഃ പാണ്ഡവം അഭ്യപേയഃ; പജന്ത്യ മുക്താ ഇവ വാരിധാരാഃ
26 സ ഭീമാസേനം ച ജനാർദനം ച; കിരീടിനം ചാപ്യ് അമരന്ഷ്യകർമ്മാ

ത്രിഭിസ് ത്രിഭിർ ഭീമബലോ നിഹത്യാ; നനാദ ഘോരം മഹതാ സ്വരേണ
 27 സ കർണ ബാണാഭിഹതഃ കിരീടീ; ഭീമം തഥാ പ്രേക്ഷ്യ ജനാർദനം ച
 അമൃഷ്ടമാണഃ പുനാർ ഏവ പാർഥഃ; ശരാൻ ദശാഷ്ടൗ ച സമുദ്ബബർഹ
 28 സുഷേണം ഏകേന ശരേണ വിദ്ധ്യാ ശല്യാം; ചതുർഭിസ് ത്രിഭിർ ഏവ
 കർണം

തതഃ സുമുക്തൈർ ദശഭിർ ജഘാനഃ; സഭാ പതിം കാഞ്ചനവർമ്മ നാദ്ധം
 29 സാ രാജപുത്രോ വിശിരാ വിബാഹുർ; വിവാജി സുതോ വിധനൻ വികേതുഃ
 തതോ രഥാഗ്രാദ് അപതത് പ്രഭുഃ; പരശ്യധൈഃ ശാല ഇവാഭിക്രിതഃ
 30 പുനശ് ച കർണം ത്രിഭിർ അഷ്ടഭിശ് ച; ദ്വാദ്യാം ചതുർഭിർ ദശഭിശ് ച
 വിദ്ധ്യാ

ചതുഃ ശതൻ ദ്വിരദാൻ സായുധീയാൻ; ഹത്യാ രഥാൻ അഷ്ട ശതം ജഘാന
 സഹസ്രം അശ്യാംശ് ച പുനശ് ച സാദിൻ; അഷ്ടൗ സഹസ്രാണി ച പാത്തി
 വിരാൻ

31 ദൃഷ്ട്യാജി മുഖ്യാവ് അഥ യുധ്യാനൗ; ദിദൃക്ഷവഃ ശൂര വരാവ് അരിഘ്നൗ
 കർണം ച പാർഥം ച നിയമ്യ വാഹാൻ; ഖസ്ഥാ മഹീസ്ഥാശ് ച ജനാവതസ്ഥഃ
 32 തതോ ധനുർജ്യാ സഹസാതിക്രിഷ്ടാ; സുഘോഷം ആച്ഛിദ്യത പാണ്ഡവസ്യ
 തസ്മിൻ ക്ഷണേ സുതപത്രസ്തു പാർഥം; സമാച്ഛിനോത് ക്ഷുദ്രകാണാം ശതേന
 33 നിർമുക്തസർപപ്രതിമൈശ് ച തീക്ഷ്ണൈഃ; തൈലപ്രധൗതൈഃ ഖഗ
 പാത്രവാജൈഃ

ഷഷ്ട്യാ നാരാചൈർ വാസുദേവം ബിഭേദഃ; തദന്തരം സോമകാഃ പ്രാദ്രവന്ത
 34 തതോ ധനുർജ്യാം അവധ്യ ശീഘ്രം; ശരാൻ അസ്താൻ ആധിരഥേർ വിധമ്യ
 സുസംരണ്ഃ കർണ ശരക്ഷതാംഗോഃ; രണേ പാർഥഃ സോമകാൻ പ്രത്യഗ്രഹ്ണാ
 ത്

ന പക്ഷിണഃ സാമ്പതന്ത്യ് അന്തരീക്ഷേ; ക്ഷേപീയസാസ്ത്രേണ കൃതേ റ്റസകാരേ
 35 ശല്യാം ച പാർഥോ ദശഭിഃ പൃഷ്ഠതൈഃ; ഭൃശം തനത്രേ പ്രഹസന് അവി
 ധ്യത്

തതഃ കാർണം ദ്വാദശഭിഃ സുമുക്തൈർ; വിദ്ധ്യാ പുനഃ സപ്തഭിർ അഭ്യവിധ്യത്
 36 സ പാർഥ ബാണാസനവേഗനന്തൈഃ; ദൃഢാഹതഃ പത്രിഭിർ ഉഗ്രവേഗൈഃ
 വിഭിന്നഗാത്രഃ ക്ഷതജോക്ഷിതാംഗഃ; കർണോ ബഭൗ ഭദ്ര ഇവാതതേഷുഃ

37 തതസ് ത്രിഭിശ് ച ത്രിദാശാധിപോപമം; ശരൈർ ബിഭേദാധിരഥിർ ധനഞ്ജ
 യം

ശരാംസ്തു പഞ്ച ജലിതാൻ ഇവോരഗാൻ; പ്രവീരയാം ആസ ജീഘാംസുർ
 അച്യുതേ

38 തേ വർമ്മ ഭീതത്യാ പുരുഷോത്തമസ്യ; സുവർണചിത്രം നൃപതൻ സുമുക്താഃ
 വേഗേന ഗാം ആവിവിശ്രൂഃ സുവേഗാഃ; സ്താത്യാ ച കർണാഭിമുഖാഃ പ്രതീയുഃ
 39 താൻ പഞ്ച ഭല്ലൈസ് ത്വരിതൈഃ സുമുക്തൈസ്; ത്രിധാ ത്രിധൈകൈകം
 അഥോച്ചകർത
 ധനഞ്ജയസ് തേ നൃപതൻ പൃഥിവ്യാഃ; മഹാഹയസ് തക്ഷക പുത്ര പക്ഷാഃ
 40 തതഃ പ്രജ്ജ്യാല കിരീടമാലി; ക്രോധേന കക്ഷം പ്രഹന്ത് ഇവാഗ്നിഃ
 സ കർണം ആകർണവിക്രഷ്ണസ്പഷ്ടൈഃ; ശരൈഃ ശരീരാനതകരൈർ ജ്വലദ്ഭിഃ
 മർമസ്വ് അവിധ്യത് സ ചചാല ദുഃഖാദ്; ധൈര്യോത് തു തസഥാവ് അതിമാത്ര
 ധൈര്യഃ
 41 തതഃ ശരൗഘൈഃ പ്രദിശോ ദിശശ് ച; രവിപ്രഭാ കർണ മഥശ് ച രാജൻ
 അദൃശ്യ ആസീത് കപിതേ ധനഞ്ജയേ; തുഷാരനീഹാരവൃതം യഥാ നഭഃ
 42 സചക്രരക്ഷാൻ അഥ പാദരക്ഷാൻ; പുരഃസരാൻ പൃഷ്ഠഗോപാംശ് ച സർവാൻ
 ദുര്യോധനേനാനമതാൻ അരീഘ്നാൻ; സമുച്ഛിതാൻ സുരഥാൻ സാരദ്രതാൻ
 43 ദ്വിസാഹസ്രാൻ സമരേ സവ്യസാചീ; കരുപ്രവീരാൻ ലൃഷഭഃ കരൂണാഃ
 ക്ഷണേന സർവാൻ സരഥാശ്വസുതാൻ; നിനായ രാജൻ ക്ഷായം ഏകവീരഃ
 44 അഥാപലായന്ത വിഹായ കർണം; തവാത്മജാഃ കുരവശ് ചാവശിഷ്ടാഃ
 ഹതാൻ അവകീര്യ ശരക്ഷതാംശ് ച; ലാലപ്യമാനാംസ് തനയാൻ പിതൃംശ് ച
 45 സാ സർവതഃ പ്രേക്ഷ്യ ദിശോ വിശുന്ത്യാ; ഭയാവദീർഭൈഃ കരുദീർ വിഹിനഃ
 ന വിവൃഥേ ഭാരത തത്ര കർണഃ; പ്രതീപം ഏവാർജ്ജുനം അഭ്യധാവത്

അധ്യായം 66

1 [സ്]

തതോ fപയാതാഃ ശരപാത മാത്രം; അവസ്ഥിതാഃ കരവോ ഭിന്നസേനാഃ
വിദ്യുത് പ്രകാശം ദദൃശുഃ സമന്താദ്; ധനഞ്ജയാസ്തം സമുദീര്യമാണം

2 തദ് അർജുനാസ്തം ഗ്രസതേ സു വീരാൻ; വിയത് തഥാകാശം അനന്ത ഘോഷം
ക്രമേണ പാർഥേന തദാശു സൃഷ്ടുഃ; വധായ കർണസ്യ മഹാവിമർഭേ

3 രാമാദ് ഉപാന്തേന മഹാമഹിന്യാ; ആഥർവണേനാരി വിനാശനേന
തദ് അർജുനാസ്തം വ്യധമദ് ദഹന്തഃ; പാർഥം ച ബാണൈർ നിശിതൈർ
നിജഘ്നേ

4 തതോ വിമർദഃ സുമഹാൻ ബഭ്രുവഃ; തസ്യാർജുനസ്യാധിരഥേശ് ച രാജൻ
അന്യോന്യം ആസാദയതോഃ പൃഷ്തക്കൈർ; വിഷാണ ഘോതൈർ ദ്വിപയോർ
ഇവോശൈഃ

5 തതോ രിപുഘ്നം സമധത്ത കർണഃ; സുസംശിതം സർപമുഖം ജലന്തം
രൗദ്രം ശരം സംയതി സുപ്രധൗതം; പാർഥാർഥം അത്യർഥ ചിരായ ഗുഹ്നം

6 സദാർചിതം ചന്ദനച്ചർണശായിനഃ; സുവർണനാലീ ശയനം മഹാവിഷം
പ്രദീപ്തം ഐരാവത വംശസംഭവം; ശിരോ ജിഹ്വീർഷുർ യുധി ഫൽഗുനസ്യ

7 തം അബ്രവീൻ മദ്രരാജോ മഹാത്മാഃ; വൈകർത്തനം പ്രേക്ഷ്യ ഹി സംഹിതേ
ഷ്ടം

ന കാർണ ഗ്രീവാം ഇഷുർ ഏഷ പ്രാപ്സ്യതേ; സംലക്ഷ്യ സന്ധത്വ ശരം
ശിരോഘ്നം

8 അഥാബ്രവീത് ക്രോധസംരക്തനേത്രഃ; കർണഃ ശല്യം സന്ധിതേഷുഃ പ്രസഹ്യ
ന സന്ധത്തേ ദ്വിഃ ശരം ശല്യ കർണോഃ; ന മാദൃശാഃ ശാഠ്യ യുക്താ ഭവന്തി

9 തഥൈവം ഉക്ത്വാ വിസസാർജ തം ശരം; ബലാഹകം വർഷഘനാഭിപൂജിതം
ഹതോ fസി വൈ ഫൽഗുന ഇത്യ് അവോചത്; തതസ് ത്വരന് ഊർജിതം
ഉത്സസർജ

10 സന്ധീയമാനം ഭുജഗം ദൃഷ്ട്വാ കർണേന മാധവഃ
ആക്രമ്യ സ്യന്ദനം പദ്ഭ്യാം ബലേന ബലിനാം വരഃ

11 അവഗാഢേ രഥേ ഭ്രമൗ ജാനദ്യാം അഗമൻ ഹയാഃ
തതഃ ശരഃ സോ ഭ്യഹനത് കിരീടം തസ്യ ധീമതഃ

12 അഥാർജുനസ്യോത്തമഗാത്രഭ്രഷണം; ധരാവിയദ്ഭ്യാസലിലേഷു വിശ്രുതം
ബലാസ്ത്ര സർഗോത്തമ യത്തമന്യുഭിഃ; ശരേണ മൂർധ്നുഃ സാ ജഹാര സൃതജഃ

13 ദിവാകരേന്ദു ജലനഗ്രഹതിഷാഃ; സുവർണമുക്താ മണിജാലഭൃഷിതം
പുരന്ദരാർഥം തപസാ പ്രയത്തതഃ; സ്വയം കൃതം യദ് ഭുവനസ്യ സുന്ദനാ

14 മഹാർഹരൂപം ദ്വിഷതാം ഭയങ്കരം; വിഭാതി ചാത്യർഥ സുഖം സുഗന്ധി തത്
നിജപ്ലഷേ ദേവരിപൂൻ സുരേശ്വരഃ; സ്വയം ദദൗ യത് സുമനഃ കിരീടിനേ

15 ഹരാംബുപാഖണ്ഡല വിത്തഗോപ്ലഭിഃ; പിനാക പാശാശനി സായകോത്ത
മൈഃ

സുരോത്തമൈർ അപ്യ് അവിഷഹ്യം അർദിതും; പ്രസാഹ്യ നാഗേന ജഹാര
യദ് വൃഷഃ

16 തദ് ഉത്തമേഷുൻ മഥിതം വിഷാഗ്നിനഃ; പ്രദീപ്തം അർചിഷ്ടദ് അഭിക്ഷിതി
പ്രിയം

പപാത പാർഥസ്യ കിരീടം ഉത്തമം; ദിവാകരോ ഫസ്താദ് ഇവ പർവതാജ് ജലൻ

17 തതഃ കിരീടം ബഹുരത്നമണ്ഡിതം; ജഹാര നാഗോ ഫർജ്ജന മൂർധതോ ബലാത്
ഗിരേഃ സുജാതാങ്കുര പുഷ്പിതദ്രുമം; മഹേന്ദ്രവജ്രഃ ശിവരം യഥോത്തമം

18 മഹീ വിയദ് ദ്യൗഃ സലിലാനി വായുനഃ; യഥാ വിഭിന്നാനി വിഭാതി ഭാരത
തമൈവ ശബ്ദോ ഭവനേഷ് അഭ്രൂത് തദഃ; ജനാ വ്യവസ്യൻ വ്യഥിതാശ് ച
ചസ്തലഃ

19 തതഃ സാമുദ്ഗ്രഥ്യ സിന്തേന വാസസഃ; സ്വമൂർധ ജാനവ്യഥിതഃ സമിതോ
ഫർജ്ജനഃ

വിഭാതി സമ്പൂർണ്ണമരീചി ഭാസ്വതഃ; ശിരോ ഗതേനോദയ പർവതോ യഥാ

20 ബലാഹകഃ കർണ ഭൂജേരിതസ് തതോ; ഹൃതാശനാർക പ്രതിമദ്യുതിർ
മഹാൻ

മഹോരഗഃ കൃതവൈരോ ഫർജ്ജനേന; കിരീടം ആസാദ്യ സമുത്പപാത

21 തം അബ്രവീദ് വിദ്ധി കൃതാഗസം മേ; കൃഷ്ണാദ്യ മാതുർ വധജാതവൈരം
തതഃ കൃഷ്ണഃ പാർഥം ഉവാച സംഖ്യേ; മഹോരഗം കൃതവൈരം ജഹി ത്വം

22 സ ഏവം ഉക്തോ മധുസൂദനേന; ഗാണ്ഡീവധന്വാ രിപുഷ്ടഗ്ര ധന്വാ
ഉവാച കോ ന് ഏഷ മമാദ്യ നാഗഃ; സ്വയം യ ആഗാദ് ഗരുഡസ്യ വക്ത്രം

23 [കൃസ്ണ]

യോ ഫസൗ ത്വയാ ഖാണ്ഡാവേ ചിത്രഭാനം; സന്തർപയാനേന ധന്വര്യരേണ
വിയദ് ഗതോ ബാണനികൃത ഭേഹോ; ഹ്യ് അനേകരൂപോ നിഹതാസ്യ മാതാ

24 തതസ് തു ജിഷ്ണഃ പരിഹൃത്യ ശേഷാംശ്; ചിച്ഛേദ ഷഡ്ഭിർ നിശിന്തൈഃ
സുധാഭൈഃ

നാഗം വിയത് തിര്യഗ് ഇവോത്പതന്തം; സ ചിന്നഗാത്രോ നിപപാത ഭ്രമൗ

25 തസ്തിൻ മൂഢുർതേ ദശഭിഃ പുഷ്പാത്ഭൈഃ; ശിലാശിന്തൈർ ബർഹിണവാജി
തൈശ് ച

വിവ്യായ കർണഃ പുരുഷപ്രവീരഃ; ധനഞ്ജയം തിര്യഗ് അവേക്ഷമാണാം

26 തതോ ഫർജ്ജനോ ദ്വാദശഭിർ വിമുക്തൈർ; ആകർണമുക്തൈർ നിശിതൈഃ സമർപ്യ

നാരാചം ആശീവിഷതുല്യവേഗാം; ആകർണാ പൂർണായതം ഉത്സസർജ

27 സ ചിത്ര വർമേഷു വരോ വിദാര്യ; പ്രാണാൻ നിരസ്യന് ഇവ സാധു മുക്തഃ കർണസ്യ പിതാ ഭയിരം വിവേശ; വസുന്ധരാം ശോണിതവാജ ദിഗ്ധഃ

28 തതോ വൃഷോ ബാണനിപാത കോപിതോ; മഹോരഗോ ദണ്ഡവീഘട്ടിതോ യഥാ

തഥാശു കാരി വ്യസൃജച് ഛരോത്തമാൻ; മഹാവിഷഃ സർപ ഇവോത്തമം വിഷം

29 ജനർദനം ദ്വാദശഭിഃ പരാഭിനൻ; നവൈർ നവത്യാ ച ശരൈസ് തഥാർജുനം ശരേണ ഘോരേണ പുനസ് ച പാണ്ഡവം; വിഭിദ്യ കർണോ ഫദ്യന്ദജ് ജഹാസ ച

30 തം അസ്യ ഹർഷം മമുഷേ ന പാണ്ഡവോ; ബിഭേദ മർമാണി തതോ ഫസ്യ മർമവിത്

പരം ശരൈഃ പത്രിഭിർ ഇന്ദ്ര വിക്രമസ്; തഥാ യഥേന്ദ്രോ ബലം ഓജസാഹനത്

31 തതഃ ശരാണാം നവതീർ നവാർജുനഃ; സസർജ കർണേ ഫന്തകദണ്ഡസംനിഭാഃ ശരൈർ ഭൃശായസ്തു തനഃ പ്രവിവൃഥേ; തഥാ യഥാ വജ്രവിദാരിതോ ഫചലഃ

32 മണിപ്രവേകോത്തമ വജ്രഹാടകൈർ; അലം കൃതം ചാസ്യ വരാംഗഭൃഷണം പ്രവിമുർവ്യാം നിപപാത പത്രിഭിർ; ധനഞ്ജയേനോത്തമ കണ്ഡലേ ഫപി ച

33 മഹാധനം ശിൽപിവരൈഃ പ്രയത്തഃ; കൃതം യദ് അന്യോത്തമ വർമ ഭാസ്യരം

സുദീർഘ കാലേന തദ് അസ്യ പാണ്ഡവഃ; ക്ഷണേന ബാണൈർ ബഹുധാ വ്യശാതയത്

34 സ തം വിവർമാണം അഥോത്തമേഷുഭിഃ; ശരൈശ് ചതുർഭിഃ കപിതഃ പരാഭിനത്

സ വിവൃഥേ ഫത്യർഥം അരിപ്രഹാരിതോ; യഥാതുരഃ പിത്ത കഫാനില വ്ര ണൈഃ

35 മഹാധനർ മണ്ഡലനിഃസൃതൈഃ ശിതൈഃ; ക്രിയാ പ്രയത്നപ്രഹിതൈർ ബലേന ച

തതക്ഷ കർണം ബഹുഭിഃ ശരോത്തമൈർ; ബിഭേദ മർമസ്വ് അപി ചാർജുനസ് ത്വരൻ

36 ദൃശാഹതഃ പത്രിഭിർ ഉഗ്രവേശൈഃ; പാർഥേന കർണോ വിവിധൈഃ ശിതാ ശ്രൈഃ

ബഭൗ ഗിരിർ ഗൈരികയാതുരഭക്തഃ; ക്ഷരൻ പ്രപാതൈർ ഇവ രക്തം അംഭഃ
 37 സാശ്യാം തു കർണം സരഥം കിരീടി; സാമാചിനോദ് ഭാരത വത്സദന്തൈഃ
 പ്രച്ഛാദയാം ആസ ദിശശ് ച ബാണൈഃ; സർവപ്രയത്താത് തപനീയപുംബൈഃ
 38 സ വത്സദന്തൈഃ പൃഥു പീനവക്ഷഃ; സമാച്ഛിതഃ സ്താധിരഥിർ വിഭാതി
 സുപുഷ്പിതാശോക പലാശശാൽമാലിർ; യഥാചലഃ സുന്ദന ചന്ദനായുതഃ
 39 ശരൈഃ ശരീരേ ബഹുധാ സമർപിതൈർ; വിഭാതി കർണഃ സമരേ വിശാം
 പതേ

മഹീരുഹൈർ ആചിതസാന കന്ദരോ; യഥാ മഹേന്ദ്രഃ ശുഭകർണികാരവാൻ
 40 സ ബാണസംഘാൻ ധനുഷാ വ്യവാസ്യജൻ; വിഭാതി കർണഃ ശരജാലരശ്മി
 വാൻ

സലോഹിതോ രക്തഗന്ധി മണ്ഡലോ; ദിവാകരോ ിസ്താഭീമുഖോ യഥാത്ഥാ
 41 ബാഹ്യന്തരാദ് ആധിരഥേർ വിമുക്താൻ; ബാണാൻ മഹാഹീൻ ഇവ ദീപ്യമാ
 നാൻ

വ്യധംസയന് അർജുന ബാഹുമുക്താഃ; ശരാഃ സമാസാദ്യ ദിശഃ ശിതഗ്രാഃ
 42 തതശ് ചക്രമപതത് തസ്യ ഭ്രമുഃ; സ വിഹൃലഃ സാമരേ സുതപുത്രഃ
 ഘൂർണേ രഥേ ബ്രാഹ്മണസ്യാദിശാപാദഃ; രമാദ് ഉപാന്തേ ിപ്രതിഭാതി ചാന്യേ

43 അമൃഷ്യമാണോ വ്യസനാനി താനി; ഹസ്തൗ വിധുനൻ സ വിഗർഹമാണഃ
 ധർമപ്രധാനാൻ അഭിപാതി ധർമഃ; ഇത്യ് അബ്രുവൻ ധർമവിദഃ സദൈവ
 മമാപി നിശ്ലോ ിദ്യ ന പാതി ഭക്താൻ; മന്യേ ന നിത്യം പരിപാതി ധർമഃ

44 ഏവം ബ്രുവൻ പ്രസ്തുലിതാശ്വസൃതോ; വിചാല്യമാനോ ിർജുന ശസ്ത്രപാതൈഃ
 മർമാഭിഘാതാച് ചലിതഃ ക്രിയാസുഃ; പുനഃ പുനർ ധർമം അഗർഹദ് ആജു

45 തതഃ ശരൈർ ഭീമതരൈർ ആവിധ്യത് ത്രിഭിർ ആഹവേ
 ഹന്യേ കർണസ് തദാ പാർഥം അഭ്യവിധ്യച് ച സാപ്തഭിഃ
 46 തതോ ിർജുനഃ സാപ്ത ദശ തിമതേജാൻ അജിഹ്യാൻ
 ഇന്ദ്രാശനിസമാൻ ഘോരാൻ അസൃജത് പാവകോപമാൻ

47 നിർഭിദ്യ തേ ഭീമവേഗാ നൃപതൻ പൃഥിവീതലേ
 കമ്പിതാത്ഥാ തഥാ കർണഃ ശക്ത്യാ ചേഷ്ടാം അദർശയത്
 48 ബലേനാഥ സ സംസ്തഭ്യ ബ്രഹ്മാസ്ത്രം സമുദൈരയത്
 ഐന്ദ്രാസ്ത്രം അർജുനശ് ചാപി തദ് ദൃഷ്ട്യാഭിന്യമന്ത്രയത്

49 ഗാണധീവം ജ്യാം ച ബാണാംശ് ച അനമന്ത്ര്യ ധനഞ്ജയഃ
 അസൃജച് ഛരവർഷാണി വർഷാണീവ പുരന്ദരഃ

50 തതസ് തേജോമയാ ബാണാ രഥാത് പാർഥസ്യ നിഃസൃതാഃ
 പ്രാദുരാസൻ മഹാവീര്യാഃ കർണസ്യ രഥം അന്തികാത്

51 താനർ കർണസ് ത് അഗ്രതോ ിഭ്യസ്താൻ മോഘാംഗ് ചക്രേ മഹാരഥഃ
 തതോ ിബ്രവീദ് വൃഷ്ണി വീരസ് തസ്മിന് അന്യേ വിനാശിതേ
 52 വിസൃജാസ്തം പരം പാർഥ രാധേയോ ഗ്രസതേ ശരാൻ
 ബ്രഹ്മാസ്തം അർജുനഗ് ചാപി സംമന്ത്യാഥ പ്രയോജയത്
 53 ഹാദയിത്യാ തതോ ബാണൈഃ കർണാം പ്രഭ്രാമ്യ ചാർജുനഃ
 തസ്യ കർണഃ ശരൈഃ ക്രുദ്ധഗ് ചിച്ഛേദ ജ്യാം സുതേജണൈഃ
 54 തതോ ജ്യം അവധായാന്യാം അനുജ്യോ ച പാണ്ഡവഃ
 ശരൈർ അവാകിരത് കർണം ദീപ്യമാണൈഃ സഹസ്രശഃ
 55 തസ്യ ജ്യച് ഛേദനം കർണോ ജ്യാവധാനം ച സംയുഗേ
 നാന്വബുധ്യത ശീഘ്രത്വാത് തദ് അദ്ഭുതം ഇവാഭവത്
 56 അണ്യൈർ അസ്താണി രാധേയഃ പ്രത്യഹൻ സവ്യസാചിനഃ
 ചക്രേ ചാഭ്യധികം പാർഥാത് സ്വവീര്യം പ്രതിദാർശയൻ
 57 തതഃ കൃഷ്ണോ ിർജുനം ദൃഷ്ട്വാ കർണാസ്തേണാഭിപീഡിതം
 അഭ്യസ്യേത്യ് അബ്രവീത് പാർഥം ആതിഷ്ഠാസ്തം അനുത്തമം
 58 തതോ ിന്യം ആഗ്നിസദൃശം ശരം സർപവിഷോപഥം
 അശ്കസാരമയം ദിവ്യം അനുമന്ത്ര്യ ധനഞ്ജയഃ
 59 രൗദ്രം അസ്ത്ത്രം സമാദായ ക്ഷേപ്ത കാമഃ കിരീടിവാൻ
 തതോ ിഗ്രസൻ മഹി ചക്രം രാധേയസ്യ മഹാമൃദേ
 60 ഗ്രസ്ത ചക്രസ് തു രാധേയഃ കോപാദ് അശ്രുണ്യ് അവർതയത്
 സോ ിബ്രവീദ് അർജുനം ചാപി മുഹൂർതം ക്ഷമ പാണ്ഡവ
 61 മധ്യേ ചക്രം അവഗ്രസ്തം ദൃഷ്ട്വാ ദൈവാദ് ഇദം മമ
 പാർഥ കാപുരുഷാചീർണം ആഭിസന്ധിം വിവർജയ
 62 പ്രകീർണകേശം വിമുഖേ ബ്രാഹ്മാണേ ച കൃതാഞ്ജലൗ
 ശരണാ ഗതേ ന്യസ്തശസ്ത്രേ തഥാ വ്യസനഗേ ിർജുന
 63 അബാണേ ഭൃഷ്ടകവചേ ഭൃഷ്ട ഭഗ്നായുധേ തഥാ
 ന ശൂരാഃ പ്രഹരന്ത്യ് ആജൗ ന രാജേണ പാർഥിവാസ് തഥാ
 ത്വം ച ശൂരോ ിസി കൗന്തേയ തസ്മാത് ക്ഷമ മുഹൂർതകം
 64 യാവച് ചക്രം ഇദം ഭൂമേർ ഉദ്ധരാമി ധനഞ്ജയ
 ന മാം രഥസ്ഥോ ഭൂമിഷ്ഠം അസജ്ജം ഹന്തും അർഹസി
 ന വാസുദേവാത് ത്വന്തോ വാ പാണ്ഡവേയ വിഭേമ്യ് അഹം
 65 ത്വം ഹി ക്ഷത്രിയ ദായാദോ മഹാകലവിവർധനഃ
 സൃത്യാ ധർമോപദേശം ത്വം മുഹൂർതം ക്ഷമ പാണ്ഡവ

അധ്യായം 67

1 [സ്]

അഥാബ്രുവിദ് വാസുദേവോ രഥസേഥാ; രാധേയ ദിഷ്ട്യാ സ്തൂരസീഹ ധർമ്മം
 പ്രായേണ നീചാ വ്യസനേഷു മഗ്നാ; നിന്ദന്തി ദൈവം കൃതം ന തത് തത്
 2 യദ് ദ്രൗപദീം ഏകവസ്ത്വം സഭായാം; ആനായു ത്വം ചൈവ സുയോധനഗ് ച
 ദുഃശാസനഃ ശകുനിഃ സൗബലഗ് ച; ന തേ കർണ പ്രത്യഭാത് തത്ര ധർമ്മഃ
 3 യദാ സഭായാം കൗന്തേയം അനക്ഷജ്ഞം യുധിഷ്ഠിരം
 അക്ഷജ്ഞഃ ശകുനിർ ജേതാ തദാ ധർമ്മഃ ക്വ തേ ഗതഃ
 4 യദാ രജസ്വലാം കൃഷ്ണാം ദുഃശാസന വശേ സമിതാം
 സഭായാം പ്രാഹസഃ കർണ ക്വ തേ ധർമ്മസ് തദാ ഗതഃ
 5 രാജ്യലുബ്ധഃ പുനഃ കർണ സമാഹവസി പാണ്ഡവം
 ഗാന്ധാരരാജം ആശ്രിത്യ ക്വ തേ ധർമ്മസ് തദാ ഗതഃ
 6 ഏവം ഉക്തേ തു രാധേയേ വാസുദേവേന പാണ്ഡവം
 മന്യൂർ അഭ്യോവിശത് തീവ്രഃ സ്മൃത്വാ തത് തദ് ധനഞ്ജയം
 7 തസ്യാ ക്രോധേന സർവേഭ്യഃ സ്ത്രോതോഭ്യസ് തേജസോ ഫർചിഷഃ
 പ്രാദുരാസൻ മഹാരാജ തദ് അദ്ഭുതം ഇവാഭവത്
 8 തം സമീക്ഷ്യ തതഃ കർണോ ബ്രഹ്മാസ്തേണ ധനഞ്ജയം
 അഭ്യവർഷത് പുനർ യതം അകരോദ് രഥസർജനേ
 തദ് അസ്തം അസ്തേണാവാര്യ പ്രജഹാരാസ്യ പാണ്ഡവഃ
 9 തതോ ഫന്യദ് അസ്തം കൗന്തേയോ ദധിതം ജാതവേദസഃ
 മുഥോച കർണം ഉദ്രിഗ്യ തത് പ്രജജ്വാല വൈ ദൃശം
 10 വാരുണേന തതഃ കർണഃ ശമയാം ആസ പാവകം
 ജീമൂനൈഗ് ച ദിശഃ സർവാഗ് ചക്രേ തിമിരദൂർദിനാഃ
 11 പാണ്ഡവേയസ് ത്വ് അസംദ്രാന്തോ വായവ്യാസ്തേണ വിദ്യവാൻ
 അപോവാഹ തദാദ്രാണി രാധേയസ്യ പ്രപശ്യതഃ
 12 തം ഹസ്തികക്ഷ്യം പ്രവരം ച ബാണൈഃ; സുവർണമുക്താ മണിവജ്ര മൃഷ്ടം
 കാലപ്രയത്തോത്തമ ശിൽപിയന്തൈഃ; കൃതം സുരൂപം വിതമസ്തം ഉചൈഃ
 13 ഊർജഃ കരം തവ സൈന്യസ്യ നിത്യം; അമിത്രവിത്രാസനം ഈഡ്യ രൂപം
 വിഖ്യാതം ആദിത്യസമസ്യ ലോകേ; ത്വിഷാ സമം പാവകകാന്ത ചന്ദ്രഃ
 14 തതഃ ക്ഷുരേണാധിരഥേഃ കിരീടീ; സുവർണപുംബേന ശിതേന യതഃ
 ശ്രീയാ ജലന്തം ധ്വജം ഉന്മഥാഥ; മഹാരഥസ്യാധിരഥേർ മഹാന്ഥാ
 15 യശഗ് ച ധർമ്മഗ് ച ജയഗ് ച മാരിഷഃ; പ്രിയാണി സർവാണി ച തേന
 കേതുനാ

തദാ കുരൂണാം ഹൃദയാനി ചാപതന്; ബഭ്രുവ ഹാഹേതി ച നിസ്വനോ മഹാൻ
 16 അഥ ത്വരൻ കർണവധായ പാണ്ഡവോ; മഹേന്ദ്രവജ്രാനല ദണ്ഡസംനിഭം
 ആദത്ത പാർഥോ ഽഞ്ജലികം നിഷംഗാത്; സഹസ്രരശ്മേർ ഇവ രശ്മിം ഉത്തമം
 17 മർമച് ഛിദം ശോണിതമാംസദിഗ്ധം; വൈശ്യാനരാരക പ്രതിമം മഹാർഹം
 നരാശ്വനാഗാസു ഹരം ത്രൂരത്തിം; ഷഡ് വാജം അജേന്താ ഗതിം ഉഗ്രവേഗം
 18 സഹസ്രനേത്രാശനി ഇല്യതേജസം; സമാനകൃവ്യാദം ഇവാതിദുഃസഹം
 പിനാക നാരായണ ചക്രസംനിഭം; ഭയങ്കരം പ്രാണഭൃതാം വിനാശനം
 19 യുക്ത്വാ മഹാസ്ത്രേണ പരേണ മന്ത്രവിദ്; വികൃഷ്ട ഗാഞ്ധീവം ഉവാച സസ്വനം
 അയം മഹാസ്ത്രോ ഽപ്രതിമോ ധൃതഃ ശരഃ; ശരീരഭിച് ചാസു ഹരശ് ച ദുർഹൃദഃ
 20 തപോ ഽസ്ത്രി തപ്തം ഗുരവശ് ച തോഷിതാ; മയാ യദ് ഇഷ്ടം സുഹൃദാം തഥാ
 ശ്രുതം

അനേന സത്യേന നിഹന്ത് അയം ശരഃ; സുദംശിതഃ കർണം അരിം മമാജിതഹ്
 21 ഇത്യ് ഉച്ചിവാംസ തം സാ മുമോച ബാണം; ധനഞ്ജയഃ കർണവധായ
 ഘോരം

കൃത്യാം അഥർവാംഗിരസീം ഇവോഗ്രാം; ദീപ്താം അസഹ്യാം യുധി മൃത്യുനാപി
 22 ബ്രുവൻ കിരീടീ തം അതിപ്രഹൃഷ്ടോ; അയം ശരോ മേ വിജയാവഹോ ഽസ്തു
 ജീഘാസുർ അർകേന്ദ്രസമ പ്രഭാവഃ; കർണം സമാപ്തീം നയതാം യഥായ
 23 തേനേഷു വര്യേണ കിരീടമാലി; പ്രഹൃഷ്ടരൂപോ വിജയാവഹേന
 ജീഘാസുർ അർകേന്ദ്ര സമപ്രഭേണ; ചക്രേ വിഷക്തം രിപും ആതതായി
 24 തദ് ഉദ്യതാദിത്യ സമാനവർചസം; ശരൻ നഭോ മധ്യഗ ഭാസ്തുരോപമം
 വരാംഗം ഉർവ്യാം അപതച് ചമൃപതേർ; ദിവാകരോ ഽസ്താദ് ഇവ രക്തമണ്ഡലഃ
 25 തദ് അസ്യ ദേഹീ സതതം സുഖോദിതം; സ്വരൂപം അത്യർഥം ഉദാരകർമ്മണഃ
 പരേണ കൃച്ഛേണ ശരീരം അത്യജദ്; ഗൃഹം മഹർദ്ധീവ സസംഗം ഈശ്വരഃ
 26 ശരൈർ വിഭൂഗം വ്യസ്യ തദ് വിവർമ്മണഃ; പപാത കർണസ്യ ശരീരം ഉച്ഛിതം
 സ്രവദ് വ്രണം ശൈശികതോയ വിസ്രവം; ഗിരേർ യഥാ വജ്രഹതം ശിരസ് തഥാ
 27 ദേഹാത് തു കർണസ്യ നിപാതിതസ്യ; തേജോ ദീപ്തം ഖം വിഗാഹ്യാചി
 രേണ

തദ് അദ്ഭുതം സർവമനുഷ്യയോധാഃ; പശ്യന്തി രാജൻ നിഹതേ സ്മ കർണേ
 28 തം സോമകാഃ പ്രേക്ഷ്യ ഹതം ശയാനം; പ്രീതാ നാദം സഹ സൈന്ധവൈർ
 അകർവൻ

ഇദ്യാണി ചാജ്ജ്വലർ അതീവ ഹൃഷ്ടാഃ; വാസാംസി ചൈവാദുധുവുർ ഭുജാംശ് ച
 ബലാനിതാശ് ചാപ്യ് അപരേ ഹ്യ് അന്യത്യന്; അന്യോന്യം ആശ്ലിഷ്യ നദന്ത
 ഉഘൃച്ഃ

29 ദൃഷ്ട്യാ തു കർണം ഭൂവി നിഷ്പന്നന്തഃ; ഹതം ഖമാത് സായകേനാവഭിന്നം

മഹാനിലേനാഗ്നിം ഇവാപവിദ്ധഃ; യജ്ഞാവസാനേ ശയനേ നിശാന്തേ

30 ശരൈർ ആചിതസർവാംഗഃ ശോണിതൗഘപരിപ്ലുതഃ

വിഭാതി ദേഹഃ കർണസ്യ സ്വരശ്ശിഭിർ ഇവാംശ്രമാർ

31 പ്രതാപ്യ സേനാം ആമിത്രീം ദീപ്തൈഃ ശരഗഭസ്തൃതിഭിഃ

ബലിനാർജുന കാലേന നീതോ ിസ്തം കർണ ഭാസ്കരഃ

32 അസ്തം ഗച്ഛന്ത്യ് അമാദിത്യഃ പ്രഭാം ആദായ ഗച്ഛതി

ഏവം ജീവിതം ആദായ കർണസ്യേഷുർ ജഗാമ ഹ

33 അപരാഹ്ണേ പരാഹ്ണസ്യ സൂതപുത്രസ്യ മാരിഷ

ഹിന്നം അഞ്ജലികേനാജൗ സോത്സേധം അപതച് ഹരിഃ

34 ഉപര്യ് ഉപരി സൈന്യാനാം തസ്യ ശത്ത്രോസ് തദ് അഞ്ജസാ

ശിരഃ കർണസ്യ സോത്സേധം ഇഷ്ടഃ സോ ിപാഹരദ് ദ്രുതം

35 [സ്]

കർണം തു ശൂരം പതിതം പൃഥിവ്യാഃ; ശരാചിതം ശോണിതദിഗ്ധ ഗാത്രം

ദൃഷ്ട്യാ ശയാനം ഭൂവി മദ്രരാജശ്; ഹിന്നധ്വജേനാപയയൗ രഥേന

36 കർണേ ഹതേ കരവഃ പ്രാദ്രവന്തഃ; ങ്യാർദിതാ ഗാഢവിദ്ധാശ് ച സംഖ്യേ

അവേക്ഷമാണാ മുഹൂർ അർജുനസ്യ; ധ്വജം മഹാന്തം വപുഷാ ജ്വലന്തം

37 സഹസ്രനേത്ര പ്രതിമാനകർമ്മണഃ; സഹസ്രപത്ര പ്രതിമാനനം ശൂഭം

സഹസ്രരശ്മിർ ദിനസങ്ക്ഷയേ യഥാ; തഥാപതത് തസ്യ ശീരോ വസുന്ധരാം

അധ്യായം 68

1 [സ്]

ശല്യസ്തു കർണാർജ്ജുനയോർ വിമർദഃ ബലാനി ദൃഷ്ട്യാ മൃദിതാനി ബാണൈഃ
 ദുര്യോധനം യാന്തം അവേക്ഷമാണോഃ സന്ദർശയദ് ഭാരത യുദ്ധഭൂമിം
 2 നിപാതിതസ്യന്ദനവാജിനാഗഃ ദൃഷ്ട്യാ ബലം തദ് യതസ്യതപത്രം
 ദുര്യോധനോ *f*ശൃപ്രതി പൂർണനേത്രോഃ മുഹൂർ മുഹൂർ ന്യശ്വസദ് ആർതരൂപഃ
 3 കർമം തു ശൂരം പതിതം പൃഥിവ്യാഃ ശരാചിതം ശോണിതദിഗ്ധ ഗാത്രം
 യദൃച്ഛയാ സൂര്യം ഇവാവനിസ്ഥംഃ ദിദൃക്ഷവഃ സമ്പരിവാര്യ തസഃ
 4 പ്രഹൃഷ്ടവിത്രസ്തു വിഷണ്ണവിസ്മൃതാസ്ഃ തഥാപരേ ശോകഗതാ ഇവാഭവൻ
 പരേ ത്വദീയാത് ച പരസ്യരേണഃ യഥാ യഥൈഷ്യാം പ്രകൃതിസ് തഥാഭവൻ
 5 പ്രവിദ്ധ വർമാഭരണാംബരായുധംഃ ധനഞ്ജയേനാഭീഹതം ഹതൗജസം
 നിശമ്യ കർണം കരവഃ പ്രദുദ്ദവൂർഃ ഹതർഷഭാ ഗാവ ഇവാകലാകലാഃ
 6 കൃത്വാ വിമർദം ദ്രുശം അർജ്ജുനേനഃ കർണം ഹതം കേസരിണേവ നാഗം
 ദൃഷ്ട്യാ ശയാനം ഭൂവി മദ്രരാജോഃ ഭീതോ *f*പസർപത് സരഥഃ സൃശീഘ്രം
 7 മദ്രാധിപസ് ചാപി വിമൂഢചേതാസ്ഃ തൂർണം രഥേനാപഹൃത ധ്വജേന
 ദുര്യോധനസ്യാതികം ഏത്യ ശീഘ്രംഃ സംഭാഷ്യ ദുഃഖാർതം ഉവാച വാക്യം
 8 വിശീർണനാഗാശ്വരഥപ്രവീരഃ ബലം ത്വദീയം യമ രാഷ്ട്രകൽപം
 അന്യോന്യം ആസാദ്യ ഹതം മഹദ്ഭീർഃ നരാശ്വനാഗൈശ്ച ഗിരികൂട കൽപൈഃ
 9 നൈതാദൃശം ഭാരത യുദ്ധം ആസീദ്ഃ യഥാദ്യ കർണാർജ്ജുനയോർ ബഭ്രുവ
 ഗ്രന്തൗ ഹി കർണേന സമേത്യ കൃഷ്ണാവഃഃ അന്യേ ച സർവേ തവ ശത്രവോ യേ
 10 ദൈവം തു യത് തത് സ്വവശം പ്രവൃത്തംഃ തത് പാണ്ഡവൻ പാതി ഹിനസ്തി
 ചാസ്മാൻ
 തവാർഥ സിദ്ധ്യർഥകരാ ഹി സർവേഃ പ്രസഹ്യ വീരാ നിഹതാ ദ്വിഷദ്ഭിഃ
 11 കണ്ഠേര വൈവസ്വതവാസവാനാംഃ തുല്യപ്രഭാവാംബുപതേസ് ച വീരാഃ
 വീര്യേണ ശൗര്യേണ ബലേന ചൈവഃ തൈസ് തൈസ് ച യുക്താ വിപുലൈർ
 ഗുണൗഘൈഃ
 12 അവധ്യകൽപാ നിഹതാ നരേന്ദ്രാസ്ഃ തവാർഥ കാമാ യുധി പാണ്ഡവേഘൈഃ
 തൻ മാ ശുചോ ഭാരത ദിഷ്ടം ഏതത്ഃ പര്യായ സിദ്ധിർ ന സദാസ്തി സിദ്ധിഃ
 13 ഏതദ് വചോ മദ്രപതേർ നിശമ്യഃ സ്വം ചാപനീതം മനസാ നിരീക്ഷ്യ
 ദുര്യോധനോ ദീനമനാ വിസഞ്ജ്ഞഃഃ പുനഃ പുനർ ന്യശ്വസദ് ആർതരൂപഃ
 14 തം ധ്യാനമൂകം കൃപണം ദ്രശാർതംഃ ആർതായനിർ ദീനം ഉവാച വാക്യം
 പശ്യേദം ഉഗ്രം നരവാജി നാഗൈശ്ചഃ ആയോധനം വീര ഹതൈഃ പ്രപന്നം
 15 മഹീധരാഭൈഃ പതിതൈർ മഹാഗജൈഃഃ സകൃത് പ്രവിദ്ധൈഃ ശരവിദ്ധ

മർമഭി:

തൈർ വിഹ്വലഭിഷ് ച ഗതാസുഭിഷ് ച; പ്രധസ്തു യന്ത്രായുധ വർമ യോധൈഃ
16 വജ്രാപവിഭൈർ ഇവ ചാചലേന്ദ്രൈർ; വിഭിന്നപാഷാണ മൃഗദ്രുമൗഷയൈഃ
പ്രവിദ്ധ ഘണ്ടാങ്കുശ തോമരധ്വജൈഃ; സഹേമ മാലൈ ഭധിരൗഘസസ്തുതൈഃ
17 ശരാവഭിന്നൈഃ പതിതൈശ് ച വാജിഭിഃ; ശ്വസദ്ഭിർ അന്യൈഃ ക്ഷതജം
വമദ്ഭിഃ

ദീനൈഃ സ്തനദ്ഭിഃ പരിവൃത്തനേന്ദ്രൈർ; മഹീം ദശദ്ഭിഃ കൃപണം നദദ്ഭിഃ
18 തഥാപവിഭൈർ ഗജവാജിയോധൈർ; മന്ദാസുഭിഷ് ചൈവ ഗതാസുഭിഷ് ച
നരാശ്വനാസൈശ് ച രഥൈശ് ച മർദിതൈർ; മഹീ മഹാവൈതരണീവ ദുർദ്ദശാ
19 ഗജൈർ നികൃത്താപരഹസ്തുഗാന്ദ്രൈർ; ഉദ്ദേപമാനൈഃ പതിതൈഃ പൃഥിവ്യാം
യശസിഭിർ നാഗരഥാശ്വയോധിഭിഃ; പദാതിഭിഷ് ചാഭിമുഖൈർ ഹതൈഃ പരൈഃ
വിശീർണവർമാഭരണാംബരായുധൈർ; വൃതാ നിശാന്തൈർ ഇവ പാവകൈർ
മഹീ

20 ശരപ്രഹാരാഭിഹതൈർ മഹാബലൈർ; അവേക്ഷ്യമാനൈഃ പതിതൈഃ
സഹസ്രശഃ

പ്രനഷ്ടസജ്ജ്ഞൈഃ പുനർ ഉച്ഛ്വസദ്ഭിർ; മഹീ ബഭ്രുവാന്തഗതൈർ ഇവാഗ്നിഭിഃ
ദിവശ് ച്യുതൈർ ഭൂർ അതിദീപ്തം അദ്ഭിർ; നക്തം ഗ്രഹൈർ ദ്യാർ അമലേവ
ദീപ്തൈഃ

21 ശരാസ് തു കർണാർജ്ജുന ബാഹുമുക്താഃ; വിദാര്യ നാഗാശ്വമനുഷ്യദേഹാൻ
പ്രാണാൻ നിരസ്യാശു മഹീം അതിയുർ; മഹോരഗാ വാസം ഇവാഭിതോ ിന്യൈഃ

22 ഹതൈർ മനുഷ്യാശ്വഗജൈശ് ച സംഖ്യേ; ശരാവഭിന്നൈശ് ച രഥൈർ
ബഭ്രുവ

ധനഞ്ജയസ്യാധിരഥേശ് ച മാർഗേ; ഗജൈർ അഗമ്യാ വസുധാതിദുർഗാ

23 രഥൈർ വരേഷുൻ മഥിതൈശ് ച യോധൈഃ; സംസ്യൂത സുതാശ്വവരായുധധ്വ
ജൈഃ

വിശീർണശസ്ത്രൈർ വിനികൃത്തബന്ധുരൈർ; നികൃത്തചക്രാക്ഷ യുഗന്ത്രിവേണ
ഭിഃ

24 വിമുക്തയന്ദ്രൈർ നിഹതൈർ അയോമയൈർ; ഹതാനുഷംഗൈർ വിനി
ഷംഗ ബന്ധുരൈഃ

പ്രഭൃണനീഡൈർ മണിഹേമമണ്ഡിതൈഃ; സ്തുതാ മഹീ ദ്യാർ ഇവ ശാരദൈർ
ഘനൈഃ

25 വികൃഷ്ടമണൈർ ജവനൈർ അലങ്കൃതൈർ; ഹതേശ്വരൈർ ആജിരഥൈഃ
സുകൽപിതൈഃ

മനുഷ്യമാതംഗരഥാശ്വരാശിഭിർ; ദ്രുതം വ്രജന്തോ ബഹുധാ വിചൂർണിതാഃ
 26 സഹേമ പട്ടാഃ പരിഘാഃ പരശ്വയാഃ കഡംഗ രായോ മുസലാനി പട്ടിശാഃ
 പേതുൾ ച ഖഡ്ഗാ വിമലാ വികോശാഃ ഗദാശ് ച ജാംബൂനദപട്ട ബദ്ധാഃ
 27 ചാപാനി ത്കൃംഗദ ഭൂഷണാനി; ശരാശ് ച കാർതസ്വരചിത്രപുഖാഃ
 ഋഷ്ട്യൂൾ ച പീതാ വിമലാ വികോശാഃ; പ്രാസാഃ സഖഡ്ഗാഃ കനകാവഭാസാഃ
 28 ഛത്രാണി വാലവൃജനാനി ശംഖാഃ; സ്രജശ് ച പുഷ്പോത്തമ ഹേമചിത്രാഃ
 കഥാഃ പതാകാംബര വേഷ്മിതാശ് ച; കിരീടമാലാ മുക്താശ് ച ശുഭ്രാഃ
 29 പ്രകീർണകാ വിപ്രകീർണാഃ കഥാശ് ച; പ്രധാനമുക്താ തരലാശ് ച ഹാരാഃ
 ആപീഡ കേയുരവരാംഗദാനി; ഗ്രൈവേയ നിഷ്കാഃ സസുവർണ സൂത്രാഃ
 30 മണ്യുത്തമാ വജ്രസുവർണമുക്താഃ; രത്താനി ചോച്ചാവചമംഗലാനി
 ഗാത്രാണി ചാത്യന്ത സുഖോചിതാനി; ശിരാംസി ചേന്ദ്ര പ്രതിമാനനാനി
 31 ദേഹാംശ് ച ഭോഗാംശ് ച പരിച്ഛദാംശ് ച; ത്യക്ത്വാ മനോജ്ഞാനി സുഖാനി
 ചാപി

സ്വധർമ്മനിഷ്ഠാം മഹതീം അവാപ്യ; വ്യാപ്താംശ് ച ലോകാൻ യശസാ സമീയഃ
 32 ഇത്യ ഏവം ഉക്ത്വാ വിരരാമ ശല്യോഃ ദുര്യോധനഃ ശോകപരീത ചേതാഃ
 ഹാ കർണ ഹാ കർണ ഇതി ബ്രുവാണഃ; ആർതോ വിസഞ്ജ്ഞോ ദൃശം അശ്രു
 നേത്രഃ

33 തം ദ്രോണപുത്ര പ്രമുഖാ നരേന്ദ്രാഃ; സർവേ സമാശ്വാസ്യ സഹ പ്രയാന്തി
 നിരീക്ഷമാണാ മുഹൂർ അർജുനസ്യ; ധ്വജം മഹാന്തം യശസാ ജലന്തം

34 നരാശ്വമാതംഗശരീരഭേന; രക്തേന സിക്താ ഭയിരേണ ഭൂമിഃ
 രക്താംബരസ്രക് തപനീയയോഗാൻ; നാരീ പ്രകാശാ ഇവ സർവഗമയാ

35 പ്രച്ഛന്നരൂപാ ഭയിരേണ രാജൻ; രൗദ്രേ മുഹൂർതേ ിതിവിരാജമാനാഃ
 നൈവാവതസന്ദഃ കരവഃ സമീക്ഷ്യ; പ്രവ്രാജിതാ ദേവലോകാശ് ച സർവേ

36 വധേന കർണസ്യ സുഭുഖിതാസ് തേ; ഹാ കർണ ഹാ കർണ ഇതി
 ബ്രുവാണാഃ

ദ്രുതം പ്രയാതാഃ ശിബിരാണി രാജൻ; ദിവാകരം രക്തം അവേക്ഷമാണാഃ
 37 ഗാണധീവമുക്തൈസ് തു സുവർണപുഖൈഃ; ശിന്തൈഃ ശരൈഃ ശോണിതദി
 ഗ്ധ വാജൈഃ

ശരൈശ് ചിതാംഗോ ഭൂവി ഭാതി കർണോഃ; ഹതോ ി സൻ സൂര്യ ഇവാംശ്രമാ
 ലീ

38 കർണസ്യ ദേഹം ഭയിരാവസിക്തം; ഭക്താനുകമ്പീ ഭഗവാൻ വിവസ്യാൻ
 സൃഷ്ട്യാ ക്കൈരർ ലോഹിതരക്തരൂപഃ; സിഷ്ണാസുർ അഭ്യേതി പരം സമുദ്രം

39 ഇതീവ സഞ്ചിത്യ സുരർഷിസംഘാഃ; സബ്രഥിതാ യാന്തി യഥാനികേതം

സഞ്ചിതയിത്യാ ച ജനാ വിസസ്രൂർ; യഥാസുഖം ഖം ച മഹീതലം ച
 40 തദ് അദ്ഭുതം പ്രാണഭൃതാം ഭയങ്കരം; നിശമ്യ യുദ്ധം കരുവീരമുഖ്യയോഃ
 ധനഞ്ജയസ്യോധിരഥേസ് ച വിസ്തീതാം; പ്രശംസമാനാം പ്രയയസ് തദാ ജനാഃ
 41 ശരൈഃ സങ്കൃത്തവർമാണം വീരം ശിവസനേ ഹതം
 ഗതാസും അപി രാധേയം നൈവ ലക്ഷ്മീർ വ്യമുഞ്ചത
 42 നാനാഭരണവാൻ രാജൻ മൃഷ്ടജാംബുനദാംഗദഃ
 ഹതോ വൈകർതനഃ ശേതേ പാദപോ ിങ്കരവാൻ ഇവ
 43 കനകോത്തമ സങ്കാശഃ പ്രദീപ്ത ഇവ പാവകഃ
 സപുത്രഃ പുരുഷവ്യാഘ്രഃ സംശാന്തഃ പാർഥ തേജസാ
 പ്രതാപ്യ പാണ്ഡവാൻ രാജൻ പാണ്ഡാലാംഗ് ചാസ്ത്രതേജസാ
 44 ദദാനീത്യ് ഏവ യോ ിവോചൻ ന നാതീത്യ് അർഥിതോ ിർഥിഭിഃ
 സദ്ഭിഃ സദാ സത്പുരുഷഃ സ ഹതോ ദൈവരഥേ വൃഷഃ
 45 യസ്യ ബ്രാഹ്മണസാത് സർവം ആത്മാർഥം ന മഹാത്മനഃ
 നാദേയം ബ്രാഹ്മണേഷ് ആസീദ് യസ്യ സ്വം അപി ജീവിതം
 46 സദാ നൃണാം പ്രിയോ ദാതാ പ്രിയ ദാനോ ദിവം ഗതഃ
 ആദായ തവ പുത്രാണാം ജയാശാം ശർമ വർമ ച
 47 ഹതേ സ്മ കർണേ സരിതോ ന സ്രവന്തി; ജഗാമ ചാസ്ത്രം കല്പഷോ ദിവാകരഃ
 ഗ്രഹസ് ച തിര്യഗ് ജലിതാർകവർണോ; യമസ്യ പുത്രോ ിഭ്യുദിയായ രാജൻ
 48 നഭഃ പഥാലാമ നനാദചോർവി; വവുസ് ച വാതാഃ പരുഷാതിവേലം
 ദിശഃ സധൃമാസ് ച ഭൂശം പ്രജജല്വർ; മഹാർണവാസ് ചക്ഷുഭീരേ ച സസ്വനാഃ
 49 സകാനനാഃ സാദ്രി ചയാസ് ചകമ്പുഃ; പ്രവീവൃഥുർ ഭൂതഗണാസ് ച മാരിഷ
 ബൃഹസ്പതീ രോഹിണീം സബ്രഹ്മസ്യ; ബഭ്രുവ ചന്ദ്രാർകസമാനവർണഃ
 50 ഹതേ കർണേ ന ദിശോ വിപ്രജജ്ഞുസ്; തമോവൃതാ ദ്യൗർ വിചചാല ഭൂമിഃ
 പപാത ചോൽകാ ജലനപ്രകാശാഃ; നിശാചരാസ് ചാപ്യ് അഭവൻ പ്രഹൃഷ്ടാഃ
 51 ശശിപ്രകാശാനനം അർജുനോ യദാ; ക്ഷുരേണ കർണസ്യ ശിരോ നൃപാത
 യത്
 അഥാത്തരിക്ഷേ ദിവി ചേഹ ചാസക്രദ്; ബഭ്രുവ ഹാഹേതി ജനസ്യ നിസ്വനഃ
 52 സ ദേവഗസർവമനഷ്യപൂജിതം; നിഹത്യ കർണം രിപും ആഹവേ ിർജ്ജുനഃ
 രരാജ പാർഥഃ പരമേണ തേജസാ; വൃത്രം നിഹത്യേവ സഹസ്രലോചനഃ
 53 തതോ രഥേനാംബുദവൃന്ദനാദിനാഃ; ശരൻ നഭോ മധ്യഗ ഭാസ്കരത്പിഷാ
 പതാകിനാ ഭീമ നിനാദ കേതുനാഃ; ഹിമേന്ദു ശംഖസ്തടികാവദാസീനാ
 സുവർണമുക്താ മണിവജ്ര വിഭ്രമൈർ; അലങ്കൃതേനാപ്രതിമാന രംഹസാ
 54 നരോത്തമൗ പാണ്ഡവ കേശി മർദനാവ്; ഉദാഹിതാവ് അഗ്നിദിവാകരോപ

മൗ

രണാജിരേ വീതഭയൗ വിരേജതുഃ; സമാനയാനാവ് ഇവ വിഷ്ണുവാസവൗ
55 തതോ ധന്വരജ്യാതലന്മേമി നിസ്വന്തൈഃ; പ്രസഹ്യ കൃത്വാ ച രിപുൻ ഹതപ്ര
ഭാൻ

സംസായയിത്യൈവ കരൂണ് ശരൗഞൈഃ; കപിധ്വജഃ പക്ഷിവാസവജശ് ച
പ്രസഹ്യ ശംഖൗ ധമതുഃ സുലോഷൗ; മനാംസ്യ് അരിണാം അവസാദയന്തൗ
56 സുവർണജാലാവതന്തൗ മഹാസ്വനൗ; ഹിമാവദാതൗ പരിഗൃഹ്യ പാണിഭിഃ
ചുച്ഛംബതുഃ ശംഖവരൗ നൃണാം വരൗ; വരാനനാഭ്യോ യുഗപച് ച ദധ്വതുഃ

57 പാഞ്ചജന്യസ്യ നിർലോഷോ ദേവദത്തസ്യ ചോഭയോഃ
പൃഥിവീം അന്തരീക്ഷം ച ദ്യാം അപശ് ചാപ്യ് അപുരയത്

58 തൗ ശംഖശബ്ദൗ നിനാദയന്തൗ; വനന്തൈ ശൈലാൻ സരിതോ ദിശശ് ച
വിത്രാസയന്തൗ തവ പുത്ര സേനാം; യുധിഷ്ഠിരം നന്ദയതഃ സു വീരൗ

59 തതഃ പ്രയാതാഃ കരവോ ജവേന; ശ്രുത്യൈവ ശംഖസ്വനം ഈര്യമാണം
വിഹായ മദ്രാധിപതിം പതിം ച; ദുര്യോധനം ഭാരത ഭാരതാനാം

60 മഹാഹവേ തം ബഹു ശോഭമാനം; ധനഞ്ജയം ഭൂതഗണാഃ സമേതാഃ
തദാന്യമോദന്ത ജനാർദനം ച; പ്രഭാകരാവ് അഭ്യുദിതൗ യഥൈവ

61 സമാചിതൗ കർണ ശരൈഃ പരന്തപാവ്; ഉഭൗ വ്യഭാതാം സമരേ fച്യുതാർജ്ജ
നൗ

തമോ നിഹത്യാഭ്യുദിതൗ യഥാമലൗ; ശശാങ്കസൂര്യാവ് ഇവ രശ്മിമാലിനൗ

62 വിഹായ താൻ ബാണഗണാൻ അഥാഗതൗ; സുഹൃദ്യുതാവ് അപ്രതിമാന
വിക്രമൗ

സുഖം പ്രവിഷ്ടൗ ശിബിരം സ്വം ഈശ്വരൗ; സദസ്യ ഇതാവ് ഇവ വാസവാച്യ
തൗ

63 സദേവഗന്ധർവമനുഷ്യചാരണൈർ; മഹർഷിഭിർ യക്ഷമഹോരഗൈർ അപി
ജയാഭിവൃദ്ധ്യാ പരയാഭിപൂജിതൗ; നിഹത്യ കർണം പരമാഹവേ തദാ

അധ്യായം 69

1 [സ്]

തഥാ നിപാതിതേ കർണേ തവ സൈന്യേ ച വിദൃതേ
ആശ്ലിഷ്യ പാർഥം ദാശാർഹോ ഹർഷാദ് വചനം അബ്രവീത്
2 ഹതോ ബലദിദാ വൃത്രസ് ത്വയാ കർണോ ധനഞ്ജയ
വധം വൈ കർണ വൃത്രാഭ്യം കഥയിഷ്യന്തി മാനവാഃ
3 വജ്രിണാ നിഹതോ വൃത്രഃ സൂയുഗേ ഭൂരി തേജസാ
ത്വയാ തു നിഹതഃ കർണോ ധനഷാ നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ
4 തം ഇമം വിക്രമം ലോകേ പ്രഥിതം തേ യശോ വഹം
നിവേദയാവഃ കൗന്തേയ ധർമ്മരാജായ ധീമതേ
5 വധം കർണസ്യ സംഗ്രാമേ ദീർഘകാലചികീർഷിതം
നിവേദ്യ ധർമ്മരാജസ്യ ത്വം ആന്വണ്യം ഗമിഷ്യസി
6 തഥേത്യ് ഉഭേത കേശവസ് തു പാർഥേന യദുപംഗവഃ
പര്യവർതയദ് അവ്യഗ്രോ രഥം രഥവരസ്യ തം
7 ധൃഷ്ടദൃക്തം യുധാമന്യും മാദ്രീപുത്രൗ വൃകോദരം
യുയുധാനം ച ഗോവിന്ദ ഇദം വചനം അബ്രവീത്
8 പരാൻ അഭിമുഖാ യത്താസ് തിഷ്യധം ഭദ്രം അസ്തു വഃ
യാവദ് ആവേദ്യതേ രാജേണ ഹതഃ കർണോ ിർജ്ജ്വനേന വൈ
9 സ തൈഃ ശൂരൈർ അനുജ്ഞാതോ യയൗ രാജനിവേശനം
പാർഥം ആദായ ഗോവിന്ദോ ദദർശ ച യുധിഷ്ടിരം
10 ശയാനം രാജശാർദൂലം കാഞ്ചനേ ശയനോത്തമേ
അഗ്രഹ്ണീതാം ച ചരണൗ മുദിതൗ പാർഥിവസ്യ തൗ
11 തയോഃ പ്രഹർഷം ആലാക്ഷ്യ പ്രഹാരാംശ് ചാതിമാനുഷാൻ
രാധേയം നിഹതംമത്വാ സമുത്തസഥൗ യുധിഷ്ടിരഃ
12 തതോ ിസ്മൈ യാദ് യഥാവൃത്തം വാസുദേവഃ പ്രിയംവദഃ
കഥയാം ആസ കർണസ്യ നിധനം യദുനന്ദനഃ
13 ഈഷദ് ഉത്സൃയമാനസ് തു കൃഷ്ണോ രാജാനം അബ്രവീത്
യുധിഷ്ടിരം ഹതാമിത്രം കൃതാഞ്ജാലീർ അഥാചപൃതഃ
14 ദിഷ്ട്യാ ഗാണധീവധന്വാ ച പാണ്ഡവശ് ച വൃകോദരഃ
ത്വം ചാപി കശലി രാജൻ മാദ്രീപുത്രൗ ച പാണ്ഡവാ
15 മുക്താ വീര ക്ഷയാദ് അസ്മാത് സംഗ്രാമാൽ ലോമഹർഷണാത്
ക്ഷിപ്രം ഉത്തരകാലാനി കുരു കാര്യാണി പാർഥിവ
16 ഹതോ വൈകാർതനഃ ക്രൂരഃ സൂതപുത്രോ മഹാബലഃ

ദിഷ്ട്യാ ജയസി രാജേന്ദ്ര ദിഷ്ട്യാ വർധസി പാണ്ഡവ
 17 യഃ സ ദൃതജിതാം കൃഷ്ണാം പ്രാഹ സത്പുരുഷായമഃ
 തസ്യാദ്യ സൂതപുത്രസ്യ ഭൂമിഃ പിബതി ശോണിതം
 18 ശേതേ fസൗ ശരദീർണാംഗഃ ശത്രുസ് തേ കരുപംഗവ
 തം പാശ്യാ പുരുഷവ്യാഘ്രേ വിഭിന്നം ബഹുധാ ശരൈഃ
 19 യുധിഷ്ഠിരസ് തു ദാശാർഹം പ്രഹൃഷ്ടഃ പ്രത്യപുജയത്
 ദിഷ്ട്യാ ദിഷ്യേതി രാജേന്ദ്ര പ്രീത്യാ ചേദം ഉവാച ഹ
 20 നൈതച് ചിത്രം മഹാബാഹോ ത്വായി ദേവകിനന്ദന
 ത്വയാ സാരഥിനാ പാർഥോ യത് കര്യാദ് അദ്യ പൗരുഷം
 21 പ്രഗൃഹ്യ ച കരു ശ്രേഷ്ഠഃ സാംഗദം ദക്ഷിണം ഭൂജം
 ഉവാച ധർമ്മഭട്ടത് പാർഥ ഉഭൗ തൗ കേശവർജുനൗ
 22 നരനാരായണൗ ദേവൗ കഥിതൗ നാരദേന ഹ
 ധർമ്മസംസ്ഥാപനേ യുക്തൗ പുരാണൗ പുരുഷോത്തമൗ
 23 അസക്രാച് ചാപി മേധാവി കൃഷ്ണാ ദൈവപായനോ മമ
 കഥാം ഏതാം മഹാബാഹോ ദിവ്യാം അകഥയത് പ്രഭുഃ
 24 തവ കൃഷ്ണ പ്രഭാവേണ ഗാണധീവേന ധനഞ്ജയഃ
 ജയത്യ അഭിമുഖാഞ് ശത്രുൻ ന ചാസീദ് വിമുഖഃ ക്വ ചിത്
 25 ജയത് ചൈവാ ധ്രുവോ fസ്മാകം ന ത് അസ്മാകം പരാജയഃ
 യദാ ത്വം യുധി പാർഥസ്യ സാരഥ്യമുപജഗ്മിവാൻ
 26 ഏവം ഉക്ത്വാ മഹാരാജ തം രഥം ഹേമഭൂഷിതം
 ദന്തവർണൈർ ഹയൈർ യുക്തം കാലവാലൈർ മഹാരഥഃ
 27 ആസ്ഥായ പുരുഷവ്യാഘ്രഃ സ്വബലേനാഭിസംവൃതഃ
 കൃഷ്ണാർജുനാഭ്യോം വീരാഭ്യോം അനുമന്യ തതഃ പ്രിയം
 28 ആഗതോ ബഹു വൃത്താന്തം ദ്രഷ്ടും ആയോധനം തദാ
 ആഭാഷമാണസ് തൗ വീരാവ് ഉഭൗ മാധവ ഫൽഗുനൗ
 29 സ ദദർശ രണേ കർണം ശയാനം പുരുഷർഷഭം
 ഗാണധീവമുക്തൈർ വിശിഖൈഃ സർവതഃ ശകലീകൃതം
 30 സപുത്രം നിഹതം ദൃഷ്ട്വാ കർണം രാജാ യുധിഷ്ഠിരഃ
 പ്രശശംസ നരവ്യാഘ്രാവ് ഉഭൗ മാധവ പാണ്ഡവൗ
 31 അദ്യ രാജാസ്മി ഗോവിന്ദ പൃഥിവ്യാം ഭ്രാതൃഭിഃ സഹ
 ത്വയാ നാഥേന വീരേണ വിദുഷാ പരിപാലിതഃ
 32 ഹതം ദൃഷ്ട്വാ നരവ്യാഘ്രം രാധേയം അഭിമാനിനം
 നിരാശോ fദ്യ ദുരാത്മാസൗ ധാർതരാഷ്ട്രോ ഭവിഷ്യതി

ജീവിതാച് ചാപി രാജ്യാച് ച ഹതേ കർണേ മഹാരഥേ

33 ത്വത്പ്രസാദാദ് വയം ചൈവ കൃതാർഥാഃ പുരുഷർഷഭ
ത്വം ച ഗാണധീവധന്വ ച വിജയീ യദുനന്ദന

ദിഷ്ട്യാ ജയസി ഗോവിന്ദ ദിഷ്ട്യാ കർണോ നിപാതിതഃ

34 ഏവം സ ബഹുശോ ഹൃഷ്ടഃ പ്രശശംസ ജനാർദനം
അർജുനം ചാപി രാജേന്ദ്ര ധർമ്മരാജോ യുധിഷ്ഠിരഃ

35 തതോ ഭീമപ്രഭൃതിഭിഃ സാർവൈശ് ച ഭ്രാന്തഭിർ വൃതം
വർധയന്തി സ്മ രാജാനം ഹർഷ യുക്താ മഹാരഥാഃ

36 നകലഃ സാഹദേവശ് ച പാണ്ഡാവശ് ച വൃകോദരഃ
സാത്യകിശ് ച മഹാരാജ വൃഷ്ണീനാം പ്രവരോ രഥഃ

37 ധൃഷ്ടദ്യുമ്നഃ ശിഖണ്ഡീ ച പാണ്ഡുപാണ്ഡാല സുജയഃ
പുജയന്തി സ്മ കൗന്തേയം നിഹതേ സൃതനന്ദനേ

38 തേ വർധയിത്വാ നൃപതിം പാണ്ഡുപുത്രം യുധിഷ്ഠിരം
ജിതകാശിനോ ലബ്ധലക്ഷാ യുദ്ധശൗണ്ഡാഃ പ്രഹാരിണഃ

39 സ്മവന്തഃ സ്തവയുക്താഭിർ വാഗ്ഭിഃ കൃഷ്ണൗ പരന്തപൗ
ജഗ്ധഃ സ്വശിബിരായൈവ മുദാ യുക്താ മഹാരഥാഃ

40 ഏവം ഏഷ ക്ഷയോ വൃത്തഃ സുമഹാത്ൽ ലോമഹർഷണഃ
തവ ദുർമന്ത്രിതേ രാജന് അതീതം കിം ന ശോചസി

41 [വൈ]

ശ്രുത്വാ തദ് അപ്രിയം രാജൻ ധൃതരാഷ്ട്രോ മഹീപതിഃ

പപാത ഭൂമൗ നിശ്ചേഷ്ടഃ കൗരവ്യഃ പരമാർതിവാൻ

തഥാ സത്യവ്രതാ ദേവീ ഗാന്ധാരി ധർമദർശിനീ

42 തം പ്രത്യഗൃഹ്ണാദ് വിദുരോ നൃപതിം സഞ്ജയസ് തഥാ

പര്യാശ്വാസയതശ് ചൈവം താവ് ഉഭാവ് ഏവ ഭൂമിപം

43 തഥൈവോത്ഥാപയാം ആസുർ ഗാന്ധാരിം രാജയോഷിതഃ

താഭ്യാം ആശ്വസിതോ രാജാ തുഷ്ണിം ആസീദ് വിചേതനഃ

പ്രസാധകർ

അല്ലിളക്തം

